www.nv-online.info

№ 26 (3971)

3 красавіка 2015 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

Народная Воля

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

АКТУАЛИИ

Светлана КАЛИНКИНА

Плакальщики

Эта профессия известна с глубокой древности. Плакальщики – специально нанятые люди, задача которых голосить на похоронах. Поскольку в последние годы избирательные кампании в Беларуси каждый раз превращаются в похороны надежд на народовластие, на нормальное развитие страны, то у нас в этой старинной профессии появились настоящие виртуозы.

На политическом календаре – президентские выборы, и несменяемый секретарь Центризбиркома Николай Лозовик заголосил: «Разобщенность оппозиционных сил...»; «Нам бы хотелось, чтобы представители оппозиции более активно включились в подготовку к президентским выборам...»; «Выборы для избирателей тогда становятся интересными, когда озвучиваются разные точки зрения, когда в них участвуют различные политические силы...»

Лозовик страдает и в газетах, и на телеэкране, и на интернет-сайтах. Мол, как ответственно подходят к выборам провластные БРСМ и «Белая Русь» и как безответственно – оппозиция! Ну нельзя так, надо думать о людях!

Извелась вся и глава Центризбиркома Лидия Ермошина. Потому что нет интриги в выборах, нет к ним должного интереса, бездействуют оппозиционные партии и общественные объединения! «Такое сумеречное молчание необъяснимо и недальновидно», – в унисон с Лозовиком голосит Ермошина.

И чем ближе выборы – тем громче будут причитать. Потому что задача плакальщиков – привлечь к похоронам как можно больше внимания, создать массовку. В древности, отрабатывая свой номер, они часто доходили до экстаза и исцарапывали себя до крови, «страдая» по покойнику, с которым даже никогда не встречались.

У нас устраивают другие «аттракционы». Например, когда голосуют... умершие (такая история, документально зафиксированная, случилась в Смолевичском районе).

Или гонки с избирательной урной и голосование на скорость. (В Витебске на прошлых выборах нашлась комиссия, где голосование на дому умудрились провести со скоростью 2 человека в минуту.)

Интеллектуалам подкидывают на размышление ребусы. Избирателей на участке 100%, приняли участие в голосовании 104%. Как такое может быть? А ведь было...

Есть еще аттракцион телепортации: это когда независимый наблюдатель выходит на крылечко покурить, а за это время, как потом выясняется, мимо него, но невидимыми, проходили голосовать и голосовали толпы людей.

А есть почти эротический аттракцион разглядывания, пардон, задниц членов избирательных комиссий. Это когда они склоняются дружно над столами для подсчета голосов, закрывая бюллетени своими телами, а наблюдатели вынуждены издали разглядывать только эти самые места, обтянутые юбками и брюками.

Члены комиссий потом дружно голосят: «Мы показали наблюдателям все, что могли. Чем они недовольны?..» Вместе с ними голосят ЦИК, гостелеканалы, депутаты, разные «правильные аналитики». Про «двойные стандарты»; про оппозицию, которая «не на благо страны»; про народ, который «сделал правильный выбор»... Но это работа у них такая – голосить, зазывать на похороны. В нашем случае – на похороны демократии.

И надо ли в этом участвовать, каждый решает сам.

Напомню только одну историю, чтобы потом никто не говорил, что что-то не понимал про белорусские выборы, чего-то не знал, о чем-то не догадывался.

...Вечером 19 декабря 2010 года, в день президентских выборов, если вы помните, Лидия Ермошина спешно покинула студию, из которой велся прямой эфир на телеканале ОНТ. Те, кто смотрел эфир, помнят, что главу Центризбиркома выбил из колеи вопрос ведущего Сергея Дорофеева. Наивный вопрос. Крамольный вопрос.

– Лидия Михайловна, – спросил Дорофеев. – А почему вы не можете провести выборы так, чтобы никто не мог усомниться, что Александр Лукашенко – действительно победитель? (Цитирую по памяти, но смысл был именно таким.)

И глава ЦИК – всегда такая уверенная, знающая, опытная, категоричная и разговорчивая – просто не нашла, что ответить, практически бежала.

Конечно, потом Дорофеева отстранили от эфира. Ермошину, наоборот, поблагодарили и попросили в том же духе работать дальше. Но сколько бы теперь белорусские власти ни голосили, что Запад к нам несправедлив, что оппозиция – слаба и безответственна, что Александр Лукашенко «избран народом», вопрос-то остался. Снять его можно легко, приняв поправки в Избирательное законодательство, которые предлагает Европа, предлагает оппозиция. Это и сегодня можно сделать, срочно приняв соответствующий закон в Палате представителей и Совете Республики. Но ведь не делают. Голосят и ничего не делают.

Почему официальные власти Беларуси упорно отказываются провести честные выборы по демократическим, цивилизованным стандартам, результаты которых ни у кого не смогут вызывать сомнения?

Ответ на этот вопрос, по-моему, очевиден.

ДАСЛОЎНА

Аляксандр ЛУКАШЭНКА:

«Мы будзем ваяваць супраць еўрапейцаў, амерыканцаў, расіян – каго заўгодна, калі яны паставяць перад сабой мэту заваяваць гэты кавалак зямлі, на якім павінны жыць беларусы»

Інфармацыйнае агенцтва БЕЛТА пачало публікаваць адказы Аляксандра Лукашэнкі на пытанні амерыканскага агенцтва «Блумберг». Адзін з адказаў закранаў незалежнасць Беларусі і адносіны нашай дзяржавы з Расіяй.

Аляксандр Лукашэнка заявіў, што Беларусь не стане часткай Расіі і расійскае кіраўніцтва ніколі не ставіла такое пытанне. Паводле яго слоў, у Расіі шмат палітыкаў, якія думаюць па-імперску і хочуць бачыць Беларусь Паўночна-Заходнім краем. «На гэта мы даём канкрэтны адказ: мы не будзем Паўночна-Заходнім краем. Як і не будзем ніколі, як я гэта разумею, канфліктаваць з Расіяй!» – перадае БЕЛТА словы беларускага кіраўніка.

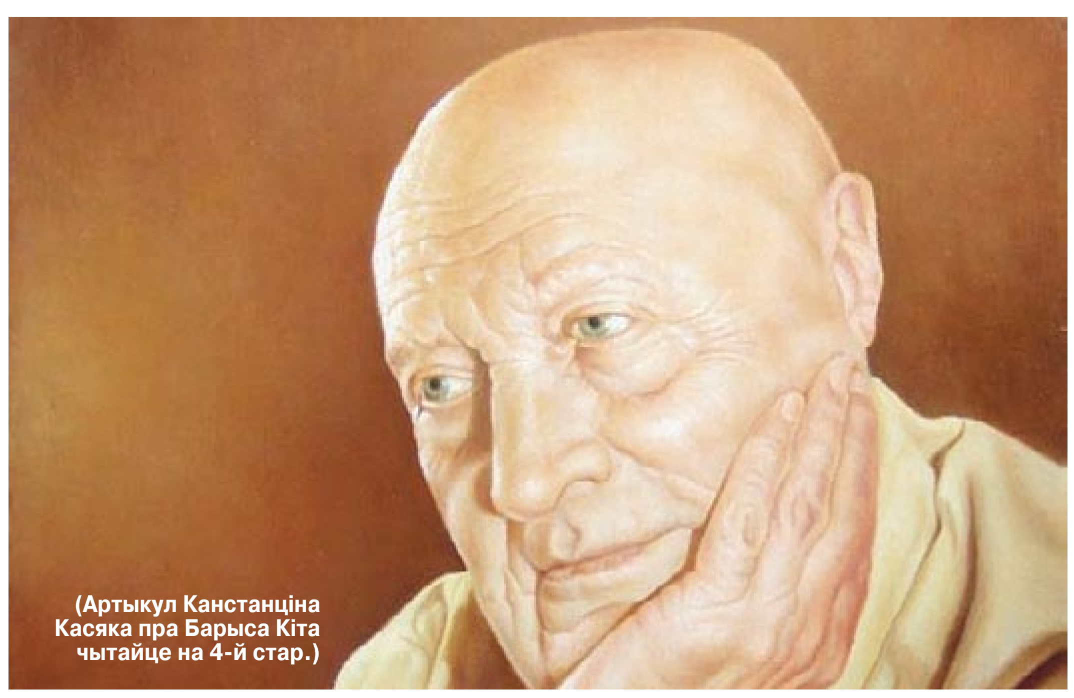
У той жа час ён адзначыў: «Сёння кіраўніцтва Расіі не ставіла наўпрост пытанне аб тым, што Беларусь павінна быць у складзе Расіі. Былі нейкія, ведаеце, намёкі ў мінулым, на што было вельмі жорстка адрэагавана з майго боку. Мы былі і ёсць суверэнная, незалежная дзяржава. Ёй і застанемся».

Нагадаем, што ў 2002 годзе Уладзімір Пуцін прапанаваў Беларусі ўвайсці ў склад Расіі або як суб'ект федэрацыі, або шасцю абласцямі.

Кіраўнік Беларусі лічыць, што Расія не будзе ваяваць супраць нашай дзяржавы: «Але я яшчэ раз падкрэсліваю: хто б ні прыйшоў да нас з мячом, той ад мяча і загіне. Мы будзем ваяваць супраць еўрапейцаў, амерыканцаў, расіян – каго заўгодна, калі яны паставяць перад сабой мэту заваяваць гэты кавалак зямлі, на якім павінны жыць беларусы».

ВІНШУЕМ!

6 красавіка славутаму беларусу Барысу Кіту споўніцца 105 гадоў

(Артыкул Канстанціна Касяка пра Барыса Кіта чытайце на 4-й стар.)

СТАЛІЦА

Чыноўнікі пайшлі на саступкі

У супрацьстаянні жыхароў Мінска з гарадскімі чыноўнікамі вакол будаўніцтва бізнес-цэнтра на вуліцы Заслаўскай пастаўлена кропка. Пры сённяшняй сітуацыі гэта рэдкі выпадак, калі супалі інтарэсы чыноўнікаў і народа. Інвестару з брытанскім пашпартам, які прадстаўляў кампанію "Саўт Вэстэрн", у будаўніцтве адмоўлена.

Жарсці вакол гэтага аб'екта кіпяць даўно – з 2011 года. Замежны інвестар запланаваў будаўніцтва 16-павярховага бізнес-цэнтра разам з чатырохпавярховым банкам на месцы... невялічкага сквера на вуліцы Заслаўскай. Грамадскія слуханні праходзілі чатыры разы, і кожны раз людзі выказваліся супраць. І вось нарэшце дамову з інвестарам скасавалі.

На пятыя па ліку слуханні прыйшлі каля паўтары сотні жыхароў, прадстаўнікі гарадской і мясцовай адміністрацый, дэпутаты. Старшыня камітэта архітэктуры і горадабудаўніцтва Мінгарвыканкама **Павел Лучыновіч** першым адчуў на сабе абурэнне людзей. У яго нават вырвалі мікрафон, і жыхары пачалі выступаць адзін за адным. Бачна было, што ў людзей накіпела. Казалі пра ўшчыльненне, пра тое, што чыноўнікі заплюшчваюць вочы на праблему з паркоўкамі, пра горад, які на вачах губляе сваю індывідуальнасць і пацiху ператвараецца ў каменныя джунглі... Выступоўцы заклікалі пачуць іх і зрабіць жыццё ўтульным. Людзі сталага веку прасілі ўсталяваць лаўкі, якіх сёння амаль не знойдзеш ні ў адным мікраараёне (хіба толькі каля пад'ездаў). А людзям хочацца камунікаваць адно з адным, хочацца згуляць у шахматы з суседам у двары свайго дома за ўтульным столікам, хочацца, каб дзеці, якія жывуць у адным двары, былі хаця б знаёмы паміж сабой, а для гэтага павінны быць месцы, дзе яны могуць гуляць...

Убачыўшы такі настрой, прадстаўнікі інвестара палічылі за лепшае пакінуць залу. Чыноўнікі супакойвалі людзей, запэўнівалі, што яны самі супраць будаўніцтва. Вынеслі пытанне на галасаванне – і ўбачылі лес рук супраць гэтай будоўлі. Паабяцалі, што ў такім разе супраць людзей ніхто не пойдзе.

Любоў ЛУНЁВА.

...Каб паміж усімі панаваў дух узаемнай любові і згоды

(З Пастырскага паслання Мітрапаліта Тадэвуша Кандрусевіча на Вялікдзень 2015 года)

Глыбокапаважаныя браты і сёстры, усе людзі добрай волі!

Гэтым пасхальным воклічам сардэчна вітаю ўсіх вас і віншую з радасным і збаўчым, самым вялікім і найбольш важным хрысціянскім святам Уваскрасення Хрыста!

Мы скончылі Вялікі пост – час навяртання і паўстання з нашых грахоў. Сёння перажываем збаўчы і радасны дзень Пасхі, які нагадвае нам аб тым, што ў грахоўнай цемры засвяціла нязгаснае святло Уваскрасення. Гэтая праўда з'яўляецца Божым дарам чалавецтву, якога нельга ацаніць, і адначасова заданнем, каб ім жыць.

Неўзабаве пройдуць святы і ізноў распачнецца звычайнае жыццё. Ці ўвойдзем мы ў яго з праўдай Уваскрасення? Вось пытанне, якое сёння стаіць перад намі. Бо калі святы прыходзяць і адыходзяць, нічога не пакідаючы ў нашых сэрцах, то гэта знак таго, што наша вера з'яўляецца павярхоўнай і не закранае глыбіні сэрца, не вядзе да сапраўднай еднасці з Хрыстом і да нашага ўдасканалення.

Сама ж назва сённяшняга свята, "Уваскрасенне", нагадвае аб неабходнасці сталага ўваскрашэння з грабніцы грахоў і заклікае да змены жыцця на лепшае. "Будзьце дасканалымі, як дасканалы Айцец ваш нябесны" (Мц 5, 48), – заклікае нас Хрыстус. А імкнуцца да дасканаласці азначае не паддавацца спакусам злога духу і пастаянна яго перамагаць.

Нам патрэбны ўваскрослы Езус, каб бараніў нас перад цемрай бязвер'я і холадам абыякавасці, які ўсё больш і больш апаноўвае свет. Найбольш небяспечным ворагам хрысціянства з'яўляецца не ваяўнічы атэізм, бо там мы ведаем, хто нам супрацьстаіць, але абыякавыя сэрцы сучасных хрысціян без моцнай веры і хрысціянскага сведчання.

Нам патрэбны Езус у нашым грамадскім жыцці, дзе расце алкагалізм, наркаманія, карупцыя, усё больш праяўляецца эканамічны крызіс, паўстаюць розныя канфлікты, у тым ліку сацыяльная і палітычная напружанасць, працоўная міграцыя, якая негатыўна ўплывае на крызіс сям'і і страту веры, і г.д. Наша грамадства павінна быць насычана нязменнай праўдай Евангелля і Божай ласкай, каб на іх, як на непахісным падмурку, будаваць будучыню.

Нам патрэбны Уваскрослы Езус, каб дапамагаў разбудзіць пачуццё адказнасці за нашу Айчыну і салідарнасці паміж яе жыхарамі, каб паміж усімі панаваў дух узаемнай любові і згоды.

Жыхары Беларусі з радасцю і гонарам успрынялі той факт, што Мінск стаўся месцам перамоў і падпісання мірных пагадненняў па Украіне, якія з'яўляюцца новым этапам на шляху да вырашэння гэтага братазабойчага канфлікту ў цэнтры Еўропы, хаця гэты шлях нялёгкі і патрабуе яшчэ шмат намаганняў як з боку канфліктуючых бакоў, так і міжнародных арганізацый.

Беларусь, будуючы сваю тоеснасць на прынцыпах Евангелля, таксама павінна быць краінай міру, узаемапавагі і талерантнасці яе грамадзян, людзей розных веравызнанняў і нацыянальнасцяў, але ў той жа час сыноў і дачок адной Бацькаўшчыны.

Мы з радасцю перажылі нядаўні візіт Дзяржаўнага Сакратара Яго Святасці Папы Францішка кардынала П'етра Параліна, які ўмацаваў нашу веру і заклікаў да вернасці Хрысту ў барацьбе са злом, каб жыць свабодай дзяцей Божых. Пасланнік Папы заклікаў змагацца з новымі спакусамі нашага часу. Толькі тыя людзі, якія вераць у высокія каштоўнасці і змагаюцца, каб дасягнуць іх, сапраўды з'яўляюцца грамадзянамі, якія дапамагаюць сваёй краіне ісці наперад да лепшай будучыні.

...Уваскрослы Езус, адары нашу Айчыну, Беларусь, патрэбнымі ёй ласкамі, каб яна была краінай духоўнага ўваскрасення, якое з'яўляецца гарантыяй гарманічнага жыцця на зямлі паводле Божага плана і шчаслівай вечнасці. Жадаю ўсім вам, суайчыннікі і ўсе людзі добрай волі, шчаслівых, поўных Божай ласкі і Яго супакою святаў Уваскрасення Хрыста.

Хрыстус уваскрос! Сапраўды ўваскрос!

Хрыстос-Збавіцель

Пяе душа, настой святочны,
Я з храма Божага іду,
Дамоў спяшаю з усяночнай,
Нясу свянцоную ваду.

О, гэта раніца святая! –
Павесялела ўсё наўкол.
Мая сям'я мяне чакае,
Каб разам сесці нам за стол.

Зацеплім свечку і вадзіцы
Асвечанай усе глынём
І справім трапезу ў святліцы
Вясёлым велікодным днём.

Я з кожным велікодным днём
Бы нараджаюся нанова.
Прыходзіць радасць у мой дом
І поўніцца ён Божым словам.

Хрыстос-Збавіцель уваскрэс,
Такая светлая часіна!
Трава зазелянела спрэс,
І льецца мілы спеў шпачыны.

Цяплее зноў блакіт нябёс,
І песціць вочы жыта ўсходы.
Жыве ў маёй душы Хрыстос
І будзе жыць у ёй заўсёды.

Аркадзь НАФРАНОВІЧ.
Вёска Камаі
Пастаўскага раёна.

ВЕДАЙ НАШЫХ!

На гэтым тыдні ў Мінску сустракалі ўладальніцу Вялікага хрустальнага глобуса біятланістку Дар'ю Домрачаву і ўсю нашу жаночую зборную.

Дар'я ДОМРАЧАВА:

«Мару выступіць на летняй Алімпіядзе ў сінхронным плаванні»

"Ці пажартавалі над вамі ў Дзень смеху?» – пацікавіліся журналісты ў спартсменак.

«Над намі пажартавалі днём раней», – адказалі тыя.

Самалёт і на самай справе павінен быў прыляцець з Вены ў Мінск яшчэ 31 сакавіка ў 23.25, але з-за затрымкі рэйса Зальцбург–Вена беларуская каманда не паспела на авіярэйс Вена–Мінск, пасля чаго засталася начаваць у аўстрыйскай сталіцы.

Домрачаву з камандай сустракалі шыкоўна. Балельшчыкі з плакатамі, хлеб-соль, чырвоны дыванок у залу афіцыйных дэлегацый...

Пакуль самалёт не прызямліўся, імправізаваную прэс-канферэнцыю журналістам даў кіраўнік Беларускай федэрацыі біятлона **Валерый Вакульчык,** які, да слова, яшчэ і старшыня КДБ Беларусі. Цікаўлюся ў Валерыя Паўлавіча:

– Чаму Домрачава апошнім часам трэніравалася з вядомым нарвежскім біятланістам Б'ёрндаленам? *(Пра іх раман, дарэчы, ужо пішуць даўно. – Аўт.)* Кажуць, што беларускія трэнеры былі гэтым незадаволены...

– Я не сказаў бы, што нехта выказваў незадавальненне... Даша правяла некалькі збораў з нарвежцам, трэніравалася па асабістай праграме, якую рыхтавалі нашы трэнеры.

– А як вы ставіцеся да таго, што ў СМІ актыўна абмяркоўваюцца адносіны паміж беларускай біятланісткай і Б'ёрндаленам?

– Гэта асабістыя пытанні, не маю права іх абмяркоўваць.

– Але сумесная работа беларускі і нарвежца ідзе на карысць нашай біятланістцы?

– Там былі ўсяго адна-дзве трэніроўкі. Прынцыпова на выніку Дашы яны не паўплывалі.

– Валерый Паўлавіч, Дар'я Домрачава – афіцэр КДБ?

– Не, яна не ваеннаабавязаная. Толькі некаторыя біятланісты з'яўляюцца афіцэрамі КДБ. Той жа Аляксандр Сыман...

Спадар Вакульчык падчас гутаркі зрабіў шмат рэверансаў у бок Домрачавай і кампліментаў не пашкадаваў: параўнаў усмешку Дашы з усмешкай Юрыя Гагарына і назваў спартсменку "Каралевай біятлона".

А ў хуткім часе з'явілася і сама гераіня. У руках – Вялікі хрустальны глобус, на вуснах – "гагарынская" ўсмешка. І адразу – пытанне да Дашы:

– Вы заваявалі ўсе галоўныя ўзнагароды. Якая спартыўная мэта засталася ў жыцці?

– Самая бліжэйшая мэта – адправіцца на Алімпійскія гульні ў Бразілію. Мы з дзяўчатамі прынялі такое на першы погляд парадаксальнае рашэнне – заявіцца жаночай камандай на спаборніцтвы па сінхронным плаванні. Кожная з нас асобна летам паедзе на індывідуальны збор на мора, каб навучыцца добра плаваць. Дарэчы, у наступным сезоне Міжнародная федэрацыя біятлона таксама плануе ўнесці змены ў правілы. Акрамя хуткасці на лыжні і трапнасці ў стральбе спецыяльная брыгада суддзяў будзе яшчэ ацэньваць артыстызм каманды і эстэтызм знешняга выгляду. Таму на будучы сезон запрасілі ў зборную двух новых спецыялістаў: візажыста і стыліста.

Трэба сказаць, першакрасавіцкі жарт журналісты ацанілі, але пра мару ў Домрачавай ізноў дапытваліся.

– Мара, натуральна, ёсць, але гэта вельмі асабістае, – так і не раскрыла карты спартсменка.

Дашу сустракалі не толькі афіцыйныя асобы, журналісты і балельшчыкі, але і брат Мікіта з мамай Ларысай Аляксееўнай. Было бачна, што вядомай спартсменцы хацелася як мага хутчэй застацца сам-насам з блізкімі і адпачыць ад дакучлівай увагі грамадскасці. Праўда, у Мінск яна зазірнула ўсяго на дзень. Ужо 5 красавіка Дар'я Домрачава прыме ўдзел у "Гонцы чэмпіёнаў" у Цюмені...

Алесь СІВЫ.
Фота аўтара.

Народная Воля http://www.nv-online.info
3 КРАСАВІКА 2015 г.

СПЕЦЫЯЛЬНЫ РЭПАРТАЖ

Стаіць МАЗ – і жыццё вакол заміраае...

Як паведамляла "Народная Воля", у гэтыя дні ў Мінску прыпынена работа некалькіх заводаў. Адміністрацыі прадпрыемстваў запэўніваюць рабочых, што праблемы часовыя і за вымушаныя адпачынкі яны атрымаюць па 2/3 заробку. Але што ж насамрэч хаваецца за прастоем, напрыклад, такога завода-гіганта, як, напрыклад, МАЗ?

Каб высветліць гэтае пытанне, карэспандэнт "Народнай Волі" зноў накіравалася да прахадной МАЗа, дзе яшчэ пару дзён таму размаўляла з рабочымі пасля змены.

...Час спыніўся. Ніхто не заходзіць і не выходзіць. Пуста не толькі каля ганка. На прылеглых вуліцах час ад часу трапляюць на вочы толькі навучэнцы каледжа, які рыхтуе кадры для аўтазавода. Сталых людзей – ні душы. Пры гэтым адчыненыя крамы і цырульні выглядаюць, мякка кажучы, дзіўна. (Дарэчы, на цырульні вісіць аб'ява, што яна некалькі дзён працуе ад 10.00 да 16.00.) Заходжу.

У пустой зале перад люстэркамі сядзяць жанчыны-цырульнікі. Убачыўшы мяне, усе разам ажывіліся. "*Прывітанне! А дзе ж кліенты?*" – пытаюся я. Даведаўшыся, што стрыгчыся і рабіць прычоску я не буду, жанчыны пачалі скардзіцца на сваё жыццё.

– *Нашымі кліентамі заўсёды былі завадчане,* – расказвае загадчыца цырульні Наталля Васілеўская. – *У асноўным гэта мужчыны, хаця і жанчыны, і студэнты таксама да нас заходзілі. Цяпер завод стаў, і мы разам з ім... План мы цяпер не выканаем. Страты – штодня. Што рабіць у такой сітуацыі, проста не ведаем. Ну, пакуль завод стаў на 10 дзён, а калі раптам увогуле стане?..*

Акурат падчас нашай размовы ў салон зайшоў наведвальнік. Такога сэрвісу ён, відаць, яшчэ не бачыў – да мужчыны кінуліся адразу трое майстроў.

– *Я, як і ўсе завадчане, да 7 красавіка ў адпачынку,* – расказвае Аляксандр. – *Толькі ў мяне няма ні лецішча, ні дома ў вёсцы, таму застаўся ў Мінску. Знайшоў невялічкую падпрацоўку – трэба ж неяк выжываць. За мінулы месяц я атрымаў два мільёны, а раней было шэсць-сем. Адчуваеце розніцу?.. Вось цяпер зайшоў у цырульню, бо стрыгчыся ж хоць раз на месяц трэба. Куды я яшчэ магу дазволіць сабе схадзіць? У кавярню?! У рэстаран?! У тэатр?! Можа, куды з'ездзіць у вандроўку?! Добра, што яшчэ на цырульню хапіла грошай...*

Побач з цырульняй крама па продажы трыкатажу "Марк Формэль". У гандлёвай зале – ніводнага чалавека. Толькі за прылаўкам сама загадчыца крамы **Ірына ГАРАНОВІЧ.** Яна расказвае:

– *Яшчэ некалькі месяцаў таму ў нас увесь час быў натоўп, асабліва пасля змены. Але з цягам часу пакупнікоў станавілася ўсё менш і менш, хаця мы прадаём танны і вельмі якасны трыкатаж. Вось толькі завод стаіць, людзей зусім няма. Мы ўжо і так кошты знізілі ледзь не да закупачных. У нас ёсць майкі па 30 тысяч, нават на іх няма пакупнікоў, бо ў людзей проста няма грошай. Набываюць толькі шкарпэткі, калготкі ды трусы. Не ведаю, што далей будзе.*

У прадуктовым універсаме ў 15 гадзін таксама людзей не густа. Налічыла трох чалавек. Адзін малады хлопец выбіраў чыпсы, мужчына разглядаў на паліцы каўбасы, і яшчэ адзін пайшоў да касы з пакетам кефіра і батонам.

Касірка патлумачыла, што да іх па харчы цяпер заходзяць толькі "хімікі" (тыя, хто па прыгаворы суда атрымаў пакаранне ў выглядзе абмежавання волі), інтэрнат якіх знаходзіцца побач з заводам, і студэнты каледжа. Загадчыца крамы паведаміла, што продажы знізіліся на 30%: калі раней выручка складала за дзень у сярэднім 88 мільёнаў, то напярэдадні нашай сустрэчы нагандлявалі толькі 63 мільёны.

Пакуль такую карціну можна назіраць толькі ў адным мікрараёне сталіцы, які завязаны на Мінскі аўтамабільны. А што будзе далей, калі прыпыняць работу іншыя буйнейшыя заводы?..

Любоў ЛУНЁВА.

СЛЫШАЛИ?

Свободны!

Осужденный в 2013 году бывший заместитель министра внутренних дел Евгений Полудень уже освобожден. Об этом сообщил министр внутренних дел Беларуси Игорь Шуневич.

По его словам, Евгений Полудень освобожден по той причине, что отбыл весь срок наказания. То же касается и бывшего начальника Главного управления по борьбе с коррупцией и экономическими преступлениями МВД Виктора Ермакова.

Напомним, Евгений Полудень 25 марта 2013 года был приговорен к трем с половиной годам лишения свободы в колонии усиленного режима с конфискацией имущества. Он был признан виновным в совершении преступлений, предусмотренных ч.3 ст.424 (злоупотребление властью или служебными полномочиями) и ч.3 ст.426 (превышение власти или служебных полномочий лицом, занимающим ответственное положение) УК.

Виктор Ермаков – один из фигурантов «охотничьего дела» – 17 февраля 2010 года был приговорен к трем годам лишения свободы с отбыванием наказания в колонии общего режима. Он был признан виновным в совершении преступлений, предусмотренных ч.2 ст.426 (превышение власти или служебных полномочий, совершенное из корыстной или иной личной заинтересованности) УК.

АФІЦЫЙНА

Пасланне ўжо пішацца

На веснавой сесіі Палаты прадстаўнікоў з Пасланнем народу і парламенту выступіць Аляксандр Лукашэнка. Пра гэта паведаміў спікер Палаты прадстаўнікоў Уладзімір Андрэйчанка. Праўда, дакладная дата выступлення не называецца.

Дарэчы, на веснавой сесіі дэпутаты павінны будуць прызначыць дату сёлетніх прэзідэнцкіх выбараў. Дата разгляду гэтага закона таксама пакуль не абвешчана.

МАНІТОРЫНГ

Пакаціўся з горкі рэйтынг...

Кандыдатам ад апазіцыі большасць беларусаў хоча бачыць вядомага, дасведчанага палітыка.

Незалежны інстытут сацыяльна-эканамічных і палітычных даследаванняў, што зарэгістраваны ў Вільнюсе, апублікаваў вынікі сакавіцкага апытання жыхароў Беларусі. Згодна з імі, давер да ўлады ў насельніцтва паніжаецца. Так, больш за 38% апытаных лічаць немагчымым значнае паляпшэнне жыцця насельніцтва пры цяперашнім кіраўніцтве і палітыцы, якую яно праводзіць.

Рэйтынг даверу персанальна да Аляксандра Лукашэнкі таксама працягвае зніжацца. У верасні 2014 года яму давяралі 53,5%, у снежні – 49,9%, у сакавіку 2015-га – 48,8%. (Не давяралі адпаведна 33,3%, 35,6%, 39,7%). Галасаваць за цяперашняга кіраўніка дзяржавы на прэзідэнцкіх выбарах у верасні 2014-га былі гатовы 45,2%, у снежні – 40%, у сакавіку 2015-га – 34,2%.

Прыхільнікамі цяперашняй улады назвалі сябе 37,3% рэспандэнтаў, 25,4% лічаць сябе апанентамі ўлады. А 36,7% сказалі, што «не думалі пра гэта і ім гэта абыякава».

Зрэшты, нават пры паніжэнні рэйтынгу Лукашэнка працягвае апярэджваць любых апазіцыйных лідараў. Электаральны рэйтынг (па адкрытым пытанні) Уладзіміра Някляева сёння складае 7,6% (у снежні быў 3,5%), Мікалая Статкевіча – 4,5% (быў 2,7%), Аляксандра Мілінкевіча – 1,6% (быў 2,8%), Анатоля Лябедзькі – 2,9% (быў 0,8%), Сяргея Калякіна – 1,6% (быў 0,7%). Рэйтынг Лукашэнкі па закрытым пытанні складае 36,9%, а Някляева – 9,4%.

На прэзідэнцкіх выбарах большасць хацела б бачыць кандыдатам ад апазіцыі дасведчанага, вядомага палітыка (44,5%). Удвая менш чакаюць новага чалавека, малавядомага палітыка (22,3%), і менш за ўсё хочуць бачыць жанчыну-палітыка (16,4%).

Такім чынам, незалежныя сацыёлагі абвергклі адзін з галоўных тэзісаў, які сёння агучваецца ў апазіцыйным асяродку: маўляў, каб перамагчы Аляксандра Лукашэнку, у якасці кандыдатаў у прэзідэнты патрэбны новыя твары і пажадана – жаночыя. Згодна з такім падыходам шэраг палітычных гульцоў дэмакратычнага кірунку ўжо агучваў магчымыя прозвішчы патэнцыяльных кандыдатак: Алена Анісім, Вольга Карач, Таццяна Караткевіч, Ірына Вештард... Але падобна на тое, што апазіцыя зноў абрала памылковую стратэгію.

Віктар АЗАРАНКА.

ПАЛІТКУХНЯ

Мілінкевіч сышоў з дыстанцыі

Чуткі пацвердзіліся. Адзіны кандыдат ад апазіцыі на прэзідэнцкіх выбарах 2006 года Аляксандр Мілінкевіч гэтым разам у выбарчай кампаніі браць удзел не будзе. Савет руху "За Свабоду", які ўзначальвае Мілінкевіч, выступіў з афіцыйнай заявай.

"Савет руху "За Свабоду" са шкадаваннем канстатуе, што нават глыбокі эканамічны крызіс у Беларусі і пагроза для суверэнітэту краіны з боку Расіі не спрыяніліся да кансалідацыі дэмакратычных сіл Беларусі ў імя незалежнасці, дэмакратыі, рынкавай эканомікі і еўрапейскага выбару.

На вялікі жаль, недахоп адказнасці і дамоваздольнасці да сённяшняга дня не дазволілі прыняць працэдуру вызначэння адзінага кандыдата ў прэзідэнты ад дэмакратычных сіл.

Лічым, што паход на выбары асобнымі калонамі дээарыентуе прыхільнікаў перамен і паглыбіць апатыю ў грамадстве. Імітацыя ўдзелу ў выбарчым палітычным працэсе з загадзя прадказальным фіналам можа адштурхнуць людзей ад дэмакратычных сіл.

Ад моманту стварэння рух "За Свабоду" ставіў за мэту пашырэнне патрыятычных і праеўрапейскіх настрояў, фарміраванне крытычнай масы грамадзян, якія могуць рэальна адстаяць незалежнасць і дэмакратычны выбар Беларусі. Мы і надалей будзем дзейнічаць дзеля яе дасягнення, не абмяжоўваючыся рамкамі выбарчай кампаніі.

Рух "За Свабоду" заяўляе, што ўстрымліваецца ад вылучэння свайго кандыдата і падтрымкі іншых кандыдатаў падчас прэзідэнцкай кампаніі 2015 года. Арганізацыя сканцэнтруецца на распрацоўцы прапаноў эканамічных рэформ у рамках "Народнай праграмы", ініцыятыве дзеля мірных перамен "Народны рэферэндум", а таксама на кампаніях па назіранні за ходам выбараў і за вызваленне палітычных вязняў".

ТЫМ ЧАСАМ

Вольга Карач – таксама

На думку кіраўніцы кампаніі "Наш дом", выбары стануць толькі "тэхнічным момантам" і сур'ёзна да іх людзі ставіцца не будуць.

У заяве падкрэсліваецца, што апошнія два гады былі «часам актыўных і складаных дыскусій з нагоды таго, ці павінна кампанія заставацца непалітычнай арганізацыяй, якая займаецца грамадзянскімі ініцыятывамі альбо павінна ўсё-такі рэарганізоўвацца ў палітычную арганізацыю і актыўна ўдзельнічаць у выбарах-2015».

«Для «Нашага дома» важна гуляць па сваіх правілах і самім фарміраваць уласны сцэнарый, а не ўдзельнічаць у чужым, – гаворыцца ў заяве. – На сення мы адчуваем, што, актыўна ўдзельнічаючы ў выбарах, мы гуляем па чужым сцэнарыі і не маем дастаткова інструментаў, каб выкарыстоўваць наш уласны сцэнарый развіцця падзей».

Нагадаем, што Вольга Карач была адной з першых жанчын-палітыкаў, якая заявіла пра тое, што не выключае свайго ўдзелу ў прэзідэнцкіх выбарах 2015 года ў якасці кандыдата.

ДЗІКУНСТВА

Палягчэла?..

Жанчына, якая выкінула трохгадовага сына з 12-га паверха, зрабіла гэта свядома.

Завершана расследаванне крымінальнай справы аб забойстве дзіцяці на вуліцы Адзінцова ў Мінску. Пра гэта паведаміў афіцыйны прадстаўнік УСК па Мінску **Аляксандр Герасімаў.**

Жудаснае здарэнне адбылося 29 студзеня гэтага года. 34-гадовая мінчанка выкінула з 12-га паверха свайго трохгадовага сына. «Яна мела намер здзейсніць суіцыд разам з сынам, аднак пасля падзення дзіцяці не завяршыла задуманае», – адзначылі ў Следчым камітэце.

На факце забойства хлопчыка была ўзбуджана крымінальная справа, а маці ўзялі пад варту. Аднак ці ў сваім розуме была жанчына, якая здолела здзейсніць такое са сваім дзіцем, павінна была вызначыць псіхалага-псіхіятрычная экспертыза.

Следства высветліла, што жанчына вырашыла скончыць жыццё самагубствам з-за неўладкаванага асабістага жыцця і цяжкага матэрыяльнага становішча, у тым ліку і з-за даўгоў. Палічыўшы, што сын без яе будзе нікому не патрэбны, жанчына вырашыла скончыць жыццё самагубствам разам з дзіцем.

«Згодна з заключэннем псіхолага-псіхіятрычнай экспертызы, падазроная не пакутуе на псіхічныя расстройствы (захворванні) і ў перыяд часу, які адносіцца да інкрымінаваных ёй дзеянняў, у часовым хваравітым стане псіхікі ці стане афекту не знаходзілася. Яна магла ўсведамляць фактычны характар, грамадскую небяспеку, значэнне сваіх дзеянняў і кіраваць імі», – распавялі следчыя.

У выніку жанчыне прад'яўлена абвінавачанне ў здзяйсненні злачынства, прадугледжанага п.2 ч.2 арт.139 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь ("Забойства заведама малалетняга, які знаходзіцца ў бездапаможным стане"). Санкцыі па гэтым артыкуле прадугледжваюць пазбаўленне волі на тэрмін ад 8 да 25 гадоў або нават пажыццёвае зняволенне. Крымінальная справа ўжо накіравана пракурору для накіравання ў суд.

КОМАНДИРОВКА

Отшельник

Восемь лет назад Валерий Богданов уехал из Новополоцка в глухую деревню в Ушачском районе. Устав от городской жизни, одинокий мужчина поселился в доме, который остался ему от родственников, и устроился работать электромонтером в местное КУСХП «Кубличи». Сегодня в деревне Астаповщина Валерий Богданов – единственный житель. «Народная Воля» навестила отшельника.

Мой приезд для Валерия Богданова стал большим сюрпризом. Предупредить его не было возможности: у Богданова нет телефона, а других средств связи в деревне нет. Изучив мое редакционное удостоверение вдоль и поперек, электромонтер объяснил причину своего удивления.

– *Бывает же такое совпадение!* – произнес Богданов. – *А я как раз пишу письмо Иосифу Середичу о том, как мы здесь живем...*

С этого и начался наш разговор.

Прошлая жизнь

О себе Валерий Богданов рассказывает неохотно. Говорит, что личность он непримечательная и ничем особенным от других не отличается. Вспоминать городскую жизнь тоже не любит. Родом Валерий Анатольевич из Одессы. В Украине прожил около 20 лет. Пока служил в армии, мать, две сестры и брат оказались в Беларуси. После демобилизации приехал к родственникам и остался здесь навсегда.

У Валерия Богданова неоконченное высшее образование. Учился в Московском педагогическом институте, но был отчислен с третьего курса. За свою жизнь сменил несколько профессий: был директором сельского клуба, работал на заводе «Полимир», а теперь трудится электриком в сельхозпредприятии. До выхода на пенсию ему осталось чуть больше года.

В Новополоцке Валерий Богданов работал оформителем в художественной мастерской. Сам картин не писал, но с городскими художниками был хорошо знаком. Общение с творческими людьми и стало одной из причин отъезда в деревню.

– *Моими друзьями были художники. Хорошие интеллигентные ребята, но, как часто бывает с людьми творческого склада, любили выпить,* – рассказывает Богданов. – *Рабочий день часто начинался с выпивки и заканчивался тем же.*

Нередко участником таких посиделок был и сам Богданов. Менять работу или окружение мужчина считал бессмысленным делом, а продолжать дальше «богемную» жизнь не хотел.

В Новополоцке Валерий жил в четырехкомнатной квартире с матерью. После ее смерти квартиру разделили между наследниками. Валере досталось всего лишь пять тысяч долларов. Выяснять отношения с родственниками из-за денег он не стал. За полученные деньги купить жилье в городе было нереально, да и оставаться в Новополоцке не хотелось. Вот он и уехал в Астаповщину. С братом и сестрами Валерий давно не общается. Личную жизнь тоже устроить не получилось. С женой развелся еще в молодости, а единственного сына видел всего пару раз и то еще в младенчестве.

– *С самого раннего детства он другого человека, хорошего человека, называет папой,* – уточняет Валерий. – *Сына и жену я не видел очень много лет. Жили они в Украине, а где сейчас, не знаю. Сын взрослый, у него уже, наверное, своя семья...*

Один на всю деревню

В Астаповщину каждые вторник и пятницу днем приезжает автолавка, в деревню привозят газ, ходит почтальон, а зимой даже чистят снег. Но автолавка всегда приезжает днем, когда Валерий на работе. Поэтому за продуктами приходится топать в соседнюю деревню Кубличи, которая находится в трех километрах от его дома.

На деньги, полученные от продажи квартиры в Новополоцке, Валерий подремонтировал старую хату, в которой давно никто не жил. В доме у одинокого мужчины есть радиоприемник и телевизор. Никакого хозяйства Богданов не держит.

– *Когда живешь с семьей, тогда, конечно, и огород, и скотину держать надо,* – говорит Богданов, – *а мне одному много не нужно.*

Тоски по городу у деревенского жителя нет. Вариант переезда обратно в Новополоцк мужчина даже не рассматривает. Старость планирует встретить в Астаповщине. По словам Валерия, жить в деревенском доме около леса ему гораздо приятнее, чем в городе. Забот по дому у хозяина немного: воды принести, дров наколоть. Летом участок обкосить, чтобы не зарастал.

В еде Богданов неприхотлив. Молоко, картошка, яйца, сало – обычное деревенское меню.

– *Что-то в магазине покупаю, что-то – у местных жителей. Питаюсь тем, что Бог пошлет,* – шутит Валерий.

Аскетичный образ жизни вполне удовлетворяет Богданова. Свое одиночество электромонтер воспринимает спокойно. С годами обиды на жизнь не затаил.

– *Жизнь получилась такой, какой получилась,* – откровенничает он. – *И если что-то сложилось не так – виноват только я один. Значит, недостаточно хотел что-то изменить.*

Одним из плюсов своего переезда Валерий называет трезвую жизнь. По словам электромонтера, последние годы выпивает он крайне редко и очень мало.

Письмо в редакцию

Письмо главному редактору «Народной Воли» Богданов готовил больше месяца. Признается, что несколько раз переписывал – получалось очень эмоционально.

– *Зарплату получаем с большими опозданиями и не полностью,* – рассказывает электромонтер о насущных проблемах. – *Я не хочу, чтобы мои слова восприняли как плач или жалобу, но и молчать больше не могу. Попробуй проживи на 300 тысяч! Со мной за январь-февраль до конца еще не рассчитались.*

Богданов говорит, что уже и не помнит, когда получал деньги вовремя. Такая же ситуация и у остальных работников. Задержка по зарплате у доярок, трактористов, механизаторов составляет несколько месяцев. Всего в КУСХП «Кубличи» трудится 74 человека.

Чтобы работники хозяйства могли хоть как-то сводить концы с концами, им предложили отовариваться продуктами в счет зарплаты. Официально это дело сугубо добровольное, т.е. заставить человека набрать еды на 30 процентов от заработка никто не может. Так ли это, уточняю у деревенского жителя.

– *Перед Новым годом привезли кур с витебской птицефабрики, до этого тушенку завозили,* – рассказывает Валерий. – *Недавно приперли Бог знает сколько муки, и самое интересное, что сразу же распределили, кому и сколько надо взять. Ну вот зачем мне одному 50 килограммов муки?*

Брать такое количество муки Богданов отказался. Говорит, что готов закупаться на 30 процентов от зарплаты при условии, что продукты будут свежими.

– *Я слышал по телевизору, что товар, который выдается в счет зарплаты, должен быть незалежалым,* – объясняет электрик. – *Руководство говорит, что нет возможности привозить такой товар. Шевелиться нужно, чтобы она появилась!*

Руководство сложившуюся ситуацию объясняет тяжелым материальным положением. Обеспечить работой начальство тоже может не всегда. По словам Богданова, люди вынуждены работать не по специальности и, как следствие, получать копейки.

Валерий рассказывает, как проходит трудовой день.

– *Приходит тракторист утром на работу. Солярки, чтобы залить в трактор и выехать, – нет. Приходится собирать мусор.*

Убирать территорию однажды предложили и Богданову, однако он объяснил начальству, что ходить с метлой не будет, так как электрик по профессии.

Чтобы убедиться, действительно ли ситуация такова, корреспондент «Народной Воли» поговорил с другими работниками.

Зайдя на территорию хозяйства в рабочее время, я увидел стоящих вокруг костра мужчин и женщин. По словам работников, в хозяйстве нет даже света, а значит, нет и работы.

– *Вот так и работаем – палим костры,* – говорит один из трактористов. – *Солярки и запчастей нет. На днях еще узнали новые расценки за рабочий день – около 12 тысяч получается, так вообще желание работать пропало.*

В один голос коллектив хозяйства жалуется на задержки по зарплате, низкие расценки и на то, что устали терпеть. Однако называть свои фамилии для публикации никто из рабочих, кроме Богданова, не захотел.

«Народная Воля» попросила прокомментировать ситуацию директора КУСХП «Кубличи» **Алексея Хмелевского**.

– *С 1 января 2015 года вступил в силу декрет президента №5 «Об усилении требований к руководящим кадрам и работникам организаций»,* – объясняет Алексей Сергеевич. – *Люди привыкли к тому, что раньше шло авансирование. Деньги были. Сейчас ситуация изменилась. Денег не хватает даже на зарплату. Мне досталось хозяйство с большими долгами...*

В должности директора Алексей Хмелевский полтора года. Погасить долги хозяйство на сегодняшний день не в состоянии. Задолженностью перед нефтебазой объясняется и проблема с топливом: в кредит его уже не дают.

– *Бывает, что человеку нет работы по специальности,* – говорит директор. – *Я могу предложить другую работу. Сотрудник может отказаться ее выполнять, аргументируя тем, что это не его профессия. В таком случае документально оформляется отказ от выполнения производственной работы. За то, что человек пришел и просидел целый день без дела, никто ему платить не будет.*

Есть в Кубличах и еще одна проблема, которая не дает покоя Валерию Богданову. Сегодня в хозяйстве осталась одна ферма, пригодная для содержания скота. Всего пару лет назад их было три.

– *За 2014 год две фермы перестали работать,* – рассказывает Богданов. – *Начали ремонтировать здания на ферме в селе Заболотье. Поменяли шифер, частично заменили стропила... Через год один угол стены рухнул и упала вся крыша. Хорошо, что никто не пострадал. Ночью произошло все...*

Стадо коров разбросали по двум оставшимся фермам, одну из которых в скором времени признали аварийной. В итоге часть крупного рогатого скота пришлось перевести на содержание в соседнее хозяйство. Всего в КУСХП «Кубличи» насчитывается 334 дойные коровы. По словам директора хозяйства, в перспективе планируется начать работы по восстановлению коровников своими силами.

Провожая меня в город, Валерий еще долго рассказывал о трудностях в Кубличах. По его мнению, такое положение людей просто унизительно. Интересуюсь у электрика, как же все-таки люди выживают без зарплат?

– *Я, например, живу благодаря пенсионерам,* – говорит Валерий. – *Беру в долг, когда какие-то копейки выплатят – возвращаю. Крутятся как могут люди. Кому-то родственники помогают, кто-то за счет своего огорода выкручивается...*

Рассказал Богданов, почему хотел написать в газету. Надеялся получить ответ на один вопрос:

– *Мы еще живем в Беларуси, которая якобы процветает, или у нас здесь своя власть, которая за строительством коровников уследить не может?*

«Народная Воля» решила поинтересоваться, знает ли местная власть о ситуации в КУСХП «Кубличи».

Ирина ЛАСТОВКА,
председатель Кубличского сельского исполнительного комитета:

«Кто хочет работать – тот зарабатывает»

– Иногда зарплату задерживают, – подтвердила чиновница. – *Финансово положение нестабильное. К посевной готовимся, думаю, ее начнут вовремя. Трудности есть. Это жизнь.*

Перезвонив на следующий день, Ирина Викторовна уже более подробно рассказала о положении дел в сельсовете, который находится в ее подчинении.

– Вы стараетесь найти только один негатив. Почему бы вам не обратить внимание на положительные моменты?

На район приходит 50 тракторов, часть из которых поступит и в наше хозяйство. В полном объеме выделяются деньги на топливо для посевной, на запчасти, на покупку удобрений.

Скажу словами директора одного из хозяйств: «Кто хочет работать – тот заработает хорошие деньги, где бы он ни работал». Все зависит от человека. В моем сельсовете выполняются социальные стандарты на освещение населенных пунктов, ремонт дорог...

Я вам приведу цифры: Кубличскому сельсовету оказана государственная адресная социальная ежемесячная и единовременная помощь 16 семьям на сумму 83 млн рублей, двум инвалидам – на сумму 14 млн, на покупку дров 18 гражданам на сумму 5 млн, на покупку лекарств, ремонт печей, электропроводок... Представляете, какие это деньги – и только одному сельсовету?!

Нужно благодарить президента за мир и спокойствие. Я не боюсь сегодня выйти ночью на улицу. Мы даже дома на ночь не закрываем.

***

Как говорится, без комментариев.

Роман ВАСЮКОВИЧ.
Фото автора.

Ушачский район.

Народная Воля http://www.nv-online.info
3 КРАСАВІКА 2015 г.

ВЕКАПОМНАЕ

Разгон

У ноч з 11 на 12 красавіка 1995 года дэпутатаў Вярхоўнага Савета 12-га склікання, якія адстойвалі дэмакратыю, амапаўцы гвалтоўна выкінулі з Авальнай залы

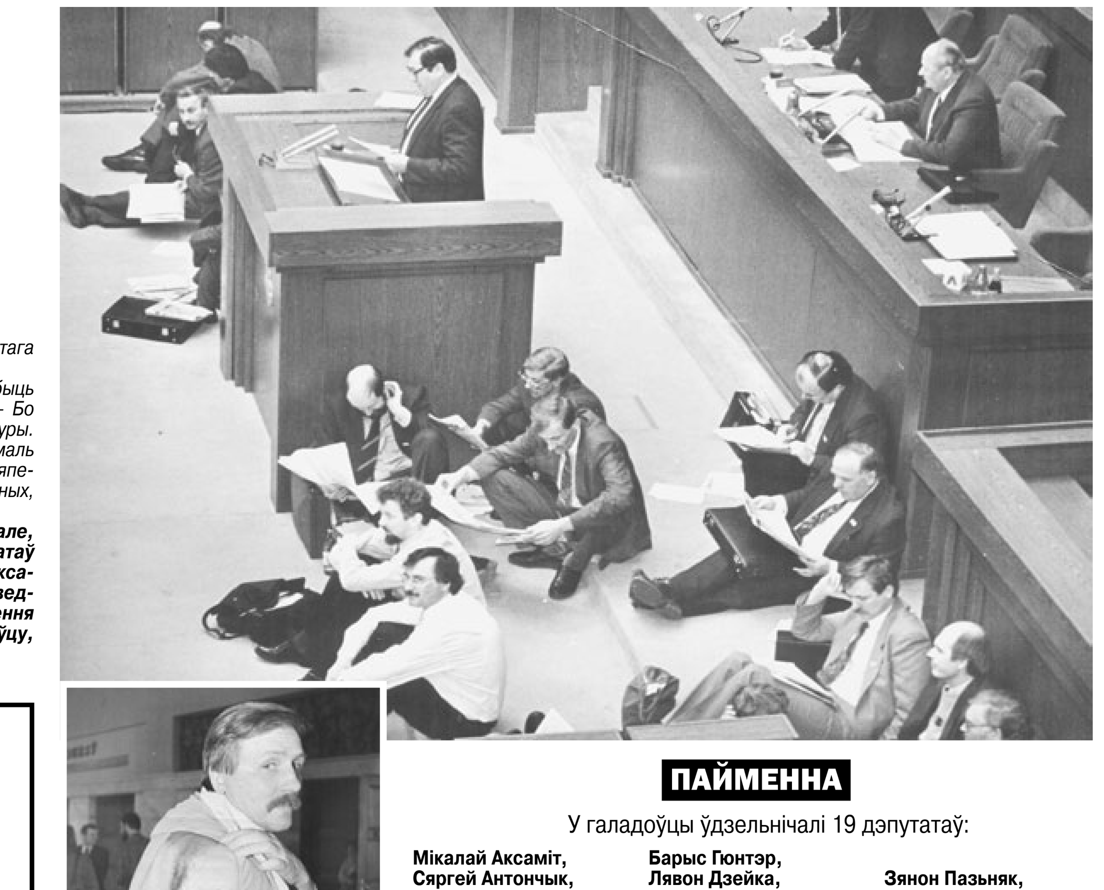
11 красавіка 1995 года 19 дэпутатаў Апазіцыі БНФ у Вярхоўным Савеце прама ў Авальнай зале абвясцілі галадоўку пратэсту супраць ініцыяванага Аляксандрам Лукашэнкам рэферэндуму аб скасаванні бел-чырвона-белага сцяга і герба "Пагоня" як дзяржаўных сімвалаў, ліквідацыі статусу беларускай мовы як адзінай дзяржаўнай, аб эканамічнай інтэграцыі з Расіяй і наданні прэзідэнту права распускаць парламент.

У ноч з 11 на 12 красавіка на падставе таго, што быццам паступіла паведамленне аб мініраванні будынка парламента, у залу пасяджэнняў быў уведзены АМАП і супрацоўнікі Службы бяспекі кіраўніка дзяржавы. Яны жорстка збілі пратэстуючых дэпутатаў і гвалтоўна выкінулі іх з будынка парламента.

Вінаватых у збіцці дэпутатаў праваахоўныя органы не назвалі і да гэтага часу. Генпракуратура ўзбудзіла крымінальную справу па заяве групы дэпутатаў аб збіцці іх супрацоўнікамі спецслужбаў, але справа была прыпынена. На наступны дзень пасля здарэння Аляксандр Лукашэнка абяцаў паказаць па тэлебачанні відэазапіс гэтага разгону: маўляў, не ўсё там было менавіта так, як расказваюць дэпутаты. Але мінула ўжо 20 гадоў, а грамадскасці гэты запіс так і не паказалі. Дарэчы, не бачыў відэастужкі нават следчы, які займаўся расследаваннем гэтага інцыдэнту.

"Пасля таго як у парламент увялі войскі, узброеныя сілы, ён перастаў быць парламентам, – не раз падкрэсліваў тагачасны дэпутат ***Лявон Дзейка.*** *– Бо гэты орган у любой краіне абсалютна недатыкальны для любой іншай структуры. Наступствы гэтага незаконнага рэферэндуму мы бачым ужо на працягу амаль дваццаці гадоў. Ідзе татальнае знішчэнне беларускай мовы. Улада і тая, і цяперашняя, а па сутнасці адна і тая ж, у шэрагу пытанняў – грамадскіх, культурных, сацыяльных – пакідае пасля сябе проста папялішча».*

Усё тое, што адбылося ў ноч з 11 да 12 красавіка ў Авальнай зале, даўно падрабязна апісана. "Народная Воля" пагартала ўспаміны дэпутатаў Вярхоўнага Савета 12-га склікання, якія бралі ўдзел у галадоўцы, а таксама задала некалькі пытанняў следчаму, які вёў расследаванне адпаведнай крымінальнай справы, і былому начальніку Галоўнага ўпраўлення дзяржаўнай аховы пры прэзідэнце Рэспублікі Беларусь Міхаілу Цесаўцу, які кіраваў разгонам дэпутатаў.

ЯК ГЭТА БЫЛО...

Мікалай КРЫЖАНОЎСКІ:

"Мяне, як бервяно, укінулі ў міліцэйскі ўазік з металічнай падлогай"

"...Па абранні Лукашэнкі прэзідэнтам краіны пачаўся наступ на беларушчыну, на галоўныя прыкметы беларускай дзяржаўнасці, перадусім на мову і дзяржаўныя сімвалы, – *узгадвае дэпутат, успаміны якога друкаваў часопіс Arche.* – Мы спрабавалі рабіць, што маглі, каб спыніць гэтую згубную палітыку, але бачылі, што нашы намаганні марныя.

Калі на сесіі Вярхоўнага Савета ў красавіку 1995 г. Лукашэнка ўнёс прапанову аб рэферэндуме, мы адразу ўбачылі ў ім спробу знішчыць асновы нашай дзяржаўнасці: мову, дзяржаўныя сімвалы краіны.

Пазьняк 11 красавіка з трыбуны ВС сказаў, што прэзідэнт навязвае нашаму грамадству антыканстытуцыйны рэферэндум, што мы вычарпалі ўсе магчымасці і ў нас няма іншага выйсця, апроч галадоўкі, і мы аб'яўляем яе тут, у гэты час, у гэтай зале. Ён пайшоў і сеў на прыступку каля трыбуны. Мы далучыліся да яго. Усё адбылося спантанна. Нікога не трэба было пераконваць у слушнасці такога кроку. Мы былі гатовы на ўсё, каб не дапусціць ганебнага рэферэндуму.

Зала ВС сустрэла нашу акцыю доўгім маўчаннем. Прысутныя дэпутаты не разумелі, як гэта іх калегі будуць галадаць проста ў зале пасяджэнняў. Яны спрабавалі працягваць працу, як быццам бы нічога не здарылася. Я не сумняваюся, што наш учынак уразіў прысутных дэпутатаў настолькі, што яны завалілі ўсе прапановы Лукашэнкі, нягледзячы на ўсе яго намаганні. У той дзень нам удалося сарваць прыняцце рашэння пра рэферэндум.

Мы бачылі, што пачалі сваю акцыю не марна, бо першы ж дзень даў свой плён. І тады Лукашэнка і яго хаўруснікі, якія ўсё адсочвалі, зразумелі, што, пакуль у сценах Вярхоўнага Савета будзе доўжыцца галадоўка, у іх нічога не атрымаецца. Таму і вырашылі любым шляхам выкінуць галадоўшчыкаў з парламента.

Пасля 18-й гадзіны да нас пачалі прыходзіць усякія парламенцёры менавіта з аховы прэзідэнта. Быў кіраўнік аховы са стрыжанымі хлопцамі ў скураных куртках. Яны спрабавалі нам нешта давесці, казалі, што зала замініраваная і яе трэба пакінуць.

Потым, гадзін у 12 ночы, заходзілі па-вайсковаму апранутыя сапёры шукаць міну. Яны недзе за паўгадзіны праверылі залу, але нічога не знайшлі. Потым іншыя пасланцы пераконвалі нас, што ўжо позна і залу трэба вызваліць і зачыніць. Мы адказалі, што мы не пабочныя асобы, а народныя дэпутаты, што мы праводзім галадоўку на працоўным месцы. Яны пагражалі вывесці нас гвалтам і нават спрабавалі цягнуць некаторых за рукаў. Мы адказвалі: не маеце права, не забывайце, што за гэта вы будзеце несці не проста дысцыплінарную, а крымінальную адказнасць. І так цягнулася гадзіны да 2-й ночы.

Хіліла ў сон, і каля 2-й гадзіны мы задрамалі, хто дзе ўладкаваўся: проста на падлозе ці ў крэслах. Дзяжурства мы не прызначалі. Раптам скрозь сон я пачуў крык Голубева: «Уставайце, уставайце!» Мы хуценька паўскоквалі са сваіх месцаў. Загарэлася святло, і я ўбачыў, што па ўсёй Авальнай зале і наверсе шчыльна адзін да аднаго стаяць узброеныя вайскоўцы. Відаць, яны хацелі пахапаць нас соннымі. Хтосьці з іх (здаецца, Каралёў) нас яшчэ раз папярэдзіў, каб мы пакінулі залу, бо інакш яны пусцяць у ход сілу. Мы паспелі ім адказаць: добраахвотна не сыдзем. Мы паселі ў крэслы на месцы прэзідыума і ўчапіліся за рукі.

У гэты момант на кожнага з нас накінулася па 3–4 «гарылы» ў чорных масках са шчылінамі для вачэй. Яны былі без зброі, але, відаць, добра натрэніраваныя. Падскочыўшы да мяне, двое адразу закруцілі мне рукі, а адзін пачаў біць па спіне ззаду. Мяне вырвалі з месца і павалаклі тварам уніз. Яны моцна скруцілі мне рукі і білі. Я паспеў убачыць валтузню вакол Пазьняка – яму ціснулі на вочы. Я чуў, як яны раўлі. З аднаго з іх І.Гермянчук, цяпер нябожчык, паспеў сарваць маску. Нападнік затуліў твар, кінуў ахвяру.

Відэакамеры я добра бачыў. Было іх дзве ці тры, а адна наверсе, здаецца, стацыянарная. Пачалі яны здымаць гадзіны з 18-й, як толькі закончылася пасяджэнне ВС, і здымалі беспярапынна ўвесь вечар да той пары, пакуль мы не выключылі святло і не палеглі адпачываць.

Нападнікі выводзілі мяне ў дзверы направа, у вузкі двор. Я заўважыў, што ўздоўж шчыльна стаялі ўзброеныя міліцыянты. Я кажу ім: «Хлопцы, чаму вы моўчкі глядзіце?» Яны не рэагавалі. Затым мяне, як бервяно, укінулі ў міліцэйскі ўазік з металічнай падлогай. Я не разбіў галаву толькі таму, што паспеў прыкрыць яе рукамі. Доўга нас па Мінску не вазілі – выкінулі недзе ў раёне вул. Казлова. Праз некалькі гадзін мы сабраліся ў гасцініцы «Кастрычніцкая». Некалькі чалавек пайшлі ў пракуратуру. Мы напісалі калектыўную заяву, на падставе якой была распачата крымінальная справа. Следчы **Язэп Бролішс** асабіста дапытаў кожнага з нас, размаўляў падрабязна і доўга, затым накіраваў на медыцынскую экспертызу. У мяне да таго часу апухлі абедзве лапаткі – яны балелі яшчэ тыдні два. У Пазьняка твар быў у сіняках. У А.Шута па дыяганалі на спіне – след дубінкі. У А.Трусава – сінякі на нагах.

Назаўтра нас не пускалі на пасяджэнне Вярхоўнага Савета міліцыянты, хоць я паказваў ім дэпутацкае пасведчанне. Не пускалі нават **Васіля Шаладонава** – відаць, памыліліся. Памятаю, што І.Гермянчук, тады рэдактар «Свабоды», змясціў у газеце фота, як В.Шаладонава не пускалі ў будынак ВС услед за мной. Пад здымкам подпіс: «А гэтага за што?» Праўда, хвілін праз 10 ахоўнікі атрымалі нейкую каманду і прапусцілі нас. Мы прыйшлі ў залу са спазненнем, нягоденыя, змораныя і збітыя. Дэпутат Шут паказваў проста на пасяджэнні ВС сваю спіну з пісягамі ад пабояў. А з залы гучала: «Мала далі!»

Жаданне працягваць галадоўку ўжо не было: калі нас выкінулі з залы ВС, дык і зноў выкінуць. Аднак мы разлічвалі на грамадскі рэзананс, на тое, што крымінальную справу давядуць да канца. Лукашэнка потым выступаў: маўляў, я вам пакажу, як яны там «галадалі» і чым займаліся. А няхай бы паказаў. Я не сумняваюся, што адпаведныя відэазапісы засталіся. Дарэчы, хтосьці з нашых дэпутатаў бачыў у двары, калі мы клаліся спаць у зале ВС, прэзідэнцкі «мерседэс».

Як толькі Лукашэнка стаў у 1994 г. прэзідэнтам, ён адразу павёў наступленне на Вярхоўны Савет, каб умацаваць асабістую ўладу. Ён не хацеў дзяліцца ні з кім сваімі паўнамоцтвамі. Ён разумеў, што самастойны парламент створыць такія законы, якія абмяжуюць уладу прэзідэнта. Са збіцця дэпутатаў у Беларусі пачала замацоўвацца дыктатура А.Лукашэнкі. Сёння відавочна, што ў нашай краіне не дзейнічае прынцып падзелу ўлады, бо парламент пазбаўлены рэальных паўнамоцтваў, няма незалежных судоў..."

Валянцін ГОЛУБЕЎ:

"Яны нас проста хапалі, білі і прымусам выцягвалі з залы"

"...Было трывожна. Я прыслухаўся і тут у нейкі момант проста фізічна адчуў, як закалыхалася паветра – гэтак бывае, калі недзе побач у памяшканні ідзе вялікая маса людзей. Падобнае адчуванне ведае кожны, хто служыў у войску. А потым я пачуў гук удару аб дула аўтамата АКМ ці карабіна: «бзынь». Як і шмат хто з вайскоўцаў, гэты гук я не зблытаю ні з якім іншым. Зрабілася страшнавата. Я падняўся і рушыў да цэнтральных дзвярэй залы. Як толькі я ўзяўся за ручку, звонку мне нібы дапамаглі. Дзверы расчыніліся, і ў ярка асветленым фае я ўбачыў мноства вайскоўцаў: можа, некалькі соцень. Адразу кінуліся ў вочы іх пластмасавыя маскі ці шлемы, нібы ў касманаўтаў. Яны стаялі гурткамі і размаўлялі. Некалькі чалавек былі з ранцамі і ў супрацьгазавых масках. У гэты момант той салдат, які дапамог мне адчыняць дзверы, ткнуў у мяне ручным кулямётам. Перапужаны, я крыкнуў: «Кулямётчыкі!» – і адскочыў ад дзвярэй. Тады ззаду за мной у зале загарэліся ўсе лямпы, і я ўбачыў на балконе трох кінааператараў. Яны стаялі наводдаль адзін ад аднога і вялі панарамныя здымкі залы зверху з трох розных пазіцый: з левага, правага боку балкона і па яго цэнтры.

Алег Трусаў падняўся і пайшоў праверыць, ці праўду я сказаў. Ён паглядзеў у дзвярную шчыліну, вярнуўся і сказаў: «Праўда – там кулямётчыкі». Усе галадоўшчыкі ўскочылі і пачалі апранацца. Я адразу патэлефанаваў польскім журналістам. Тут у залу зайшоў Цесавец і прапанаваў усім яе пакінуць. Мы адмовіліся і селі на крэслы прэзідыума. Праз некалькі секунд расхінуліся ўсе дзверы, і ў залу з крыкамі ўварваліся людзі ў чорных трыко і масках. За імі па перыметры залы выстраіліся аўтаматчыкі, потым спецназ. Яны нас проста хапалі, білі і прымусам выцягвалі з залы, а потым развозілі на машынах і выкідвалі ў начным горадзе ў розных месцах.

На наступны дзень апазіцыю ў ВС пускаць было забаронена. Уваход з правага крыла ўвогуле зачынілі. Мы зайшлі ў Дом урада з боку Савета міністраў, але і там нас не прапускалі. Больш за тое: паставілі металадэтэктар, як у аэрапорце, але мы, напружыўшыся, звалілі яго і прарваліся на сесію. Там ужо выступаў Лукашэнка. Памятаю, я ледзь не ганяў па зале М.Цесаўца, бо было за што – ужо не вытрымалі нервы. Супрацоўнікі аховы толькі бегалі і прасілі: «Не ў зале пасяджэнняў, Валянцін Фёдаравіч, толькі не ў зале пасяджэнняў». Памятаю, я выступаў, назваў арганізатара гэтых дзеянняў «фашыстам» (ішла наўпроставая трансляцыя), а ён паабяцаў, што пакажа стужку, як усё адбывалася. Схлусіў і збаяўся. Аляксандр Шут у цэнтры залы прадэманстраваў пабоі, а былы старшыня Вярхоўнага Савета і сённяшні *(на момант напісання ўспамінаў. – **Рэд.**)* сенатар М.Дзямянцей крыкнуў: «Мала далі!»

Сяргей НАВУМЧЫК:

"У фае Авальнай залы былі не толькі аўтаматы..."

"Раніцай 12 красавіка Беларусь прачнулася фактычна іншай краінай. Вярхоўны Савет быў ачэплены ўнутранымі войскамі (не пускалі нават генпракурора Шаладонава!), – *распавядаў пра падзеі той ночы ў эфіры Радыё Свабода тагачасны дэпутат **Сяргей Навумчык**.* – Сітуацыя прынцыпова змянілася – фактычна адбыўся сілавы пераварот. Працягваць галадоўку – парламенцкую, грамадзянскую акцыю супраць сілавых дзеянняў – было бессэнсоўна. Бо ў ноч з 11 на 12 красавіка ў фае Авальнай залы былі не толькі аўтаматы...

Між іншым, часам я чуў: "Вам трэба было галадаць да канца". Калі я прашу ўдакладніць, да якога менавіта, людзі замаўкаюць.

Як нам пазней стала вядома, сярод варыянтаў аперацыі супраць нас у ноч з 11 на 12 красавіка разглядаўся і такі: пусціць усыпляльны газ (таму спецназаўцы і былі ў рэспіратарах), накідаць побач з намі бутэлек з-пад гарэлкі ды рознага смецця, зняць усё гэта на відэа – а на наступны дзень паказаць па БТ.

Мог быць і іншы варыянт, жахлівы..."

АФІЦЫЙНА

"Неаднаразовыя запыты пракуратуры пакінуты без рэагавання..."

"...У 20 гадзін 09 хвілін 11 красавіка ў дзяжурную часць Упраўлення ўнутраных спраў гарвыканкама паступіў ананімны тэлефонны званок аб тым, што Дом урада замініраваны і магчымы выбух, – *гаворыцца ў пастанове аб прыпыненні папярэдняга следства па крымінальнай справе аб збіцці дэпутатаў, якую склаў следчы **Язэп Бролішс.*** – Абследаваннем першага і другога паверхаў Дома ўрада, у тым ліку і залы пасяджэнняў, зробленым сапёрамі, выбуховых прыстасаванняў не выяўлена, пра што а палове першай гадзіны 12 красавіка складзены акт. Разам з тым, са спасылкай на паведамленне аб мініраванні і магчымасці выбуху, у 2 гадзіны 50 хвілін дэпутаты супраць іх волі гвалтам выведзены з залы і групамі па 2–5 чалавек вывезены ў розныя месцы горада. Пасля вывядзення дэпутатаў зроблены надгляд іх асабістых рэчаў, якія засталіся ў зале пасяджэнняў.

Дэпутаты паказалі, што ў іх выдаленні з Дома ўрада ўдзельнічала значная колькасць служачых міліцыі, войска і неапазнаных фарміраванняў, якія дзейнічалі беспрычынна груба, наносілі ім удары кулакамі, нагамі і гумовымі палкамі.

Паводле заключэння судова-медыцынскай экспертызы, сем дэпутатаў, якія прайшлі агляд, мелі лёгкія цялесныя пашкоджанні, якія не выклікалі разладжвання здароўя, у выглядзе шматлікіх кровападцёкаў, прычыненне якіх магчыма пры абставінах, указаных пацярпелымі. Аналагічныя цялесныя пашкоджанні мелі тры дэпутаты, якія не звярнуліся ў бюро экспертызы.

Устаноўлена, што ў Доме ўрада былі ваеннаслужачыя ўнутраных войскаў першай роты вайсковай часці 3214 у колькасці 37 чалавек, першай роты вайсковай часці 5448 у колькасці 43 чалавек, атрад міліцыі асобага прызначэння МУС у складзе 86 чалавек, 24 службоўцы Галоўнага ўпраўлення аховы МУС. Гэтыя ваеннаслужачыя і супрацоўнікі міліцыі дапытаны, паказалі, што гвалту адносна дэпутатаў не ўжывалі.

Апроч вышэйназваных у Доме ўрада былі і здзяйснялі актыўныя дзеянні ў адносінах да дэпутатаў падраздзяленні, ведамасная прыналежнасць і асабісты склад якіх следствам не выяўлены.

Наяўныя ў справе звесткі пра ўдзел у падзеях, што расследуюцца, ваенізаванага фарміравання органаў дзяржбяспекі па барацьбе з тэрарызмам кіраўніцтва КДБ РБ не пацвердзіла.

Умяшанне войска ў падзеях у Доме ўрада Міністэрства абароны адмаўляе.

Упраўленнем аховы пры прэзідэнце рэспублікі неаднаразовыя запыты пракуратуры пакінуты без рэагавання.

Касеты відэазапісу, выкананага ў зале пасяджэнняў Вярхоўнага Савета, Адміністрацыя прэзідэнта следству не передае. Змест касет мае істотнае значэнне для вызначэння кола ўдзельнікаў падзей, што расследуюцца, вызначэння іх асобы, ступені ўдзелу і магчымай віны і такім чынам выяўлення ісціны па справе.

Сабраныя доказы сведчаць пра тое, што дзесяці народным дэпутатам Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, на якіх распаўсюджваецца палажэнне арт.37 аб дэпутацкай недатыкальнасці закона «Аб статусе народнага дэпутата», дзеяннямі прадстаўнікоў улады прычынены цялесныя пашкоджанні. Аднак вызначыць канкрэтныя асобы і абставіны прычынення цялесных пашкоджанняў дасюль не выявілася магчымым.

Таксама не выявілася магчымым вызначыць асобу грамадзяніна, які перадаў ілжывае паведамленне пра мініраванне Дома ўрада і пра магчымасць выбуху".

ПАЙМЕННА

У галадоўцы ўдзельнічалі 19 дэпутатаў:

Мікалай Аксаміт, Сяргей Антончык, Лявон Баршчэўскі, Юрась Беленькі, Ігар Гермянчук, Валянцін Голубеў, Уладзімір Заблоцкі, Барыс Гюнтэр, Лявон Дзейка, Лявонцій Зданевіч, Мікалай Крыжаноўскі, Мікола Маркевіч, Віталь Малашка, Сяргей Навумчык, Зянон Пазьняк, Сяргей Папкоў, Пётра Садоўскі, Алег Трусаў, Аляксандр Шут.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

Міхаіл ЦЕСАВЕЦ:

"Ні пра што не шкадую..."

*Ва ўспамінах усіх дэпутатаў фігуруе прозвішча чалавека, які непасрэдна кіраваў разгонам у тую ноч: гэта былы кіраўнік Галоўнага ўпраўлення дзяржаўнай аховы пры прэзідэнце Рэспублікі Беларусь **Міхаіл Цесавец**. Як склаўся лёс гэтага чалавека? Як ён сёння ацэньвае падзеі 20-гадовай даўніны?*

Палкоўнік міліцыі ў запасе Міхаіл Цесавец цяпер працуе першым намеснікам дырэктара па эканамічнай бяспецы і адміністрацыйных пытаннях АТ "Украінская горна-металургічная кампанія» (галаўны офіс знаходзіцца ў Кіеве). Пра тое, што адбылося 20 гадоў таму пры яго непасрэдным удзеле, добра памятае. Але падрабязна ўзгадваць і аналізаваць падзеі той ночы Міхаіл Міхайлавіч не жадае.

– *Давайце пакінем без каментарыяў. Усё, што напісана, – усё было,* – спакойна адказаў ён "Народнай Волі".

– Можа, за гэтыя гады вы ўжо не раз пашкадавалі аб тым, што было зроблена? Можа, сёння ў той сітуацыі дзейнічалі б зусім інакш?

– *Ні пра што не шкадую. Лічу, што мы дзейнічалі тады ў адпаведнасці з абставінамі...*

У разгоне дэпутатаў былі задзейнічаны не толькі прадстаўнікі службы прэзідэнцкай аховы, але і ўнутраныя войскі. Міністрам унутраных спраў у той час быў генерал **Юрый Захаранка**. У прэсе праходзіла інфармацыя аб тым, што Захаранка адмовіўся выконваць загад Лукашэнкі аб выдварэнні дэпутатаў з Авальнай залы. І быццам бы забараніў рабіць гэта ўсім сваім намеснікам.

«Юра адмовіўся выконваць загад Лукашэнкі аб разгоне дэпутатаў, – распавядала ў адным са сваіх інтэрв'ю жонка былога міністра, які быў гвалтоўна выкрадзены 16 гадоў таму. – *І забараніў сваім намеснікам умешвацца ў гэтую справу. Але адзін з іх – **Валянцін Агалец** – усё ж такі вырашыў выканаць загад Лукашэнкі. Агалец працаваў пад кантролем Шэймана"*. Нагадаем, што праз некаторы час Агалец змяніў Захаранку ў крэсле міністра ўнутраных спраў Беларусі. І, будучы міністрам, не раз заяўляў, што гатовы выканаць любы загад кіраўніка дзяржавы.

Дарэчы, у сваіх успамінах пра крывавую ноч 1995 года дэпутат Вярхоўнага Савета 12-га склікання **Алег Трусаў** узгадвае сваю размову з Агальцом: *"Я зайшоў у свой кабінет і па наўпроставай сувязі пазваніў Агальцу і паведаміў пра напад вайскоўцаў. Я казаў яму: «Гэта ж твае ўнутраныя войскі». Той бажыўся, што ніякага дачынення да майго збіцця не мае"*.

Сёння генерал **Валянцін Агалец** не вельмі хоча ўзгадваць падзеі той ночы і далікатна адмаўляецца ад каментарыяў.

"Я стараўся выконваць свае абавязкі, вось і ўсё", – сказаў ён "Народнай Волі".

Крымінальная справа, якую ўзбудзілі па факце збіцця дэпутатаў, была прыпынена. Яшчэ 20 гадоў таму следчыя гаварылі аб тым, што гэта не крымінал, а чыстай вады палітыка. Усе доказы ляжалі ў кішэнях або сейфах у тых, хто меў уладу і быў зацікаўлены ў тым, каб так і было. Толькі следчыя і пацярпелыя былі зацікаўлены ў тым, каб гэтая справа была раскрыта.

Следчы, які вёў гэтае расследаванне, даўно на пенсіі. "Народная Воля" зрабіла тэлефонны званок **Язэпу Бролішсу** і папрасіла яго ўзгадаць падзеі тых дзён.

– *Справа была прыпынена, яна і зараз, напэўна, ляжыць у архіве Генеральнай пракуратуры,* – адказаў Язэп Язэпавіч. – *Я ўжо нічога не магу сказаць з гэтай нагоды – даўно на пенсіі.*

– Якраз былыя следчыя і могуць шмат чаго распавесці!

– *Гэта ў тым выпадку, калі б справа была завершана. Калі я выдам тое, што маецца ў матэрыялах справы, то магу апынуцца ў вельмі няпростай сітуацыі, мяне нават могуць прыцягнуць да адказнасці. Гэта будзе парушэннем следчай таямніцы. Я не ведаю, у якім стане цяпер гэта справа. Можа быць, яна наогул спынена. Таму, прабачце, нічым не магу дапамагчы...*

Паколькі на сённяшні дзень кропкі над "і" ў гэтай справе не пастаўлены, то будзем лічыць, што іх паставіць гісторыя. І не ў вельмі аддаленым часе.

ПАЗІЦЫЯ

Мечыслаў ГРЫБ:

"Мы маглі пайсці на кулямёты, але што б гэта дало людзям?.."

*Дагэтуль існуе думка, што старшыня Вярхоўнага Савета 12-га склікання **Мечыслаў Грыб** пабаяўся даць годны адпор тым, хто скамандаваў выкінуць дэпутатаў з Авальнай залы. І калі б у красавіку 1995 года Грыб як кіраўнік парламента заняў больш прынцыповую пазіцыю, то, магчыма, не было б іншых страшэнных трагедый у гісторыі Беларусі. Многае залежала ад таго, якую пазіцыю зойме Вярхоўны Савет на наступную раніцу пасля "крывавай ночы".*

– Ведаеце, лупцаваць можна слабейшага, а мацнейшага лупцаваць немагчыма, – *адказаў "Народнай Волі" Мечыслаў Іванавіч.* – І на той момант мы не маглі супрацьстаяць прэзідэнту. Падтрымка яго ў грамадстве на той час была вялікая. І Канстытуцыя нам таксама не дазваляла гэтага рабіць. Аб'яўляць імпічмент падстаў не было, дый парламент быў фактычна расколаты на некалькі лагераў: частка дэпутатаў была запалохана, частка – падкуплена абяцаннямі...

Я імкнуўся займаць дэмакратычную пазіцыю. Але мяне і з аднаго, і з другога боку ставілі ў тупік. І сёння я гэта разумею. Калі я прыйшоў на пасяджэнне Вярхоўнага Савета, то ўбачыў тое, што ўбачыў: трыбуну блакіравала група дэпутатаў з фракцыі БНФ. Яны не дазвалялі весці сесію і выступалі супраць рэферэндуму. Мяне проста паставілі перад фактам: ты прыйшоў на пасяджэнне, а мы бастуем і галадаем. Я таксама быў супраць таго рэферэндуму. І большасць дэпутатаў была супраць. Але ніхто не чакаў ад гэтых людзей такіх рашучых дзеянняў. Тым больш, паўтаруся, нас ніхто не папярэджваў. А потым мяне вінавацяць, што я не прыняў нейкіх мер. А якія меры я мог прыняць да прэзідэнта краіны?..

Тады ад Вярхоўнага Савета яшчэ сапраўды нешта залежала. І калі мы сустрэліся с цэлым шэрагам парушэнняў Канстытуцыі, то дзейнічалі законным шляхам: звярталіся ў Канстытуцыйны суд. І я на сённяшні дзень адзіны старшыня Вярхоўнага Савета, які ўзбудзіў 16 спраў у Канстытуцыйным судзе аб парушэнні прэзідэнтам краіны Канстытуцыі! Пасля мяне такога не было! Дык што я яшчэ павінен быў зрабіць?! Войскі падпарадкоўваліся не мне, МУС і КДБ таксама. Мы мелі сілу зрабіць заяву, выпусціць нейкую паперку, але не больш за тое.

Калі б мяне тады спыталі, то я сказаў бы, што асабіста я супраць галадоўкі. Калі ласка, бастуйце, выступайце на вуліцы, але не зрывайце працу Вярхоўнага Савета. Але, калі разганялі і выносілі гэтых людзей з Авальнай залы, я быў на іх баку. Дарэчы, зала, дзе праходзілі пасяджэнні Вярхоўнага Савета, знаходзілася ў распараджэнні Савета міністраў, мы яе проста арандавалі.

Магу распавесці яшчэ адзін эпізод: днём да мяне падышоў Зянон Пазьняк і паведаміў, што да яго дайшлі чуткі пра тое, што ноччу адбудзецца разгон галадоўшчыкаў. Я выклікаў да сябе кіраўніка Галоўнага ўпраўлення дзяржаўнай аховы пры прэзідэнце Міхаіла Цесаўца, і той запэўніў мяне, што нічога такога не будзе. На тым і разышліся.

На наступную раніцу я адразу склікаў пасяджэнне прэзідыума, сказаў, што зала, дзе мы засядалі, апаганена збіццём дэпутатаў і мы не можам там далей праводзіць сесіі. І прапанаваў перанесці пасяджэнні ў залу будынка Вярхоўнага Савета, якая, праўда, не была тэхнічна абсталявана належным чынам. Адны мяне падтрымалі, другія – не. На галасаванні мая прапанова не прайшла. І я вымушаны быў падпарадкавацца рашэнню большасці.

Я імкнуўся паводзіць сябе сумленна, вось і ўсё. Сёння я, канешне, настаяў бы, каб пасля збіцця дэпутатаў у тую залу больш – ні нагой. Але што б гэта змяніла?..

Мы маглі пайсці на кулямёты. Але што б гэта дало людзям?..

Марына КОКТЫШ.

К СВЕДЕНИЮ

Приму участие в президентских выборах

Уважаемый Александр Григорьевич!

Я хотел бы проинформировать Вас и граждан Беларуси о том, что приму участие в президентских выборах. И дело не в желании выиграть, поскольку это практически невозможно, даже если бы покровитель безнадежных дел Св.Иуда Тадеуш, малый алтарь которого есть в Красном костеле, работал бы на меня в три смены.

Я хотел бы придать широкой огласке отдельные факты, так как то, что говорит кандидат в президенты (а я надеюсь им стать), слышно лучше, чем если бы об этом говорил самый уважаемый профессор белорусского вуза.

Прежде всего я хотел бы напомнить Вам, господин президент, то, что я уже сказал на Вашей пресс-конференции 20 декабря 2009 года: примером для нас должен служить Сингапур.

23 марта в возрасте 91 года скончался бывший премьер-министр Сингапура господин Ли Куан Ю, и граждане страны оплакивали его смерть. На протяжении 56 лет его правления и правления его двух сыновей Сингапур превратился из заштатной азиатской колониальной провинции в город-государство, уровню развития которого могут позавидовать многие страны.

Благосостояние граждан Сингапура выросло более чем в 4 раза, а безработица составляет не более 4%. Граждане Сингапура не уезжают массово из своей страны на заработки, как это делают белорусы и поляки. Наоборот, в Сингапур стремятся попасть люди из других стран, поскольку там хорошо зарабатывают.

Динамичное развитие Китая в течение последних 25 лет, а также Вьетнама в течение 15 лет – это результат того, что руководители этих стран восприняли пример Сингапура. Добавлю, что коммунистические партии этих стран не потеряли власть, а их аппарат работает лучше, чем когда-либо. Не пора ли познакомиться с тем, что сделали в Сингапуре, и повести этим путем Беларусь?

С уважением – Александр граф ПРУШИНСКИЙ.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

Каталікі чакаюць...

Мітрапаліт Тадэвуш Кандрусевіч распавёў пра ўмовы візіту Папы Рымскага Францішка ў Беларусь.

Паводле слоў кіраўніка каталіцкай царквы на Беларусі, афіцыйнага запрашэнні ад беларускіх улад былі перададзены Папу праз дзяржаўнага Сакратара Яго Святасці кардынала П'етра Параліна, які наведваў Беларусь у першай палове сакавіка. Але, як падкрэсліў арцыбіскуп Кандрусевіч, запрашэнні не з'яўляюцца гарантыяй візіту Папы.

– Праблема ў тым, што ў Ватыкане існуе няпісаны закон, што калі Папа едзе ў краіну, дзе Каталіцкі касцёл з'яўляецца ў меншасці, то павінен быць ціхі дазвол ці згода ад асноўнай царквы, – патлумачыў Тадэвуш Кандрусевіч.

У нашым выпадку відавочна, што маецца на ўвазе Праваслаўная царква. Пакуль ні БПЦ, ні РПЦ не абнародавалі свай афіцыйнай пазіцыі наконт прыезду Папы Францішка.

АФІЦЫЙНА

Каб не адрываліся ад народа

З гэтага месяца памер заробкаў кіраўнікоў дзяржпрадпрыемстваў будзе залежаць ад прадукцыйнасці працы. Гэта прадугледжана пастановай Савета міністраў.

Новы дакумент змяняе парадак устаялвання каэфіцыента суадносін сярэдняга заробку кіраўнікоў і сярэдняга заробку па арганізацыі ў цэлым. Паводле пастановы, памер гэтага каэфіцыента не можа перавышаць 8, а калі справы на прадпрыемстве ідуць кепска, то заробак кіраўніка наогул можа быць значна меншым.

Гэтая норма будзе з'яўляцца абавязковай для кіраўнікоў дзяржаўных арганізацый і арганізацый, у статутным фондзе якіх доля ўласнасці дзяржавы складае больш за 50%. У дачыненні да кіраўнікоў іншых арганізацый ужыванне гэтай нормы носіць рэкамендацыйны характар.

ПАМЯЦЬ

Невылечны боль

Добры дзень, шаноўная рэдакцыя!

Лёс зрабіў мне дарагі падарунак – пазнаёміў з гонарам Беларусі народным паэтам Нілам Сымонавічам Гілевічам. Ён рэкамендаваў мяне ў Саюз беларускіх пісьменнікаў.

12 гадоў прайшло з таго дня, як пакінула гэты свет яго верная спадарожніца, а невылечны боль гэтай страты не пакідае яго. Я падтрымліваю з Нілам Сымонавічам рэгулярную тэлефонную сувязь, таму добра ведаю яго душэўны стан.

У пазамінулым годзе я напісаў гэты верш. Днямі размаўляў з Нілам Сымонавічам і адчуў, што мой маральны абавязак надрукаваць гэты верш у "Народнай Волі".

Фелікс ШКІРМАНКОЎ, удзельнік Вялікай Айчыннай вайны.

г.Слаўгарад.

Нілу Сымонавічу Гілевічу – народнаму паэту Беларусі прысвячаю

Яна засталася з табой

Ты ведаеш, што гэта насамрэч,
А сэрца кажа – не, няпраўда!
Яна засталася з мной,
І я да любае рукой
Магу, закрыўшы вочы, дакрануцца,
Абняць яе, душою прыгарнуцца.
І да цябе вяртаюцца гады
Усе тыя незабыўныя гады
Святога, чыстага кахання...

Трымайся, дарагі наш чалавек,
І ведай – ты патрэбны Беларусі.
А твая памяць пра адзіную сваю
Не дасць табе зламацца ў скрусе.

ЗДАРЭННЕ

Напад на Чырвоны касцёл

У Мінску двое мужчын здзейснілі разбойны напад у касцёле Святога Сымона і Святой Алены на жанчыну, якая працуе начным вартаўніком. Здарэнне адбылося ў ноч на 1 красавіка каля 03.40.

Як высветлілася, 24-гадовы мінчанін і яго 23-гадовы іншагародні прыяцель, раней неаднаразова судзімыя за рабаванні і разбоі, уначы трапілі ў памяшканне і сталі збіваць 63-гадовую жанчыну-вартаўніка. Затым злодзеі спрабавалі адчыніць сейф, у якім знаходзіліся ахвяраванні прыхаджан, аднак жанчыне ўдалося вырвацца. Яна дабегла да трэцяга паверха, дзе знаходзіліся святары пасля службы, яны выклікалі "хуткую дапамогу" пацярпелай і міліцыю.

Узламаць сейф маладым людзям не ўдалося, і яны збеглі. Сумеснымі намаганнямі супрацоўнікаў упраўлення Следчага камітэта Беларусі, Дзяржаўнага камітэта судовых экспертыз Беларусі і сталічнай міліцыі іх затрымалі па гарачых слядах. У цяперашні час у дачыненні да мужчын заведзена крымінальная справа па арт.207 КК Беларусі. Ім можа пагражаць пакаранне ў выглядзе пазбаўлення волі тэрмінам да 15 гадоў.

ВІНШУЕМ!

Легенда касмічнага маштабу

Пра жыццё старэйшага беларуса ў свеце, навукоўца з планетарнай славутасцю Барыса Кіта, якому днямі спаўняецца 105 гадоў, можна здымаць кіно. Вялікі эпічны фільм з галівудскім размахам.

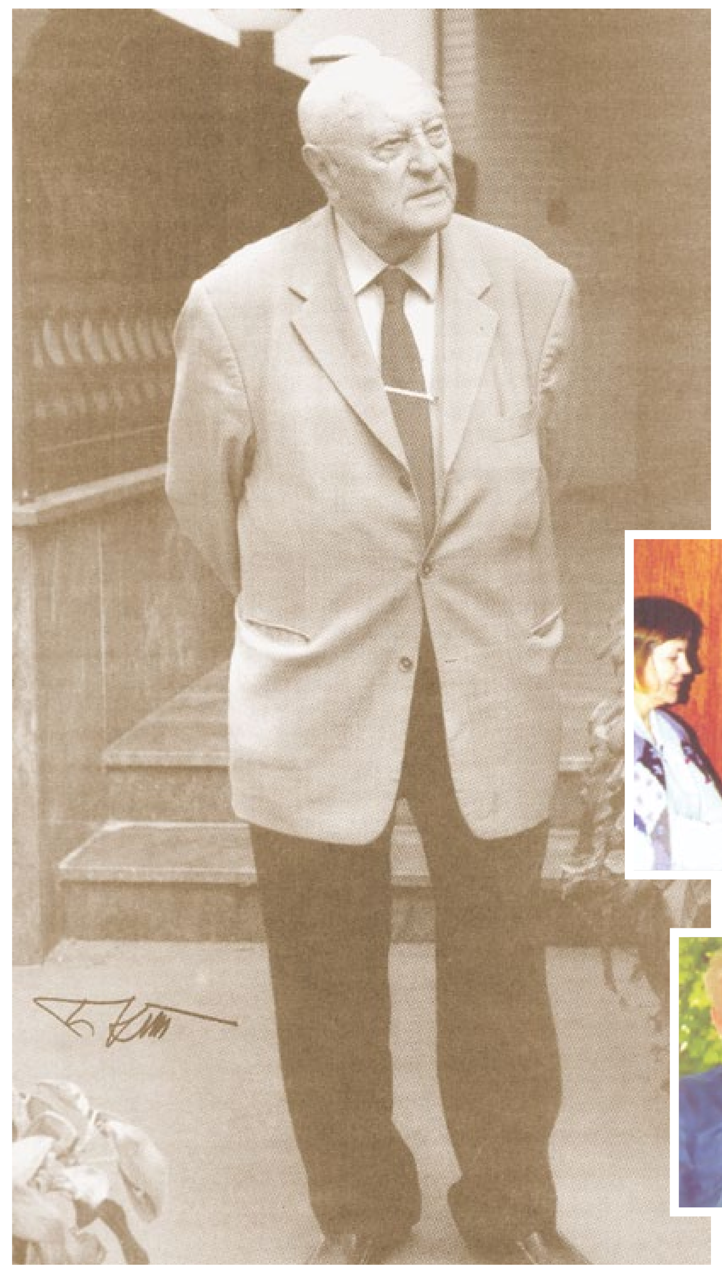
Кінастужка атрымалася б вялікая – на шмат серый, кожная з якіх была б прысвечана асобнаму перыяду жыцця галоўнага героя. Як "Хронікі маладога Індыяны Джонса", у якіх на фоне жыцця вядомага навукоўца-археолага паказаны пераломныя моманты ў жыцці цэлых народаў. Але герой Джорджа Лукаса – персанаж выдуманы, зборны вобраз, які ўвабраў у сябе найлепшае з амерыканскіх прыгодніцкіх тэлесерыялаў. Мы ж маем справу з рэальным чалавекам, хто скарыў Амерыку і стаў не проста сведкам стагоддзя, але і непасрэдным удзельнікам многіх падзей, лёсавызначальных для беларускага народа ў прыватнасці і для чалавецтва ў цэлым.

Барыс Кіт нарадзіўся ў колішняй сталіцы Расійскай імперыі ў 1910 годзе. Дзяцінства і юнацтва правёў на Навагрудчыне (сучасная Навагрудчына). Скончыў народную школу ў Карэлічах, Навагрудскую беларускую гімназію, фізіка-матэматычны факультэт Віленскага ўніверсітэта.

У 1930-я Барыс Кіт працаваў выкладчыкам у легендарнай Віленскай беларускай гімназіі і нават паспеў стаць у 1939 годзе яе дырэктарам. У той час гэта была не проста навучальная установа, а сапраўдная кузня кадраў, дзе гартавалася будучая нацыянальная эліта. Калі пачаць пералічваць усіх, хто ў ёй вучыўся і выкладаў, то атрымаецца вялікі спіс персаналій. Трыццатыя гады для Заходняй Беларусі, як вядома, былі часам неспакойным. І вось наш герой быў у самым цэнтры гэтага вірлівага жыцця.

Яшчэ з маладых гадоў Барыс Кіт захапляўся паэзіяй, нават стварыў гурток падчас навучання ў Навагрудскай гімназіі. Відаць, менавіта таму свае заняткі ўжо ў якасці выкладчыка ў Віленскай беларускай гімназіі ён пачынаў з вершаў. Чытаў вучням Хведара Ільяшэвіча, Сяргея Хмару, Максіма Танка, Наталлю Арсенневу ды іншых.

Разам з выкладчыцкай дзейнасцю не забываўся спадар Барыс і пра беларускую справу – актыўна займаўся развіццём беларускай школы ў Заходняй Беларусі. Двойчы ён быў арыштаваны польскімі ўладамі і сядзеў у турме: першы раз у Навагрудку за дачыненні з "Грамадой" Браніслава Тарашкевіча, другі раз у Віленскай турме на Лукішках па справе Таварыства беларускай школы. Сядзеў, дарэчы, разам з вядомым беларускім дзеячам Рыгорам Шырмам.

З Тамарай, з якой ужо разам дзясяткі гадоў.

Бохан беларускага хлеба перадае паэтэсса Вольга Іпатава.

З Васілём Быкавым.

З прыходам савецкай улады Барыс Кіт застаўся ў адукацыйнай сферы – працаваў школьным інспектарам у Баранавіцкай вобласці, займаўся арганізацыяй беларускіх школ, выкладаў матэматыку.

Падчас нямецкай акупацыі ён быў дырэктарам у Беларускай настаўніцкай семінарыі ў Маладзечне, а пасля ў Паставах. Таксама ачольваў Адміністрацыйна-гандлёвы інстытут у Маладзечне. За немцамі, як і за палякамі, яго зноў арыштавалі і кінулі за краты. Гэтым разам яго нават ледзь не расстралялі – ад смерці ў вілейскім СД выратавалі колішнія яго вучні з Віленскай беларускай гімназіі.

У 1944 годзе, калі Чырвоная Армія наступала па ўсіх франтах, Барыс Кіт разам з іншымі вядомымі беларускімі дзеячамі культуры і навукі выехаў на Захад, спачатку ў Германію, а затым у Амерыку. Усе яны добра разумелі, што іх чакае па вяртанні савецкай улады, таму выбралі жыццё на чужыне. Беларусь недалічылася шмат спецыялістаў, якія маглі б паслужыць на карысць Бацькаўшчыне. Нездарма вядомы беларускі гісторык, доктар гістарычных навук, прафесар Леанід Лыч назваў масавы паваенны ад'езд беларусаў найвялікшай нацыянальнай трагедыяй для беларускага народа.

На чужыне Барыс Кіт няспынна вучыўся. У Амерыцы пачаў займацца касмічнымі распрацоўкамі. Ён адзін з тых, дзякуючы каму адбылася рэвалюцыйная для ўсяго чалавецтва падзея – высадка чалавека на Месяц. Справа ў тым, што менавіта спадар Барыс – вынаходнік інавацыйнага віду паліва – вадкага вадароду, які выкарыстоўваўся для запускаў ракет у космас. Акрамя гэтага ён займаўся развіццём сувязі паміж Зямлёй і Месяцам. Дзякуючы навуковым распрацоўкам Барыса Кіта мы можам цяпер глядзець фота і відэа са спадарожніка. Ён жа напісаў і выдаў першы ў гісторыі чалавецтва падручнік па астранаўтыцы.

У 1972 годзе Барыс Кіт вярнуўся ў Германію, у горад Франкфурт-на-Майне, дзе займаўся ўніверсітэцкімі даследаваннямі і выкладчыцкай дзейнасцю. Зразумела, што і тут ён дасягнуў поспеху.

Не забываўся Барыс Кіт і на сукрэвічаў – дзякуючы яго намаганням у штаце Нью-Джэрсі паўстала найбуйнейшая калонія беларусаў у ЗША. Там атабарылася болей за 300 беларускіх сямей. Таксама наш герой з'яўляўся фундатарам для многіх беларускіх эміграцыйных арганізацый.

Не буду пералічваць усе рэгаліі спадара Барыса – ахвочыя без цяжкасцяў знойдуць усё ў Сецціве. Адзначу толькі, што мова (а наш герой вольна валодае шасцю мовамі), а таксама жаданне вучыцца робяць фенаменальныя рэчы!

Жыццё Барыса Кіта можа быць не толькі асновай для гістарычнага кіно, але і нагодай для напісання матывацыйных кніг. Яго шлях – яркі доказ таго, што беларус можа дасягнуць поспеху не толькі на Радзіме, але і па-за яе межамі, не забываючыся пры гэтым на родную старонку.

Не дзіўна, што імя Барыса Кіта разам з імёнамі найлепшых навукоўцаў сусветнай касманаўтыкі было закладзена ў «капсулу часу», якая замуравана ў сцяну амерыканскага Капітолія. Нашчадкі і праз 500 гадоў, калі яе ўскрыюць, будуць ведаць сваіх герояў.

Мы ж маем шчасце жыць у адзін час і ганарыцца нашай, беларускай, легендай касмічнага маштабу – Барысам Кітам.

Віншуем юбіляра!

Канстанцін КАСЯК, на замову МГА "Згуртаванне беларусаў свету "Бацькаўшчына".

БЫЛЬ

Каменнае сэрца

У невялікім пасёлку Замосце, дзе ўсе людзі ведалі адзін аднаго і ніхто не мог схаваць якую тайну, Васіль Астапік, кажучы па-руску, "был притчей во языцех". Землякі проста дзівіліся, як ён за апошнія гады змяніўся, стаў нелюдзімым і жорсткім. Здарылася гэта пасля таго, як яго жонка Маня, так бы мовіць, страціла розум. Дактары казалі, што гэта не псіхічнае захворванне, а нешта незразумелае сталася ў яе з галавой. Аднак Васілю ад гэтага было не лягчэй.

– От, бо набрала ў галаву, калі яе Каця развялася, – знайшла прычыну суседка Валя Міронава. – Ці яна адна развялася? Цяпер такое на кожным кроку, і ніхто ж так не перажывае. Маладая яшчэ Каця, жывучы ў Гродне знойдзе сабе пару. Так што не трэба было маркоціцца. Пра што, бывала, з Маняй ні загавары, а ўсё на адно пераводзіцца: як жа, маўляў, мая дачка цяпер будзе жыць з двума дзецьмі? Хто ёй дапаможа гадаваць хлопчыкаў, калі нас з Васілём не стане?

Ад гэтага ці не ад гэтага, але Мані зрабілася кепска. І што далей, то цяжэй. Спачатку яна перастала за сабой сачыць, ішла на людзі ў тым адзенні, што ў агародзе капалася. Потым і наогул перастала выходзіць за вароты. Не старая ж яшчэ была, усяго пару гадоў як на пенсіі.

Васіль працаваў вадзіцелем у мясцовым калгасе, і мужчыны, іншы раз пры чарцы, добра-такі адпіўшы розум, жартавалі:

– Не перажывай, брат. Памрэ старая жонка, маладую возьмеш. Цяпер адзінокіх баб вельмі шмат.

Дурныя жарты далі ў Васілёвай душы буйныя ўсходы. Іншы раз, гледзячы на Маню, ён думаў: "А і праўда, памерла б, то хоць рукі развязала б, а то з работы прыйдзеш і дома бярыся за справу – прыбірай у хаце, вары есці, а яна сабе ляжыць на ложку ў запечку, абняўшы рукамі галаву. І хустак на гэтай галаве, нібы лістоў на капусце. Баліць яна ёй, ці што? Нічога не дапытаешся".

Бытавых зручнасцяў у хаце не было, і калі Васіль вёў жонку за хлеў у туалет, то, падганяючы, біў яе па галаве, штурхаў у плечы.

– Адумайся, чалавек, што ты робіш?! – не раз ушчуваў яго сусед Арсень Калоцкі. – Яна ж такая хворая! Хіба ў цябе каменнае сэрца?

А яно і сапраўды скамянела. Праз акаліну раўнадушша і жорсткасці не прабіваўся і маленькі парастак спагады. Алею ў агонь падлівала ўдава Даша Лапкоўская, што жыла праз вуліцу. Сустрэўшы, кожны раз загаворыць, усміхнецца, паспагадае, як яму, беднаму, цяжка. А што невыносна цяжка Мані, пра гэта ні слова.

Аднойчы, калі Васіль моцна пабіў жонку, яна сышла з дому. Ноччу, як ён спаў, знікла без следу. Раніцай абышоў усю сядзібу, усю ваколіцу, апытаў каго мог – ніхто нічога не бачыў. Пазваніў у Гродна дачцэ Насці, і яна прымчалася першым аўтобусам.

– Ну, вось дзе яе шукаць?! – са злосцю крычаў Васіль. – Другія суткі пайшлі. Можа, ужо дзе галаву скруціла ці ў рэчцы ўтапілася? І за што мне такое гора?

Што гора, то з гэтым ніхто не спрачаўся, а вось за што яно пасылаецца чалавеку – на гэта адказаць немагчыма. Трэба цярпець.

Дачка ўжо хацела заявіць у міліцыю, але чалавек з міліцыі прыйшоў да іх сам. Капітан Алесь Кандратовіч, які жыў на суседняй вуліцы і ведаў пра хваробу Мані, паведаміў:

– Толькі што пазванілі з вёскі Рэўкі. Нейкі мужчына паведаміў, што ў іх ля крыжа, які ўстаноўлены на скрыжаванні дарог, ляжыць незнаёмая пажылая кабета. Яна памерла. Дык я падумаў, што, можа, гэта ваша жонка...

Гэта і сапраўды была Маня Астапік. Як яна трапіла ў тыя Рэўкі, што былі больш за дваццаць кіламетраў ад роднай вёскі, невядома.

Пахаваўшы жонку, Васіль пачаў марыць аб новым жыцці. І гэтыя мары ў яго былі звязаны з Дашай Лапкоўскай. І недзе праз паўгода маладая кабета перайшла да яго жыць. Спачатку была лагодная, хоць да раны прыкладвай. Мужчына знаходзіўся на сёмым небе ад шчасця. Амаль з кожнай зарплаты ён купляў Дашы падарункі, дарыў кветкі, што ў іхнім пасёлку лічылася дзівацтвам. Калі вяртаўся з рэйса раней, то заходзіў у магазін, дзе Даша была прадаўцом, і чакаў, каб разам ісці дадому.

Але радаваўся ён нядоўга. Калі аднойчы восенню захварэў на запаленне лёгкіх і лёг у бальніцу, Даша разабралася з яго гаспадаркай па-свойму. Замест таго, каб даглядаць свіней, якіх ён планаваў патрымаць да зімы, каб потым адно прадаць, а другое закалоць, яна прадала двое. Грошы, вядома, забрала сабе. Праз тыдзень таксама прадала курэй і цялушку. Упарадкаваўшыся, перабралася ў сваю хату. Да Васіля ў бальніцу не наведалася ні разу.

А ён чакаў. Калі ў суседнюю палату паклалі Адэлю Капусціну з іхняга пасёлка, пацікавіўся:

– Нешта ж мая да мяне не едзе? Ці не захварэла часам? Можа, ты ведаеш?

– Здаровая, што ёй зробіцца. Тваю гаспадарку распатроніла, усё, як ёсць, прадала і перабралася ў сваю хату. Во як, галубок!

Васіль верыў і не верыў. Сумненні душылі яго аж да таго часу, пакуль не выпісаўся з бальніцы. Яго сустрэла пустая халодная хата. Спачатку хацеў схадзіць да Дашы і высветліць, чаму яна так з ім абышлася, а потым перадумаў, бо гэта нічога не дасць.

Неяк вечарам сядзеў ля тэлевізара, але, каб хто спытаў, не змог бы адказаць, што там паказваюць і пра што гавораць. Усе думкі былі аб людской жорсткасці. Рыпнулі дзверы, і ў хату ўвайшоў сусед Арсень Калоцкі.

– Ну, як маешся? – пасля прывітання спытаў ён. – Нейкі ты надта худы, знямоканы. Баліць што?

– Душа баліць... Чаму Даша са мной так абышлася, за што?

– А ты не здагадваешся? Гэта не Даша, гэта Бог цябе пакараў праз яе. Успомні, як ты адносіўся да Мані. Зло вяртаецца...

– Каб жа я ведаў... Трэба было лячыць Маню, везці да дактароў у сталіцу. А я проста чакаў, пакуль памрэ...

Яны яшчэ доўга гутарылі, раскладваючы па паліцах сумлення свае добрыя і дрэнныя ўчынкі. А за акном шумеў вецер...

Леанарда ЮРГІЛЕВІЧ.

Дзятлаўскі раён.

ЖАХ!

Вырадак

У Гродне бацька-перакрут употай ад жонкі пяць гадоў гвалтаваў дачку-падлетка. І самае страшнае, што падобныя навіны сталі... амаль што звычайнымі, ідуць патокам з розных куткоў краіны.

Як паведамілі следчыя, мужчына ўступіў у інтымную сувязь з дачкой, калі ёй было 12 гадоў. Бацька пагражаў забіць маці, калі дачка каму-небудзь раскажа пра іх сексуальныя адносіны.

Ішлі гады. Дзяўчына паспяхова вучылася. У яе з'явіўся малады чалавек. Аднак бацька раўнаваў яе, перашкаджаў сустрэчам з хлопцам, не пускаў на дыскатэкі, забіраў на машыне з вучобы. Аб дамаганнях бацькі дзяўчына распавяла маці, калі не змагла больш гэта трываць, і тая звярнулася ў міліцыю.

45-гадовага гродзенца, які працуе на адным з буйных прадпрыемстваў горада, затрымалі. Раней ён не прыцягваўся ні да крымінальнай, ні да адміністрацыйнай адказнасці. Сям'я характарызавалася як станоўчая, распавёў начальнік крымінальнага вышуку Кастрычніцкага РАУС Гродна Уладзімір Валчкевіч.

ЧУЛІ?

Хто апошні ў чарзе за пашпартам?

Атрымаць беларускае грамадзянства стане лягчэй. Гэта вынікае з тых паправак да закона «Аб грамадзянстве Рэспублікі Беларусь», які прынялі ў першым чытанні дэпутаты Палаты прадстаўнікоў.

Галоўная навацыя – гэта спрошчаны парадак атрымання грамадзянства Рэспублікі Беларусь тымі людзьмі, якія раней не з'яўляліся грамадзянамі СССР.

Як патлумачыў міністр унутраных спраў Ігар Шуневіч, які прадстаўляў закон, грамадзяне, якія нарадзіліся пасля распаду Савецкага Саюза, нарадзіліся па-за межамі Рэспублікі Беларусь, але маюць этнічныя беларускія карані, калі гэта папраўка да заканадаўства запрацуе, змогуць атрымаць беларускае грамадзянства ў спрошчаным парадку. Таксама прэтэндаваць на беларускае грамадзянства змогуць дзеці, якія нарадзіліся ў Рэспубліцы Беларусь ад бацькоў без грамадзянства.

Законапраектам таксама ўстаноўлены так званы цэнз аседласці. Гэта азначае, што для таго, каб хадайнічаць аб атрыманні беларускага грамадзянства, чалавеку трэба пражыць без выезду на тэрыторыі Беларусі не менш за 7 гадоў.

ДОСЛОВНО

Владимир БЕРЕЖКОВ: «У меня остановилось сердце»

Генеральный менеджер минского «Динамо» Владимир Бережков признался, что следить за игрой хоккеистов очень тяжело.

– Многие генеральные менеджеры вообще не смотрят, как играет их команда. Они уходят в тренажерный зал, тягают «железо», крутят велосипед, гоняют на машине, потому что смотреть за своей командой вживую тяжело, – рассказал Бережков. – У меня в этом сезоне однажды остановилось сердце. Это было в Ярославле. Мы вели в счете, а потом соперник фактически его сравнял. 3:3, по-моему, было. В этот момент я почувствовал, что ушел в другое измерение и сейчас упаду. Потом взял себя рукой за сердце – и не почувствовал его биения. Рядом никого не было. Я начал бить себя во все места, в том числе и в грудь. И каким-то образом вернулся.

СТОП-КАДР

У Брытаніі пачалася передвыбарная кампанія. На гэтым здымку прыхільнікі лейбарыстаў, апранутыя ў "курыныя" касцюмы, дражняць прэм'ер-міністра Кэмерана мокрай курыцай за тое, што ён адмовіўся ад дэбатаў з лідарам апазіцыі Эдам Мілібэндам.

СВЕТСКАЯ ХРОНИКА

«Селедка Бисмарка» для Ангелы Меркель

1 апреля в Германии отметили 200-летие со дня рождения Отто фон Бисмарка. Он вошел в историю не только как «железный канцлер» Германской империи, ни и как любитель одного блюда из маринованной сельди, названного позже его именем – Bismarckhering. Как показывает это фото, нынешнему канцлеру оно тоже нравится. Кстати, Бисмарк прекрасно говорил по-русски. Меркель тоже...

СКАНДАЛ

Дело о конвертах

Бывший премьер-министр Израиля Эхуд Ольмерт признан виновным в злоупотреблении общественным доверием и получении прибыли незаконным путем. Вердикт по так называемому «делу Талански» вынесен Иерусалимским окружным судом.

Ольмерт обвинялся в том, что с 1993-га по 2002 год, будучи мэром Иерусалима, а затем министром торговли и промышленности, получал наличные средства от бизнесмена Моше Талански.

Речь идет о сумме в 600 тыс. долларов. Часть средств, предназначенных для политической деятельности Ольмерта, расходовалась им в личных целях, что является недопустимым.

В 64-страничном документе трое судей – Яков Цабан, Моше Соболь и Ривка Фридман-Фельдман – единогласно постановили, что Эхуд Ольмерт своими действиями нарушил закон.

История этого громкого коррупционного скандала началась в апреле 2008 года, когда юридический советник правительства Мени Мазуз принял решение начать уголовное расследование в отношении действующего премьер-министра Эхуда Ольмерта.

Главное подозрение – Ольмерт принимал конверты с наличными от американского бизнесмена еврейского происхождения Моше Талански и использовал эти средства в личных целях. Взамен Талански просил оказать ему содействие в продвижении ряда бизнес-проектов.

Спустя считанные недели, в мае 2008 года сотрудники центрального следственного управления взяли показания у самого бизнесмена. Талански подробно рассказал полицейским, каким образом деньги попадали к Эхуду Ольмерту. О тайных пожертвованиях знали всего двое приближенных: адвокат Ури Месер и Шула Закен, ближайшая помощница и глава канцелярии Ольмерта.

В связи с проводимым полицейским расследованием впервые в истории Израиля премьер-министр был вынужден подать в отставку.

Спустя 11 месяцев, в августе 2009 года, против Ольмерта было выдвинуто обвинительное заключение. Ему инкриминировались злоупотребление служебным положением и общественным доверием, а также получение прибыли незаконным путем при отягчающих обстоятельствах.

Ускорило дело признание ближайшей сподвижницы экс-премьера Шулы Закен. Она приняла решение сотрудничать со следствием и предоставила государственной прокуратуре запись телефонных разговоров между ней и Ольмертом. В частности, из этих разговоров следователи поняли, что Эхуд Ольмерт не просто знал о существовании наличных средств, но и нередко давал указания Закен, сколько и на какие цели их расходовать.

Защита экс-премьера готова опротестовать последнее решение иерусалимского суда. Как отметил один из наиболее влиятельных в стране адвокатов Эли Зоар, представляющий интересы Ольмерта, суд не учел тот факт, что «действия Шулы Закен носили умышленный характер и к ее показаниям следует относиться с большой долей недоверия».

Ожидается, что уже 5 мая суд в Иерусалиме вынесет окончательный приговор в «деле о конвертах». Для Эхуда Ольмерта это будет отнюдь не последнее появление в зале суда. Он продолжает вести долгие судебные разбирательства по громким коррупционным делам, в центре которых оказался в последние годы.

Отправится ли Эхуд Ольмерт отбывать тюремное наказание? Кажется, этим вопросом в Израиле уже мало кто задается. Неясным остается лишь срок, который Ольмерту в итоге, как предполагается, все же придется провести за решеткой.

СТАЛО ИЗВЕСТНО

В ответ Кремлю

Financial Times под рубрикой «Европейская стабильность. Угроза России» публикует статью о перевооружении немецкой армии.

Власти Германии последние 25 лет последовательно ограничивали траты на оборону, однако российская угроза европейской стабильности, по словам издания, все больше беспокоит жителей страны.

На фоне военного конфликта в Украине оборонный бюджет Германии решено увеличить в ближайшие пять лет на 6%, сообщает Financial Times. Так, уже в следующем году расходы на содержание и перевооружение немецкой армии увеличатся на 1,2 млрд евро и достигнут 34,2 миллиарда. Деньги пойдут на модернизацию боевой техники, пополнение опустошенных складов боеприпасов, а также на финансирование существенно увеличивающегося вклада Германии в бюджет НАТО", – поясняет Financial Times.

"Поведение Кремля сделало для нас очевидной важность оборонного союза НАТО. Долгие годы мы полагали, что нет нужды защищать наши границы, однако нынче факты говорят об обратном", – заявил в интервью газете Хеннинг Отте, представитель правящей коалиции ХДС/ХСС по вопросам обороны.

По сведениям Financial Times, стратегия министра обороны Германии Урсулы фон дер Ляйен, которую прочат в преемницы канцлера Меркель, сегодня строится главным образом вокруг действий России. "Кремль начал осуществлять свою новую политику задолго до кризиса в Украине. Эта политика будет оставаться в центре нашего пристального внимания еще очень и очень долгое время", – уверена фон дер Ляйен.

В 1990 году армия только лишь Западной Германии насчитывала полмиллиона человек. Сегодня – всего 180 тысяч, информирует Financial Times.

РАЗДУМЬЯ

Гроб с музыкой?

Удивительно и непредсказуемо порой развиваются события в мире.

Чтобы не быть голословным, предлагаю совершить короткий экскурс в историю. Каких-то 70 лет назад эти два народа – России и США – вместе сражались не на жизнь, а на смерть против общего коварного врага – гитлеровского фашизма. Эту знаменательную дату они готовятся отметить 9 Мая. А сегодня из столицы одной из них раздаются безумные угрозы в считанные минуты превратить крупнейший в мире город в груды развалин.

А второй пример непредсказуемости событий происходит в наши дни, у нас с вами на глазах, когда два народа, близких по крови, по культуре и языку, сотни лет жившие в одном государстве, ныне сошлись в братоубийственном конфликте, да в таком жестоком и кровавом, что их поспешили разнимать лидеры тех стран (Франции и Германии), с прадедами и дедами которых сходились в рукопашных боях прадеды и деды теперь дерущихся в Донецке и под Мариуполем.

Разве все это не абсурд и не позор?!

Но приступлю к основной теме нашего разговора.

После того как стихла канонада Второй мировой войны, Европа успокоилась, утихомирилась. Страны, которые подверглись страшным разрушениям, в спокойной обстановке залечивали раны. Но мирное сотрудничество вчерашних союзников по антигитлеровской коалиции: СССР, США, Англии и Франции – оказалось недолгим. Вскоре в него вмешалась идеология. И Советский Союз, на гербе которого было написано «Пролетарии всех стран, соединяйтесь!», естественно, выступил против буржуазии, которая правила в тех государствах. Недавние сателлиты оказались по разные стороны баррикад. Противостояние вызвало создание военных блоков. Так возникли НАТО – союз западных стран (США, Англия, Франция, Канада, Италия и др.) и Варшавский договор во главе с СССР.

В восточный блок Советский Союз включил все те страны, которые он освободил в годы войны от фашистской Германии, – Польшу, Чехословакию, Венгрию, Румынию, Болгарию, и зону своей оккупации – ГДР (Германскую Демократическую Республику). Теперь они назывались странами народной демократии, хотя истинной демократией в них и не пахло. По указке из Кремля там управляли местные хунты, состоящие из членов компартий. Такое антинародное диктаторское управление нередко вызывало у населения бунты и откровенные восстания (в Венгрии в 1956 году, в Чехословакии в 1968-м, в Польше в 1981-м). Все они были жестоко подавлены силой главного надсмотрщика – Советского Союза, который к тому времени превратился из освободителя этих стран в их оккупанта: ведь он держал почти в каждой из них свои группы войск.

Но тут следует сделать небольшое отступление. Население этих так называемых стран народной демократии видело, какие разительные перемены происходят в жизненном уровне у их соседей в западных странах и как они сами прозябают в тех колхозах, которые им насильно навязал их духовный покровитель – Советский Союз. А он и сам в те годы был гол как сокол. И если на западные страны проливался золотым дождем американский «план Маршалла» – программа восстановления и развития и экономической помощи, то у Кремля был единственный (как нынче говорят) бренд – колхоз и автомат Калашникова в придачу.

Часто раздаются возмущенные голоса: «Как это так, мы немцев победили, а они живут лучше нас!» Но это потому, что они в первую очередь умело воспользовались «планом Маршалла» и своим традиционным отношением к труду, а усатый кремлевский затворник от плана отказался, боясь, что советский народ «обуржуазится». Сталин хотел держать своих подданных в нищете и страхе, только бы сохранялась его диктаторская власть. Отсюда и «железный занавес» между социалистическим и капиталистическим лагерями. И «холодная война» между военными блоками.

Впрочем, тут надо сделать одно небольшое дополнение, характеризующее личность этого «отца народов». Когда США предлагали Советскому Союзу план Маршалла для восстановления его экономики, разрушенной в годы войны, этот, с позволения сказать, «стратег» разрабатывал встречный, сумасбродный, план – нападения на Соединенные Штаты с территории Чукотки. И такие бредовые мысли о третьей мировой войне вертелись в его старческой голове, когда треть собственной страны лежала в развалинах, а ее население пухло от голода. Но смерть спутала идиотские планы диктатора и спасла мир.

Теперь мы хорошо знаем, чем закончилось то противостояние военных блоков. Советский Союз рухнул. Его республики-колонии разбежались по «национальным квартирам», а страны народной демократии тут же подались под крыло НАТО, чтобы впредь обезопасить себя от большого и непредсказуемого восточного соседа. И, как показывают сегодняшние события в той же России, они поступили мудро и благоразумно. Ведь сегодняшний кремлевский управленец намеревается восстановить Советский Союз, и уже запахло новой «холодной войной». Снова Россия превращается в «империю зла», как ее когда-то метко охарактеризовал Рональд Рейган. Она несет угрозу для всех соседей, и никто не знает, в чей дом беда постучится в следующий раз. От непредсказуемости кровожадной соседки уже пострадала Грузия, а сегодня страдает Украина. Там ежедневно гибнут мирные люди: дети, женщины, старики.

Агрессивная и непредсказуемая внешняя политика Кремля привела к серьезным санкциям со стороны государств Запада и к изоляции России. И в то же время к усиленной милитаризации ближайших соседей России – стран Балтии и других. Словом, Кремль, как тот артиллерист, обреченный на смерть, вызвал огонь на себя. Но в эпицентре этой схватки между великими странами – Россией и США – за геополитическое господство в мире оказалась вместе с Украиной и наша Беларусь. Давайте смотреть правде в глаза. Ведь Кремль воспринимает ее как плацдарм в своих разборках с Западом. Тут уже и свои авиационные базы размещает... Словом, мы, белорусы, как это уже не раз было в нашей трагической истории и в Первую, и во Вторую мировые войны, можем стать невольными заложниками чужого конфликта. Дай Бог, чтобы этого не случилось. Но логика подсказывает, что быть с Россией в ее схватке с НАТО – это гроб с музыкой, а быть в конфликте вместе со старшим братом против среднего брата – это позорное пятно, которого никогда не смоет история.

Вячеслав ВОЛЬСКИЙ, член Союза белорусских писателей.

ПРАЦЯГ ТЭМЫ

Каб адпавядаць гістарычнай праўдзе...

Каментарый да публікацыі Л.Баршчэўскага

Друкуючы падборку "цікавых і красамоўных дакументаў", якія тычацца Сцяпана Бандэры ("Яшчэ раз пра Бандэру і "бандэраўцаў", "Народная Воля", 24 сакавіка), Лявон Баршчэўскі кідае папрок аўтарам папярэдніх публікацый на гэту тэму ў "НВ": *"...самы галоўны іх недахоп – яны не ўтрымлівалі спасылак на першасныя дакументы, нават даўно апублікаваныя".* А што ж сам Л.Баршчэўскі? Аніводны ўрывак з дзевяці дакументаў, узятых ім, паводле яго слоў, з публікацый, звязаных з дзейнасцю Сцяпана Бандэры і адшуканых "у бібліятэках Львова, Берліна, Варшавы і Кракава", не мае спасылкі на крыніцу. Сама ж падборка гэтых урыўкаў сведчыць аб намеры аўтара прадставіць С.Бандэру, як сёння гавораць, "белым і пушыстым".

Вось цытуецца ўрывак са звароту маёра УПА Пятро Палтавы "Хто такія бандэраўцы і за што яны змагаюцца?". Аўтар у духу самага сапраўднага інтэрнацыяналізму падкрэслівае, што *"ўкраінскія нацыяналісты не з'яўляюцца ні шавіністамі, ні імперыялістамі"*, што яны *"сімпатызуюць усім народам свету, у тым ліку рускаму і польскаму".* Але ж гэта дакумент 1950 года, калі фразеалогія таго, што засталося пасля вайны ад бандэраўскага руху, не магла не змяніцца ў сувязі з разгромам фашысцкай Германіі. Зусім іншай яна была ў 1930–1940-я гады. Пра гэта перш за ўсё сведчаць розныя дакументы, у тым ліку тыя, што маюць самыя непасрэдныя адносіны да самога С.Бандэры. Але перш чым прывесці іх – некалькі слоў пра Сцяпана Бандэру.

Большасць незаангажаваных даследчыкаў сцвярджае, што гэта была далёка не адназначная асоба. Самаахвярная адданасць украінскай нацыянальнай справе, жаданне бачыць Украіну самастойнай, незалежнай краінай спалучаліся ў ім з шавіністычнымі поглядамі адносна рускіх (маскалёў), палякаў і асабліва яўрэяў (жыдоў). І тут няма нічога дзіўнага, бо з маскалямі не толькі ва ўкраінскіх нацыяналістаў радыкальнага плана атаясамліваўся расійскі каланіялізм і камунізм, з палякамі – імкненне спольшчыць Украіну і даўнія гістарычныя рахункі, з яўрэямі – ну тут грахоў болей за ўсіх (і Хрыста распялі, і гандляры-падманшчыкі, і бальшавіцкія камісары...). Можна лічыць, што ў нейкі час марай Бандэры было стварэнне этнічна чыстай украінскай дзяржавы. Здаецца, ёсць усе падставы ў такой неадназначнасці і ўспрымаць Бандэру як гістарычную асобу. Такімі яны былі, радыкальныя ўкраінскія нацыяналісты, бо такімі іх зрабіў час. Але ж кожная нацыянальная міфалогія імкнецца "пачысціць" сваіх герояў, прадставіць іх свету як амаль анёлаў. І адсюль гэтыя бясконцыя спрэчкі.

Мае рацыю Л.Баршчэўскі, калі сцвярджае, што першасную аснову ў гэтых спрэчках павінны складаць дакументы. Але ж і дакументы трэба прыводзіць розныя, каб не склалася ўражанне іх спецыяльнага падбору. Таму ў дадатак да таго, што з нейкай не ўказанай крыніцы ўзяў Л.Баршчэўскі, я дазволю сабе працытаваць некалькі іншых дакументаў, але, у адрозненне ад Баршчэўскага, з канкрэтнымі спасылкамі. Дарэчы, каб пазнаёміцца з выданнямі, у якіх яны змешчаны, зусім не абавязкова наведваць замежныя бібліятэкі. Яны значна бліжэй...

1. *З інструкцыі "Барацьба і дзейнасць ОУН падчас вайны", май 1941 г.:*

"Нацыянальныя меншасці падзяляюцца на а) прыхільныя да нас, г.зн. паняволеныя народы, б) варожыя нам – маскалі, палякі, жыды.

Знішчаецца перш за ўсё варожая інтэлігенцыя... так званых польскіх сялянаў трэба асіміляваць, даводзячы, што яны ўкраінцы, толькі лацінскага абраду... жыдоў ізаляваць... ліквідаваць за самую малую правіннасць... Кіраўнікамі могуць быць толькі ўкраінцы".

(ЦДАВОВ. Ф. 3833. Оп. 2. Д. 1. Л. 38. – "Еженедельник 2000", Украина, 10.02.2008.)

2. *У дзень жудаснай разні польскага і яўрэйскага насельніцтва ў Львове, 30 чэрвеня 1941 г., якую ўсчыніў сфарміраваны Абверам украінскі батальён "Нахтігаль", С.Бандэра звярнуўся да сваіх прыхільнікаў з такім заклікам: "Народе! Знай! Москва, Польща, Мадяри, Жидова – це твої вороги. Нищ їх! Ляхів, жидів, комуністів знищуй без милосердя!".*

(ЦДАВОВ. Ф. 3833. Оп. 1. Д. 63. Л. 12; Д. 42. Л. 35; Оп. 2. Д. 18. Л. 87. – "Еженедельник 2000", Украина, 10.02.2008.)

3. *З заклікаў ОУН, 1944 г.:*

"Хай живе самостійна Україна без евреїв, поляків і німців. Поляки за Сян, німці до Берліну, евреї на гак (крюк)!"

(Літопис Української повстанської армії. Торонто, 1991. Т. 21. С. 185.)

4. *Са звароту ўкраінскага свяшчэнніка падчас украінска-польскага канфлікту на Валыні, 1943 г.: "'Браты і сёстры, прыйшоў час, калі мы зможам адпомсціць палякам, жыдам і камуністам".*

(Літопис УПА. Нова серія. Київ; Торонто, 2002. Т. 4. С. 62.)

Усяляк адхіляючы нацысцкі ўхіл ОУН-УПА, некаторыя аўтары адзначаюць, што на баку оунаўцаў змагаліся і яўрэі. Але прыцягненне яўрэяў было вымушаным. ОУН-УПА мела вострую патрэбу ў рамесніках і больш за ўсё ва ўрачах. У рэшце рэшт і "спяцоў" чакаў той самы лёс.

5. Са справаздачы рэферэнта Службы бяспекі ОУН: *"Раней СБ выдала загад ўсіх жыдоў-неспецыялістаў канспіратыўна знішчыць, каб жыды і нават нашы людзі не ведалі, а пускалі прапаганду, што пайшлі да бальшавікоў".*

(Літопис УПА. Нова серія. Т. 4. С. 126.)

З паказанняў сведкі: "Украінскія нацыяналісты яшчэ перад прыходам рускіх забілі яўрэяў доктара Старапольскога і доктара Кальфуса, таму што апошнія надта многа ведалі".

(Yones E. Die Strasse nach Lemberg: Zwangsarbeit und Widerstand in Ostgalizein, 1941–1944. Frankfurt/Main, 1999. S. 111 – 112.)

Вось так яно было ў рэчаіснасці, спадар Баршчэўскі. Разам з упадабанымі вамі дакументамі трэба даваць і іншыя. Тады і партрэт Сцяпана Бандэры і "бандэраўцаў" будзе выглядаць больш адпавядаючым гістарычнай праўдзе.

Аляксей ГАЎРЫЛЕНКА.

P.S. А што С.Бандэра сядзеў у нямецкім канцлагеры, дык гэта таксама не сведчанне антыфашысцкай яго скіраванасці. Гітлер не меў патрэбы ў абвешчаным у Львове ўрадзе нават цалкам падпарадкаванай Рэйху Украіны. Таму і загадаў пасадзіць Бандэру. У гітлераўскіх лагерах сядзелі і фашысты. А свайго найбольш адданага паплечніка Эрнста Рома фюрэр і ўвогуле аддаў загад забіць. Бандэру ж пашанцавала. У Заксенгаўзене ён знаходзіўся ў даволі камфортных умовах і быў выпушчаны ў 1944 г., калі Рэйх трашчаў і быў вымушаны спадзявацца на дапамогу і такіх, як ён.

А КАК У НИХ?

Молдова движется в Европу... без печатей

*Как грецкие орехи помогли сэкономить 2 миллиона долларов? Почему весь мир отказывается от печатей? Как молдавские бизнесмены могут отправить за решетку представителей налоговой инспекции, которые пришли к ним с проверкой? Об этом и многом другом рассказал **Думитру АЛАЙБА**, руководитель секретариата Совета по экономике при премьер-министре Молдовы. Его публичная лекция прошла в Минске в рамках проекта BIPART под эгидой Школы молодых менеджеров публичного администрирования.*

– Раньше я являлся советником премьер-министра Молдовы по экономическим и финансовым вопросам, а до этого пять лет работал в консалтинговых компаниях в Вене, Риге и Хельсинки, – рассказывает Думитру. – В названных городах, где существует хороший инвестиционный климат, я никогда не сталкивался с наличием печатей. Контракт заключается в присутствии нотариуса между людьми, которые знают друг друга. Никто не будет подписывать документ с человеком, пришедшим с улицы! Или представьте: кто-то придет заключать договор с печатью вашего учреждения. Разумеется, вам перезвонят и уточнят, имеет ли этот человек необходимые полномочия. Если вы открываете в Молдове бизнес, то 30 процентов от общей суммы его регистрации будет стоить изготовление печати. Поэтому я уверен, что печать не нужна. Все основывается на доверии. В Молдове уже 7 процентов компаний используют сертифицированную электронную подпись. Их продают две фирмы, которые конкурируют между собой.

***

– В августе 2014 года мы обязали все государственные учреждения использовать только электронные накладные. Во-первых, чтобы подать пример частникам. Во-вторых, чтобы запустить цепную реакцию. Например, ряд фирм работают с каким-то министерством. Если оно использует только электронные накладные, для фирм нет другого выхода, кроме как использовать такие накладные. Благодаря им намного тяжелее обмануть налоговую систему и «поиграть» с цифрами. Сейчас работаем над процедурой возврата НДС, которую мы привязали к системе E-invoicing (система электронного документооборота). Раньше на возврат уходил месяц (причем 18 дней шло на проверку), теперь – неделя.

***

– В Молдове 32 ведомства (санэпидемстанция, пожарники, налоговая...) имеют право прийти с проверкой в любое время. Это очень нервирует бизнес и открывает дорогу коррупции. Начиная с этого года, 22 ведомства обязаны информировать Государственную канцелярию о сроках проверок. Теперь каждый бизнесмен может зайти на сайт канцелярии и посмотреть график на ближайшие три месяца. Если права бизнеса во время проверок были ущемлены, можно пожаловаться в Госканцелярию. Например, по закону любая проверка должна длиться не более 10 дней. На 11-й день бизнесмены могут вызвать полицию. Эффект от таких решений стал очевиден сразу: количество проверок выросло, а количество петиций и штрафов снизилось. Главное, что для государства целью этих проверок являются не прибыль и не штрафы.

***

– Чтобы узнать, какие проблемы существуют в бизнесе, мы отправили анкеты 40 тысячам компаний. В них надо указать, сколько человек работает в фирме, какова сфера деятельности. А также ответить, деятельность какого ведомства является проблемой, назвать тип этой проблемы (например, если это налоговая инспекция – внеплановые проверки, непонятна форма заполнения) и выявить пять проблем в работе других ведомств. Даже если мы получим 20–30 тысяч ответов, сфальсифицировать их будет тяжело. Наш секретариат может помочь в решении множества мелких проблем, которые нервируют на каждом шагу. Например, наш первый проект был связан... с грецким орехом. Этот продукт составляет примерно 3 процента молдавского экспорта. Но на него существовал налог в 1,5 процента. Никто не мог объяснить, зачем он был нужен. За полтора месяца договорились с парламентом и правительством. Теперь из-за отмены этого налога бизнес каждый год экономит 2 миллиона долларов.

***

– Раньше в Молдове, чтобы получить право на госзакупки, требовались многочисленные документы. Например, наличие сертификата, что у тебя нет задолженности перед государством. Поэтому в каждой фирме работал человек, ответственный за визиты в разные ведомства и сбор необходимых документов. Теперь все сведения доступны online: чтобы узнать, есть ли у фирмы задолженность, достаточно потратить пять минут. Если говорить об экономии, то это копейки, но из них складываются миллионы, которые бизнес тратит впустую.

Вадим ДАВЫДОВ.

Справка

Молдова – далеко не самая богатая страна Европы. По словам Думитру Алайбы, за последний год рост ВВП Молдовы составил 6,8 процента. Но если взять ВВП на душу населения, то сумма составит около 3 тысяч долларов (в Беларуси – более 7 тысяч). 2 июля 2014 года парламент Молдовы ратифицировал Соглашение об ассоциации с Европейским Союзом, которое за несколько дней до этого было подписано в Брюсселе.

ЧУЛІ?

У Беларусі можа з’явіцца закон аб заўзятарах

Такое рашэнне прынялі ўдзельнікі чарговай справаздачна-выбарчай канферэнцыі Беларускай федэрацыі футбола.

На думку кіраўніка федэрацыі Сяргея Румаса (ён на пасяджэнні быў пераабраны на гэтую пасаду), такі закон дапаможа вярнуць заўзятараў на стадыёны і на дзяржаўным узроўні вызначыць правы і абавязкі ўсіх датычных.

Сяргей Румас нагадаў, што апошнім часам мноства заўзятараў перасталі хадзіць на футбольныя матчы. Адной з галоўных прычын яны называюць занадта строгае стаўленне да людзей з боку міліцыі. Кіраўнік федэрацыі футбола абяцае, што кіраўніцтва федэрацыі зробіць усё магчымае, каб гледачы вярнуліся на трыбуны, а тыя, хто забяспечвае бяспеку, усяляк спрыялі гэтаму.

ДЫПКУР’ЕР

У Марока – без праблем

У гэтым турыстычным сезоне беларусы змогуць лятаць з Беларусі ў Марока, атрымліваючы візу ў аэрапорце. Да гэтага мараканская віза ставілася ў беларускія пашпарты толькі ў пасольстве ў Маскве.

Разам з консульскім зборам і платай за працэдуру віза будзе каштаваць каля 60 долараў для аднаго чалавека, у тым ліку для дзяцей. Пра такую працэдуру з мараканскім бокам дамовіўся тураператар Be in travel, які арганізуе такія туры.

ДАВЕДАЧНАЕ БЮРО СПАЖЫЎЦОЎ

На пытанні чытачоў “Народнай Волі” адказвае старшыня Пухавіцкай раённай арганізацыі ГА “Беларускае таварыства абароны спажыўцоў” Васіль ВАЛАСЮК.

Красоўкі на паўгода

Купіў на рынку спартыўны абутак, але ўжо праз паўгода заўважыў, што ніткі парваліся, пачала адыходзіць падэшва. На абутак далі гарантыю 1 месяц. Ці ёсць магчымасць вярнуць красоўкі назад альбо запатрабаваць, каб іх адрамантавалі пасля экспертызы? Як правільна аформіць прэтэнзію?

Віталь КУПЦЭВІЧ, Мінск.

– Заявіце прадаўцу прэтэнзію з патрабаваннем ліквідаваць дэфект. Калі разышліся швы – можна проста прашыць красоўкі больш якаснымі ніткамі.

Выпіў пратэрмінаванае малако

У магазіне мне прадалі пратэрмінаванае малако. Праўда, даведаўся аб гэтым, калі ўжо выпіў яго, аднак без нейкіх негатыўных наступстваў для здароўя. Можа, мне ўсё роўна дадуць нейкую кампенсацыю? Напрыклад, яшчэ пакет малака...

Алег, г.Ганцавічы.

– Пасля таго як вы ўжо выпілі малако, нічога не дакажаце. Трэба было адразу звяртацца ў магазін пасля таго, як зрабілі пакупку. Вам пашэнціла, што пратэрмінаваны прадукт не адбіўся на вашым здароўі. Але ў будучым заўсёды глядзіце тэрмін прыгоднасці перад тым, як купляць прадукты харчавання.

Не спадабалася якасць тушы

Набыла туш для веек ва ўпакоўцы. Калі вырашыла скарыстацца ёй, то зразумела, што яна сухая і сыплецца. Але тэрмін прыгоднасці яшчэ не прайшоў. Ці магу я вярнуць грошы за няякасны тавар?

Наталля БЯЛЬКЕВІЧ, г.Маладзечна.

– Няхай вам работнік магазіна пакажа сертыфікат на гэтую партыю касметыкі. Сродкі асабістай гігіены абмену і вяртанню не падлягаюць.

Ці можна вярнуць у магазін астаткі пліткі?

Падкажыце, калі ласка, ці можна вярнуць у магазін астаткі пліткі для ваннай праз месяц пасля куплі? Неабходную колькасць мне лічыла дызайнер магазіна, але налічыла шмат. Усе чэкі ў мяне захаваліся, плітка ва ўпакоўцы...

Віктар БІРЫЛАЎ, г.Жлобін.

– Запакаваную плітку пры наяўнасці чэка смела вяртайце ў магазін.

Пярсцёнак ёсць, фіяніты выпадаюць

Набыла залаты пярсцёнак з фіянітамі. Недзе праз пяць дзён адзін маленькі фіяніт вываліўся. Што рабіць? Вярнуць у магазін і запатрабаваць грошы ці пярсцёнак будуць рамантаваць?

Алеся МАРХЕЛЬ, г.Слонім.

– Залатыя вырабы вярнуць і абмяняць нельга. Звярніцеся ў майстэрню, каб адрамантавалі.

У новым пыласосе парваўся шланг

Купіў пыласос у магазіне. Пакарыстаўся ўсяго два разы, і парваўся шланг. У магазіне кажуць, што я яго сам і парваў. Ці магу я даказаць, што ў недахопе вінаваты вытворца? Бо не думаю, што нармальны шланг можа парвацца ўжо праз два дні работы...

Юрый ВІШНЕЎСКІ, Магілёў.

– Звяртайцеся да эксперта, Ваш канфлікт будзе вырашаны, калі ён дасць даведку, што парваны шланг – вытворчы недахоп. У такім выпадку пыласос можна абмяняць ці вярнуць у магазін і забраць назад грошы.

Вельмі смярдзіць сумка

Набыла сумку з заменніка скуры. Механічных пашкоджанняў няма, але смярдзіць яна так, што хоць нос зацяскай. Я ўжо і на балкон некалькі разоў выносіла – не праходзіць непрыемны пах... На рынку абмяняць яе на іншую адмовіліся, маўляў, не новая, месяц прайшоў з дня пакупкі. Ці можна ў гэтай сітуацыі нешта зрабіць?

Марына КІСЛІЦКАЯ, Брэст.

– У такой сітуацыі можна заявіць прэтэнзію (але на працягу 7 дзён з дня пакупкі) з патрабаваннем тэрміновай замены альбо вяртання грошай. У гэты час сумкай пастарайцеся не карыстацца і захоўваце яе на балконе, каб не нанесці шкоду здароўю.

Малы сын разліў у магазіне фарбу

У магазіне мой пяцігадовы сын незнарок разліў фарбу. Мяне прымусілі заплаціць за гэтую фарбу. Ці меў магазін на гэта права?

Валянціна ГОЛУБ, Мінск.

– Не. Пры нестандартных сітуацыях фінансавыя выдаткі ляжаць на адміністрацыі магазіна.

Не падабаецца якасць работы апарата па вымярэнні ціску

Ці можна вярнуць (абмяняць на іншы) апарат для вымярэння ціску, калі мяне не задавальняе якасць яго работы?

Святлана Сяргееўна КАЛАЧОВА, Віцебск.

– Вызначыць якасць апарата можа толькі эксперт. Калі будзе станоўчае для вас заключэнне, вам вернуць грошы за тавар.

У магазіне забаранілі фатаграфаваць сябра

У адным з магазінаў гандлёвага цэнтра вырашыў сфатаграфаваць сябра. Супрацоўніца магазіна забараніла гэта рабіць: маўляў, на іх тэрыторыі здымкі забаронены, бо гэта прыватная ўласнасць. Але ж я проста фатаграфаваў таварыша... Хіба гэта забаронена? Ці можна нешта прад’явіць магазіну?

Павел, г.Ліда.

– Вы на самай справе павінны былі спачатку спытаць дазвол на фотаздымкі, а пасля ўжо фатаграфаваць.

Падрыхтаваў Алесь СВЯТЛАНІЧ.

НОВЫЕ ИМЕНА

Вера ШПАК: «За пару минут я похудела на несколько килограммов»

*Через пару месяцев в прокат выйдет новый российский фильм **«Временно недоступен»**. Одну из главных ролей в картине играет наша соотечественница – молодая актриса **Вера ШПАК**.*
Начинающая актриса рассказала «Народной Воле», почему из Минского государственного лингвистического университета она ушла в Школу-студию МХАТ, как училась под руководством Константина Райкина и почему ей приходилось мыть сцену в театре.

С Безруковым на «ты»

– Вера, расскажите, о чем фильм и кого вы там играете?

– В этом фильме у меня одна из главных женских ролей – играю журналистку из провинциального города. Эта картина по сюжету напоминает «Ревизора» Гоголя, но история рассказана на современный манер.

– Знаю, что вы снимались вместе с очень популярным Сергеем Безруковым. Как работалось с известным актером?

– Прекрасно! Все началось с недельной экспедиции под Тулу, в город Алексин. Там все успели узнать друг друга и подружиться. Работать с Сергеем Витальевичем, особенно для начинающих актеров, – это большая удача. Он большой профессионал, фанат в хорошем смысле слова своего дела. И самое главное – он запросто делится своим опытом. На съемочной площадке мы постоянно что-то обсуждали, придумывали...

– С Безруковым вы на «ты»?

– Сергей Витальевич – художественный руководитель театра, в котором я работаю, и там, конечно, субординация соблюдается. Но у наших героев в фильме «Временно недоступен» большая сюжетная история, и поэтому в процессе съемок мы перешли на «ты». Он, кстати, очень открытый в общении человек.

– Это ваша первая большая роль?

– Я недавно начала сниматься. В 2013 году я окончила Школу-студию МХАТ. Так что, да, это моя первая главная роль.

– Первая главная роль запоминается на всю жизнь...

– Безусловно. Для меня это очень важный жизненный этап. Ощущения кастинга, первых съемочных дней я никогда не забуду. Мне повезло работать в прекрасной команде: режиссер Миша Хлебородов, сценарист Андрей Кивинов (который работал над фильмом «Каникулы строгого режима»)... К тому же материал очень интересный – с тонким юмором. Коллектив – от режиссера до рабочих – был слажен, и каждый занимался своим делом. И, кстати, ассистентом по актерам на этом проекте была моя родная сестра Надежда. Так что с первых шагов я чувствовала колоссальную поддержку!

Стресс-диета

– Вера, а как вы оказались в Москве?

– В 2006 году я окончила школу и поступила в Минский лингвистический университет на факультет английского языка. Проучилась там полтора года и перевелась в Институт иностранных языков в Санкт-Петербург. В Питере я также проучилась полтора года. После трех курсов уехала поступать в театральный вуз в Москву.

– Решили, что переводчик из вас не получится?

– Я поняла, что нахожусь не на своем месте. К тому же детские мечты не давали мне покоя. Когда оканчивала школу в Минске, поддалась распространенному мнению, что актер – не профессия.

Жизнь в Питере помогла мне взглянуть на себя со стороны. У меня был молодой человек, учеба, работа, но в один момент я поняла, что это все совсем не то, что мне нужно. Пришло осознание – надо срочно что-то менять! Вот и выплыли все забытые желания... Я поступала в 20 лет, а для девушки это достаточно поздно. Но отступать я не захотела.

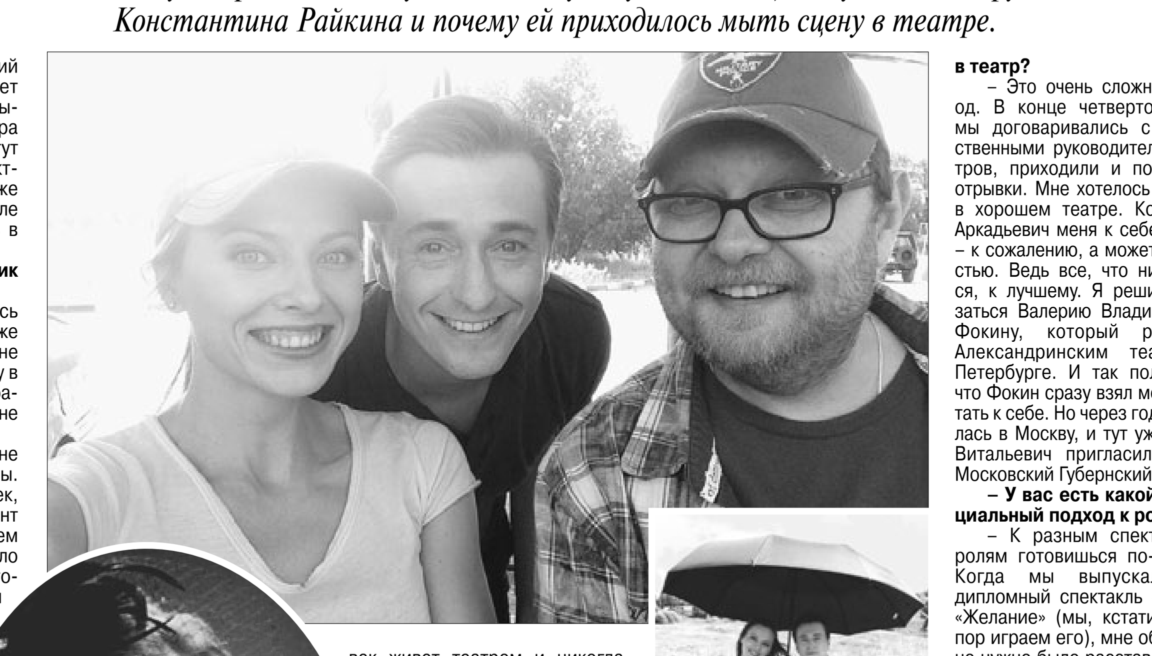
– И у вас все получилось.

– Мне очень повезло встретить в Петербурге девушку, которая помогла подготовиться. Она окончила режиссерский курс в Театральной академии в Питере. До поступления я ведь вообще не знала, как устроен творческий институт, какие требования к поступающим. Она подсказала, что нужно делать и как себя вести. На вступительных экзаменах я читала Пушкина, Толстого, Крылова, Достоевского...

– Как проходило поступление?

– Я приехала в Москву и сразу отправилась в Школу-студию МХАТ. Людей там было очень много. Бесконечная какая-то суета и волнение. На прослушивание я пошла практически в последней десятке. Все прочитали свои программы и вышли ждать результатов. Того, кто проходит на следующий тур, вызывают в аудиторию и дают какие-то советы.

Я очень хотела поступить именно в Школу-студию МХАТ. У меня не было четкого представления, чем один театральный вуз отличается от другого, но учиться я мечтала именно здесь. Когда вышли объявлять, кто прошел на следующий тур, из моей десятки назвали только одну фамилию, и то не мою. Прошло пару минут, за них я, кажется, похудела на несколько килограммов. *(Смеется.)* Но потом из аудитории выбежала девушка и сказала: *«Мы забыли одну фамилию. Еще Вера Шпак прошла...»*

– Учеба занимала все время?

– Шесть дней в неделю – занятия. Актерское мастерство по три часа утром и вечером. 45 минут перерыв до и после, и в промежутке между мастерством три пары: вокал, хореография, история, движение, языки и т.д.

Плюс обязательная домашняя работа. В воскресенье просмотр фильмов, репетиции, поход в театр. Я жила в общежитии, где постоянно мы с другими студентами что-то обсуждали, придумывали... Жизни вне института не было. На четвертом курсе стало чуть легче. Не все выдерживали такой ритм. Нас поступило 26 человек, а дипломы получили 22.

– Вы попали на курс Константина Райкина. Сложно с ним?

– С ним сложно, но не со знаком минус, а со знаком плюс. В первую очередь он очень требователен к себе и не меньшие требования предъявляет к студентам. Но все оправдывает личным примером. Этот человек живет театром и никогда не позволяет себе халтурить. У него колоссальная работоспособность, которой заражаются окружающие. Даже когда он сидит в кресле и кажется, что ничем не занят, это не так. В этот момент в его голове явно зарождаются какие-то творческие планы. Когда смотришь на таких людей, понимаешь, к чему нужно стремиться. Рядом с Константином Аркадьевичем невозможно остаться с холодным носом.

– Родители знали, что вы бросили изучение иностранных языков и поступили в театральный?

– Мои родители не живут вместе. Папа преподает в радиотехническом университете в Минске, а мама работает врачом в Санкт-Петербурге. Мне до конца не верилось, что есть шанс попасть учиться в Школу-студию МХАТ. Когда я поступала, об этом знали только мама, сестра и пара знакомых. И уже после зачисления в студию я позвонила папе. Конечно, для него это было неожиданно, но он меня поддержал. Родители рады, что я занимаюсь любимым делом. Очень важно чувствовать поддержку и знать, что у тебя прикрыты тылы. Мне в этом плане повезло.

Закулисная жизнь

– Белорусские актеры вынуждены искать себе подработку, одной зарплаты в театре на жизнь не хватает. Что может позволить на заработок начинающий актер в Москве?

– Однозначно не могу ответить. Многое влияет: в каком театре работаешь, сколько ролей играешь... В целом в театре платят немного.

Я живу на съемной квартире и добираюсь в театр на метро, как многие мои начинающие коллеги. Жилье в Москве – отдельная тема. Снимать квартиру для начинающих актеров – это очень большая статья расходов. Я рассчитываю на деньги, заработанные в кино. Прожить на одну театральную зарплату было бы сложно. Театр дает стабильный минимум. Если не позовут сниматься в кино, то денег хватит на оплату жилья и покупку еды.

– Руководство театра не препятствует съемкам в кино?

– В разных театрах по-разному. Я сейчас работаю в Московском Губернском театре под руководством Сергея Безрукова. Он считает, что актеру нужно сниматься в кино. Для этого делает два состава в спектаклях, чтобы кого-то можно было подменить, советует своих актеров знакомым режиссерам. Но, к сожалению, позиция Сергея Витальевича в меньшинстве. Во многих театрах руководство очень ревниво относится к съемкам в кино.

– А как выпускники театральных вузов устраиваются в театр?

– Это очень сложный период. В конце четвертого курса мы договаривались с художественными руководителями театров, приходили и показывали отрывки. Мне хотелось работать в хорошем театре. Константин Аркадьевич меня к себе не брал – к сожалению, а может, и к счастью. Ведь все, что ни делается, к лучшему. Я решила показаться Валерию Владимировичу Фокину, который руководит Александринским театром в Петербурге. И так получилось, что Фокин сразу взял меня работать к себе. Но через год я вернулась в Москву, и тут уже Сергей Витальевич пригласил меня в Московский Губернский театр.

– У вас есть какой-то специальный подход к роли?

– К разным спектаклям и ролям готовишься по-разному. Когда мы выпускали наш дипломный спектакль «Трамвай «Желание» (мы, кстати, до сих пор играем его), мне обязательно нужно было расставлять весь реквизит. Был период, когда я перед спектаклем мыла сцену – то есть к каждому спектаклю свой подход.

– Вера, вы белорусская или российская актриса?

– *(Задумалась.)* Я белоруска и никогда этого не скрываю. Люблю Минск, хотя и редко в нем бываю. Я белоруска, работающая в России. Предложений сниматься в Беларуси мне не поступало. На сегодняшний день в Москве много снимают, есть интересные проекты.

– Бывает, что вы недовольны собой на сцене?

– Постоянно. Никогда не говорю себе: «я прекрасна» или «я гениальна». И, если такое случится, я очень сильно испугаюсь. Нельзя говорить, что ты сделал все. Значит, больше некуда стремиться?!

Я, конечно, не грызу себя после каждого спектакля, но и не даю себе расслабляться. Над собой нужно работать постоянно.

– Вера, есть ли роли, играть которые вы отказались бы?

– *(Задумалась.)* Этого нельзя предсказать. Многое зависит от сценария, режиссера, команды. Ведь не бывает однозначно плохих или хороших ролей. Историю человека можно по-разному снять. Сейчас мне не приходит в голову такая роль, от которой я отказалась бы.

– У вас остается время на личную жизнь?

– Мой молодой человек тоже работает в театре. У нас у обоих мало времени, но мы стараемся находить его друг для друга.

– Он актер?

– Нет, но он хорошо знаком с театральной жизнью...

Роман ВАСЮКОВИЧ.

ГОРОДСКАЯ ТЕМА

Велодорожка есть и хватит? Нет, не хватит...

В «Народной Воле» за 27 марта была напечатана беседа с председателем Минского велосипедного общества Евгением Хоружим. Разговор шел о том, чего велосипедистам не хватает в столице. Несовершенство правил дорожного движения, отсутствие необходимой инфраструктуры даже на недавно построенных развязках – еще не все, что волнует экспертов.

Взять, к примеру, распространенный во многих странах мира прокат велосипедов. Летом прошлого года СЗАО «Велосипедная компания МВЗ» заявила о создании системы общественного проката велосипедов под названием «Сити-Аист», основой которой станет белорусский велосипед «Аист».

Согласно материалам презентации, попавшим в распоряжение «Народной Воли», общий бюджет проекта составляет 106.800 евро. Станция (в прошлом, докризисном, году уверяли, что начнут с создания 10 пунктов проката) стоит 2860 евро, одно парковочное место (предполагается оборудовать 100 единиц) – 500 евро, велосипед (планируется закупить не менее 60 штук) – 420 евро.

Жаль, тема заглохла – в Минске пока нет ни велосипедов, ни станций проката. Почему позитивный проект оказался невостребованным? Этот вопрос стал первым в беседе с Е.Хоружим.

– *История длится вот уже несколько лет,* – начал наш собеседник. – *Но производителю велосипедов не интересно делать систему проката, это не его бизнес. Выступить техническим поставщиком, интегратором готовых решений – да, но не за свой счет. Согласно западным исследованиям, капитальные затраты на создание систем велопроката практически не окупаются.*

– Но если в каждом крупном европейском городе такие пункты проката есть, кто-то все же готов вкладывать деньги в неокупаемый проект?

– Как правило, это делают муниципалитеты, заинтересованные в формировании имиджа города. По моим предположениям, стоимость проекта «Сити-Аист» превысит озвученную: обычно затраты начинаются от 3 тысяч долларов на велосипед. Но если у города и есть деньги, то они уходят на другие, гораздо более важные, по мнению чиновников, проекты. Все, что мы пока можем сделать, это констатировать факт: развитие велодвижения не в приоритете у городских служб.

Логика чиновников проста: велодорожка есть – и хватит. Это, к слову, касается не только велопроката. В прошлом году сообщили об окончании экспертизы проекта пешеходно-велосипедного моста из Серебрянки в Лошицу, но воз и ныне там – он не реализован. Выходит, велосипед – не вопрос государственной стратегии.

– В прошлом году компания «А-100» организовала и провела акцию «Велосипед за спасибо», которая имела успех. Чтобы получить результат, нужны деньги?

– Да. Инфраструктура города готова к появлению системы велопроката, пускай даже несовершенной, и коммерсанты это успешно доказали – свободных велосипедов не было практически никогда.

– Кому в Минске интересен прокатный велосипед?

– Местным жителям. Для туриста передвижение на велосипеде по белорусской столице может оказаться опасным. Беларусь, пожалуй, единственная страна в мире, по улицам городов которой велосипедисты обязаны передвигаться по тротуарам. Попробовав поскакать по бортикам, лавируя между пешеходами или не вытерпев тряски на брусчатке, турист, привыкший к хорошему асфальту, съедет на проезжую часть. Наши водители к этому не готовы – начнутся конфликты или, того и гляди, аварии.

Нашим людям привычней. Они оценят передвижение на велосипеде при повседневных маятниковых перемещениях «работа – дом». От метро несколько сотен метров, оставшиеся до офиса, удобно преодолеть на велосипеде. А если уложишься в бесплатный интервал, то сэкономишь не только время, но и деньги.

– И тут же возникнет новая проблема – велопарковки для прокатных велосипедов у офисов!

– Конечно. Автоматизированные прокатные станции должны быть разбросаны по городу – в достаточном количестве и с достаточной плотностью и работать круглосуточно, без участия человека. Уже в начале работы должно быть достаточное количество станций – в каждом квартале, не менее пяти велосипедов на каждой. Но затраты на эксплуатацию должны окупиться с помощью рекламы и абонентской платы на использование.

– Насколько Минск безопасен для людей, которые решат использовать прокатный велосипед?

– Конечно же, наш город не безопасен. При увеличении количества велосипедистов не исключены конфликты. А значит, нужно спланировать инфраструктуру, в которой будет место не только автомобилям, но и велосипедам. Покрутив педали по узкой пешеходной улочке, любой поймет: комфортное передвижение – это важно.

Второй аспект – движение по проезжей части. Я понимаю ГАИ, убежденную в том, что для велосипедистов опасно становиться рядом с машинами. Но даже если вести речь об организованном движении велосипедов по улицам в частном секторе, то нет такого знака, который это разрешит! Нет в ПДД и такого востребованного знака, как «Граница велопереезда». По инициативе ГАИ на проспекте Независимости начат эксперимент: такие знаки расставлены, разрешая велосипедисту пересекать проезжую часть, не спешиваясь. Большинство водителей злятся, не понимая, что велосипедиста надо пропустить. Вот вам и конфликтная ситуация.

Но, как бы там ни было, городским велосипедистам нужно зажечь зеленый свет! Тогда и им, и всем остальным дышать будет легче.

Елена АНКУДО.

Народная Воля http://www.nv-online.info 3 КРАСАВІКА 2015 г.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 6 АПРЕЛЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.55 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.40, 00.35 «Зона Х».
09.10 «Главный эфир».
10.05 «Клуб редакторов».
10.40, 20.00 **«Тальянка».** Сериал.
11.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
11.50 **«Аполлон 18».** Худ.фильм.
13.25, 15.45 **«Не было бы счастья».** Сериал.
15.15, 18.40 «Новости региона».
17.40 «Белорусское «Времечко».
19.20 «Арена».
21.00 «Панорама».
21.45 «Форум».
22.40 **«Невероятные приключения итальянцев в России».** Худ.фильм.
01.10 «День спорта».

Беларусь 2
07.00 «Телеутро».
09.00, 10.00, 21.30 «Тэлебарометр».
09.05 **«Участковая».** Сериал.
10.35 **«Мама – детектив».** Сериал.
12.35 **«Секретный фарватер».** Сериал.
17.50, 00.35 **“Виртуозы”.** Сериал.
18.50, 20.20 **«Интерны».** Сериал.
19.50 «Хочу в телевизор».
20.55 «Реальный мир».
21.25 «КЕНО».
21.35 **«Кости».** Сериал.
23.15 **«Как я встретил вашу маму».** Сериал.
23.45 **«Всемогущие Джонсоны».** Сериал.

Беларусь 3
07.15 “Дабраранак”.
07.50 “Хачу ўсё ведаць!”.
08.00, 12.55, 19.05, 00.05 “Калейдаскоп”.
08.10, 17.30, 21.05 “Дыяблог”.
08.35 **“Сезон цудаў”.** Маст.фільм.
10.05 “Культпрасвет”.
10.40 **“Смешная лэдзі”.** Маст. фільм.
13.05 **“Шлях у “Сатурн”.** Маст. фільм.
14.20 **“Канец “Сатурна”.** Маст. фільм.
15.55 “Камертон”.
16.20 “Квенцін Таранціна. Прафесійны кінахуліган”.
17.00 **“Гвяздзік”.** Серыял.
18.00 **“Пышка”.** Маст.фільм.
19.15 **“Тарпеданосцы”.** Маст. фільм.
20.45 “Калыханка”.
21.30 “Сто песень для Беларусі”.
22.20 “Подых струн”.
23.00 **“Гэта мы, Божа!”.** Маст. фільм.

Беларусь 5
07.00, 01.30 «PRO спорт. Новости».
08.00 Баскетбол. Единая лига ВТБ. «Цмокі-Мінск» (Беларусь) – «Астана» (Казахстан).
09.55 Хоккей. КХЛ. Финал Западной конференции. СКА–ЦСКА.
11.50 Баскетбол. НБА. «Кливленд»-«Чикаго».
13.45 Биатлон. Гонка чемпионов.
15.55 Футбол. Лига чемпионов. Видеожурнал.
16.25 Хоккей. КХЛ. Финал Восточной конференции. «Сибирь»–«Ак Барс».
19.00 Теннис. Турнир ВТА. Чарльстон.
21.00 Футбол. Чемпионат Англии. Обзор тура.
21.55 Футбол. Чемпионат Англии.
23.55 «Время футбола».
00.35 Европейский покерный тур.

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Контуры».
10.00 «Жить здорово!».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Фазенда».
11.50 «Модный приговор».
13.10 «Мужское/Женское».
14.10 «Наедине со всеми».
15.10, 16.15 «Время покажет».
16.50 «Давай поженимся!».
18.20 «Обратный отсчет».
19.00 «Жди меня».
20.00 «Время».
21.05 «Дело принципа».
22.15 **«Таинственный Альберт Ноббс».** Худ.фильм.
00.15 «Вечерний Ургант».
00.50 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России».
10.00 «Картина мира».
10.55 «Погода на неделю».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35, 18.00 «Диктатура женщин».
12.30 «Моя планета».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.30 «Прямой эфир».
17.10 «Особый случай».
18.55 **«Пока станица спит».** Сериал.
20.55 **«Цвет черемухи».** Сериал.
21.55, 23.10 **«Склифосовский».** Сериал.
23.55 «Анальгетики. Пить или не пить?».

НТВ-Беларусь
06.00 «Кофе с молоком».
09.00 «Дело врачей».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
10.20 **«Возвращение Мухтара».** Сериал.
12.00 «Суд присяжных».
13.15 «Суд присяжных. Окончательный вердикт».
14.15 «Едим дома».
14.50, 22.15 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
15.10 «Все будет хорошо!».
16.25 **«Улицы разбитых фонарей».** Сериал.
18.00 «Говорим и показываем».
19.40 **«Ленинград 46».** Сериал.
21.20 **«Ментовские войны».** Сериал.
22.40 «Анатомия дня».
23.30 **«Второй убойный».** Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.20 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 «Неделя».
09.25 «Большой завтрак».
10.05 «Дальние родственники».
10.40, 17.30 «Званый ужин».
11.35 «Семейные драмы».
12.30 **«Не ври мне!».** Сериал.
13.50 «Большой город».
14.25 «Такова судьба».
15.15 «Другая страна».
15.50 «Дорогая передача».
16.50 **«Вовочка-3».** Сериал.
18.30, 01.25 «Документальный проект».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Хрустальная мечта Дарьи Домрачевой».
21.00 «Военная тайна».
23.00 «Неделя спорта».
23.30 **«Субмарино».** Худ.фильм.

Мир
06.00 «180 минут».
09.00 «Беларусь сегодня».
09.30, 01.30 **«Уходя -- уходи».** Худ. фильм.
11.10 **«Единственная».** Худ.фильм.
13.00, 16.00, 19.00, 23.00 «Новости».
13.20, 03.10 «В мире мифов и заблуждений».
14.15 **«Джамайка».** Сериал.
16.25, 00.35 «Слово за слово».
17.20, 04.05 **«Товарищи полицейские».** Сериал.
19.25 **«Ирония удачи».** Худ.фильм.
21.20, 23.15 **«Двое из ларца».** Сериал.
00.25 «Новости. Горячая тема».

Польскі спадарожнікавы канал
07.00, 13.00 “ПраСвет”.
07.35, 18.45 “Форум”.
08.15 “Два на два”.
08.50, 13.35 “Надзея Саўчанка. Наша Надзея”. Дак.фільм.
09.40, 16.15 **“Mad Men. Утрапёныя-4”.** Серыял.
10.25, 14.25 “Сон аб Варшаве”. Дак.фільм.
12.15, 17.50 “Мова нанова: паэзія”.
12.30 “Эксперт”.
17.05 **“Час гонару. Паўстанне”.** Серыял.
18.10 “Над Нёмнам”.
18.30, 00.50 “Студыя “Белсат”.
19.30, 20.00, 20.30 “Навіны”.
19.35 “Свет”.
19.50 “Агляд падзей культуры”.
20.10 “Агляд медыяў”.
20.15, 20.35 “Гарачы каментарый”.
20.50 “Dэвайс”.
21.00 “Аб’ектыў”.
21.25 “Размова”.
21.50 “Асабісты капітал”.
22.15 “Рэмарка”.
22.50 “Кінаклуб”: “Поза дзіцяці”.
23.00 **“Поза дзіцяці”.** Маст.фільм.

ВТОРНИК, 7 АПРЕЛЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.00 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.40, 23.25 «Зона Х».
08.50 Слово Митрополита Павла на Благовещение Пресвятой Богородицы.
09.10 **«Солдат Иван Бровкин».** Худ.фильм.
10.55 **«Тальянка».** Сериал.
11.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
12.10, 16.35 «Семейные мелодрамы-2».
13.05 «День в большом городе».
14.00 **«Измена».** Сериал.
15.15, 18.40 «Новости региона».
15.25, 00.30 **«20 лет без любви».** Сериал.
17.35 «Белорусское «Времечко».
19.20, 23.45 «Сфера интересов».
20.00 **«Военная разведка. Северный фронт».** Сериал.
21.00 «Панорама».
21.45 «Специальный репортаж».
00.20 «День спорта».

Беларусь 2
07.00 «Телеутро».
09.00, 21.35 «Тэлебарометр».
09.05, 16.45 **«Участковая».** Сериал.
10.05 «Fitnews».
10.40, 21.40 **«Кости».** Сериал.
12.35 «Пингвины из Мадагаскара». Мультсериал.
13.25 «Икра».
14.00, 18.50 **«Интерны».** Сериал.
15.40 «Comedy Woman».
17.50, 00.40 **«Виртуозы».** Сериал.
20.55 «Мозговой штурм».
21.25 «Спортлото 6 из 49».
21.30 «КЕНО».
23.25 **«Как я встретил вашу маму».** Сериал.
23.50 **«Всемогущие Джонсоны».** Сериал.

Беларусь 3
07.15 “Дабраранак”.
07.50 “Хачу ўсё ведаць!”.
08.00, 13.20, 19.05, 23.45 “Калейдаскоп”.
08.10, 13.30, 19.15 “Размовы пра духоўнае”.
08.20, 17.40 **“Цудоўныя панове з Буа Дарэ”.** Серыял.
09.45 **“Гэта мы, Божа!”.** Маст.фільм.
10.50, 17.10, 21.05 “Дыяблог”.
11.15 “Размаўляем па-беларуску”.
11.20 **“Няскончаная аповесць”.** Маст.фільм.
12.55, 23.00 “Святло далёкай зоркі”.
13.40 **“Хлопец з нашага горада”.** Маст.фільм.
15.05 “Размаўляем па-беларуску”.
15.40 **“Гвяздзік”.** Серыял.
16.10 “Жорсткі раманс”.
19.25 **“У небе “Начныя ведзьмы”.** Маст.фільм.
20.45 “Калыханка”.
21.35 **“Баязет”.** Серыял.
23.30 “Персона”.

Беларусь 5
07.00, 01.55 «PRO спорт». Новости.
08.00 Футбол. Чемпионат Англии. Обзор тура.
08.55 Футбол. Чемпионат Англии. «Кристал Пэлас»-«Манчестер Сити».
10.45 Хоккей. КХЛ. Финал Восточной конференции. «Сибирь»–«Ак Барс».
12.40 «Время футбола».
13.20, 17.00, 21.40 Теннис. Турнир ВТА. Чарльстон.
15.10 Футбол. Кубок Беларуси. Четвертьфинал. ФК «Витебск»–«Динамо» (Минск).
19.00 «Спорт-кадр».
19.25 Хоккей. КХЛ. Финал Западной конференции. ЦСКА–СКА.
01.00 Европейский покерный тур.

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Жить здорово!».
10.25 «Контрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Фазенда».
11.50 «Модный приговор».
13.10 «Мужское/Женское».
14.10 «Наедине со всеми».
15.10, 16.15 «Время покажет».
16.50 «Давай поженимся».
18.20 **«Папины дочки».** Сериал.
18.50 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.05 **«Орлова и Александров».** Сериал.
23.00 **«Ангел или демон».** Сериал.
00.00 «Вечерний Ургант».
00.35 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35, 18.00 «Юрий Гагарин. Семь лет одиночества».
12.30 **«Звон уходящего лета».** Худ. фильм.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.30 «Прямой эфир».
17.10 «Особый случай».
18.55 **«Пока станица спит».** Сериал.
20.55 **«Цвет черемухи».** Сериал.
21.55, 23.10 **«Склифосовский».** Сериал.
23.55 «Шифры нашего тела. Неизвестные органы».

НТВ-Беларусь
06.00 «Кофе с молоком».
09.00 «Дело врачей».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
10.20 **«Возвращение Мухтара».** Сериал.
12.00 «Суд присяжных».
13.15 «Суд присяжных. Окончательный вердикт».
14.15 «Дело вкуса».
14.45, 22.15 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
15.10 «Все будет хорошо!».
16.25 **«Улицы разбитых фонарей».** Сериал.
18.00 «Говорим и показываем».
19.40 **«Ленинград 46».** Сериал.
21.20 **«Ментовские войны».** Сериал.
22.40 «Анатомия дня».
23.30 **«Второй убойный».** Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.20 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 **«Мосты округа Мэдисон».** Худ.фильм.
10.40, 17.30 «Званый ужин».
11.35 «Семейные драмы».
12.30 **«Не ври мне!».** Сериал.
13.50 «Центральный регион».
14.20 «Наше дело».
14.30 «Минск и минчане».
15.05 «На 10 лет моложе».
15.35 «Мои прекрасные...».
16.50 **«Вовочка-3».** Сериал.
18.30 «Нам и не снилось».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 **«Сквозные ранения».** Худ. фильм.
22.00 «Смотреть всем!».
23.00 «Автопанорама».
23.20 «Великие тайны».
00.15 **«Умножающий печаль».** Сериал.

Мир
06.00 «180 минут».
09.00 «Общий интерес».
09.30, 01.30 **«Ольга и Константин».** Худ.фильм.
10.45 **«Ирония удачи».** Худ.фильм.
13.00, 16.00, 19.00, 23.00 «Новости».
13.20, 02.50 «Дом без жертв».
14.15 **«Джамайка».** Сериал.
16.25, 00.35 «Слово за слово».
17.20, 03.45 **«Товарищи полицейские».** Сериал.
19.25 **«Итальянец».** Худ.фильм.
21.15, 23.15 **«Двое из ларца».** Сериал.
00.25 «Новости. Горячая тема».

Польскі спадарожнікавы канал
07.00, 08.00, 12.55, 13.55, 18.30, 00.15 “Студыя “Белсат”.
07.25 “Людскія справы”.
10.20, 16.20 “Асабісты капітал”.
10.45 “Рэмарка”.
11.15 **“Дом”.** Серыял.
12.45 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
13.15 “Форум”.
16.40 “Эксперт”.
17.10 **“Час гонару. Паўстанне”.** Серыял.
18.00 “Відзьмо-невідзьмо”.
19.00 “Рэпартэр”.
19.30, 20.00, 20.30 “Навіны”.
19.35 “Свет”.
19.50 “Агляд падзей культуры”.
20.10 “Агляд медыяў”.
20.15, 20.35 “Гарачы каментарый”.
20.50 “Сальда”.
21.00 “Аб’ектыў”.
21.25 “Размова”.
21.50 “Два на два”.
22.25 “Без тэрміну даўніны”. Рэпартаж.
22.45 “Жанчыны гары Арарат”. Дак. фільм.

СРЕДА, 8 АПРЕЛЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.00 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.40, 23.25 «Зона Х».
09.15, 22.00 **«Семнадцать мгновений весны».** Сериал.
10.45, 20.00 **«Военная разведка. Северный фронт».** Сериал.
11.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
12.10, 16.35 «Семейные мелодрамы-2».
13.05 «День в большом городе».
14.00 **«Маша в законе!».** Сериал.
15.15, 18.40 «Новости региона».
15.25, 00.30 **«20 лет без любви».**
17.35 «Белорусское «Времечко».
19.20, 23.45 «Сфера интересов».
21.00 «Панорама».
21.45 «Актуальное интервью».
00.20 «День спорта».

Беларусь 2
07.00 «Телеутро».
09.00, 21.35 «Тэлебарометр».
09.05, 16.45 **«Участковая».** Сериал.
10.05 «Белорусская кухня».
10.40, 21.40 **«Кости».** Сериал.
12.40 «Пингвины из Мадагаскара». Мультсериал.
13.05 «Выше крыши».
13.40, 18.50 **«Интерны».** Сериал.
15.50 «Репортер».
17.50, 00.50 **«Виртуозы».** Сериал.
20.50 «Мозговой штурм».
21.25 «Спортлото 5 из 36».
21.30 «КЕНО».
23.25 **«Как я встретил вашу маму».** Сериал.
23.50 **«Быть человеком».** Сериал.

Беларусь 3
07.15 “Дабраранак”.
07.45 “Хачу ўсё ведаць!”.
08.00, 13.15, 19.10, 23.55 “Калейдаскоп”.
08.10, 17.50 **“Цудоўныя панове з Буа Дарэ”.** Серыял.
09.30 **“У небе “Начныя ведзьмы”.** Маст.фільм.
10.50, 17.20, 21.05 “Дыяблог”.
11.20, 21.30 **“Баязет”.** Серыял.
12.45, 23.00 “Святло далёкай зоркі”.
13.25 **“Тры таварышы”.** Маст.фільм.
14.45 “Навукаманія”.
15.10 “Наперад у мінулае”.
15.35 “Лёс гігантаў”.
16.05, 23.25 “Персона”.
16.20 **“Халады ў пачатку вясны”.** Маст.фільм.
16.50 **“Гвяздзік”.** Серыял.
19.20 **“Пані Марыя”.** Маст.фільм.
20.45 “Калыханка”.

Беларусь 5
03.05, 10.00 Баскетбол. НБА.
05.25 Формула-Е. Гран-при Лонг-Бич.
06.30 “Спорт-кадр”.
07.00, 01.00 «PRO спорт». Новости.
08.00, 13.55, 17.00, 21.40 Теннис. Турнир ВТА. Чарльстон.
11.50 Хоккей. КХЛ. Финал Западной конференции. ЦСКА–СКА.
13.45 «Козел про футбол».
15.20 Художественная гимнастика. Кубок мира. Бухарест.
19.00 Футбол. Лига чемпионов. Видеожурнал.
19.25 Хоккей. КХЛ. Финал Восточной конференции. «Ак Барс»–«Сибирь».

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Жить здорово!».
10.25 «Контрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Фазенда».
11.50 «Модный приговор».
13.10 «Мужское/Женское».
14.10 «Наедине со всеми».
15.10, 16.15 «Время покажет».
16.50 «Давай поженимся».
18.20 **«Папины дочки».** Сериал.
18.50 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.05 **«Орлова и Александров».** Сериал.
23.00 **«Ангел или демон».** Сериал.
00.00 «Вечерний Ургант».
00.35 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35, 18.00 «Шифры нашего тела. Неизвестные органы».
12.30 **«Звон уходящего лета».** Худ. фильм.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.30 «Прямой эфир».
17.10 «Особый случай».
18.55 **«Пока станица спит».** Сериал.
20.55 **«Цвет черемухи».** Сериал.
21.55, 23.10 **«Склифосовский».** Сериал.
23.55 «Специальный корреспондент».

НТВ-Беларусь
06.00 «Кофе с молоком».
09.00 «Дело врачей».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
10.20 **«Возвращение Мухтара».** Сериал.
12.00 «Суд присяжных».
13.15 «Суд присяжных. Окончательный вердикт».
14.15 «Дело вкуса».
14.45, 22.15 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
15.10 «Все будет хорошо!».
16.25 **«Улицы разбитых фонарей».** Сериал.
18.00 «Говорим и показываем».
19.40 **«Ленинград 46».** Сериал.
21.20 **«Ментовские войны».** Сериал.
22.40 «Анатомия дня».
23.30 **«Второй убойный».** Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.20 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 **«Сквозные ранения».** Худ.фильм.
10.20 «Дальние родственники».
10.40, 17.30 «Званый ужин».
11.35 «Семейные драмы».
12.30 **«Не ври мне!».** Сериал.
13.50, 00.10 **«Умножающий печаль».** Сериал.
15.35 «Мои прекрасные...».
16.50 **«Вовочка-3».** Сериал.
18.30 «Нам и не снилось».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 **«Любовь без пересадок».** Худ.фильм.
22.00 «Смотреть всем!».
23.00 «Горячий лед».
23.20 «Секретные территории».

Мир
06.00 «180 минут».
09.00 «Сделано в СССР».
09.30, 01.30 **«Ключи от неба».** Худ.фильм.
11.00 **«Итальянец».** Худ.фильм.
13.00, 16.00, 19.00, 23.00 «Новости».
13.20, 03.00 «Красота на заказ». Док.сериал.
14.15 **«Джамайка».** Сериал.
16.25, 00.35 «Слово за слово».
17.20, 03.50 **«Товарищи полицейские».** Сериал.
19.25 **«Стикс».** Худ.фильм.
21.10, 23.15 **«Двое из ларца».** Сериал.
00.25 «Новости. Горячая тема».

Польскі спадарожнікавы канал
07.00, 08.00, 12.55, 13.45, 18.30, 00.40 “Студыя “Белсат”.
07.30, 13.20 “Рэпартэр”.
10.20, 16.05 “Два на два”.
10.40, 16.40 “Без тэрміну даўніны”. Рэпартаж.
11.00, 16.55 “Дэкларацыя неўміручасці”. Дак.фільм.
11.30 “Над Нёмнам”.
11.50 “Падарожжа на Далёкі Усход: з Берліна ў Токіа”. Дак.серыял.
12.40, 19.15 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
17.30, 23.20 “Эксперт”.
17.55 “Рэмарка”.
18.55 “Асабісты капітал”.
19.30, 20.00, 20.30 “Навіны”.
19.35 “Свет”.
19.50 “Агляд падзей культуры”.
20.10 “Агляд медыяў”.
20.15, 20.35 “Гарачы каментарый”.
20.50 “Сальда”.
21.00 “Аб’ектыў”.
21.25 “Размова”.
21.50 “Маю права”.
22.15 “54%”.
22.35 “Форум”.
23.50 “Надзея Саўчанка. Наша Надзея”. Дак.фільм.

ЧЕТВЕРГ, 9 АПРЕЛЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.00 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.40, 23.25 «Зона Х».
09.10, 22.00 **«Семнадцать мгновений весны».** Сериал.
10.50, 20.00 **«Военная разведка. Северный фронт».** Сериал.
11.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
12.10, 16.35 «Семейные мелодрамы-2».
13.05 «День в большом городе».
14.00 **«Маша в законе».** Сериал.
15.15, 18.40 «Новости региона».
15.25, 00.30 **«20 лет без любви».** Сериал.
17.35 «Белорусское времечко».
19.20, 23.40 «Сфера интересов».
21.00 «Панорама».
21.45 «Специальный репортаж».
00.15 «День спорта».

Беларусь 2
07.00 «Телеутро».
09.00, 21.35 «Тэлебарометр».
09.05, 16.45 **«Участковая».** Сериал.
10.05 «Белорусская кухня».
10.35, 21.40 **«Кости».** Сериал.
12.25 «Понять и обезвредить».
13.00 «Турист».
13.45, 18.50 **«Интерны».** Сериал.
15.55 «Перезагрузка».
17.50, 00.50 **«Виртуозы».** Сериал.
20.55 «Мозговой штурм».
21.25 «Спортлото 6 из 49».
21.30 «КЕНО».
23.25 **«Как я встретил вашу маму».** Сериал.
23.50 **«Быть человеком».** Сериал.

Беларусь 3
07.15 “Дабраранак”.
07.50 “Хачу ўсё ведаць!”.
08.00, 13.10, 19.10, 23.50 “Калейдаскоп”.
08.10, 18.00 **“Будзьце гатовы, Ваша вялікасць!”.** Маст.фільм.
09.20 **“Пані Марыя”.** Маст.фільм.
10.40, 17.30, 21.05 “Дыяблог”.
11.10, 13.45, 16.35 “Размаўляем па-беларуску”.
11.15, 21.30 **“Баязет”.** Серыял.
12.45, 23.00 “Святло далёкай зоркі”.
13.20 “Наперад у мінулае”.
13.50 “Д’ябал Льва Талстога”.
14.20, 23.25 “Персона”.
14.40 “Дзякуй вам! Эдзіта Пьеха”.
16.05 **“Гвяздзік”.** Серыял.
17.05 “Сіла веры”.
19.20 **“На вайне як на вайне”.** Маст.фільм.
20.45 “Калыханка”.

Беларусь 5
03.35, 11.40 Баскетбол. НБА.
05.55 Биатлон. Гонка чемпионов. Смешанная эстафета.
06.45, 00.00 «PRO спорт». Новости.
07.45, 13.35, 18.00, 20.45 Теннис. Турнир ВТА. Чарльстон.
09.50 Хоккей. КХЛ. Финал Восточной конференции. «Ак Барс»–«Сибирь».
15.35 Футбол. Чемпионат Англии. «Арсенал»–«Ливерпуль».
17.30 «Овертайм».
18.55 Баскетбол. Единая лига ВТБ. «Цмокі-Мінск» (Беларусь) – «Калев» (Эстония).

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Жить здорово!».
10.25 «Контрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Фазенда».
11.50 «Модный приговор».
13.10 «Мужское/Женское».
14.10 «Наедине со всеми».
15.10, 16.15 «Время покажет».
16.50 «Давай поженимся!».
18.20 **«Папины дочки».** Сериал.
18.50 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.05 **«Орлова и Александров».** Сериал.
23.00 «Надо разобраться».
23.20 **«Ангел или демон».** Сериал.
00.20 «Вечерний Ургант».
00.55 «Ночные новости».

РТР-Беларусь
07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35, 18.00 «Последний бой Николая Кузнецова».
12.25 **«Во бору брусника».** Худ.фильм.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.30 «Прямой эфир».
17.10 «Особый случай».
18.55 **«Пока станица спит».** Сериал.
20.55 **«Цвет черемухи».** Сериал.
21.55, 23.10 **«Склифосовский».** Сериал.
23.55 «Вечер» с Владимиром Соловьевым».

НТВ-Беларусь
06.00 «Кофе с молоком».
09.00 «Дело врачей».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
10.20 **«Возвращение Мухтара».** Сериал.
12.00 «Суд присяжных».
13.15 «Суд присяжных. Окончательный вердикт».
14.15 «Дело вкуса».
14.45, 22.15 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
15.10 «Все будет хорошо!».
16.25 **«Улицы разбитых фонарей».** Сериал.
18.00 «Говорим и показываем».
19.40 **«Ленинград 46».** Сериал.
21.20 **«Ментовские войны».** Сериал.
22.40 «Анатомия дня».
23.30 **«Второй убойный».** Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.20 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 **«Любовь без пересадок».** Худ.фильм.
10.10 «Добро пожаловать».
10.40, 17.30 «Званый ужин».
11.35 «Семейные драмы».
12.30 **«Не ври мне!».** Сериал.
13.50, 00.10 **«Умножающий печаль».** Сериал.
15.35 «Мои прекрасные...».
16.50 **«Вовочка-3».** Сериал.
18.30 «Нам и не снилось».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 **«Информатор».** Худ.фильм.
22.15 «Смотреть всем!».
23.00 «Автопанорама».
23.20 «Тайны мира».

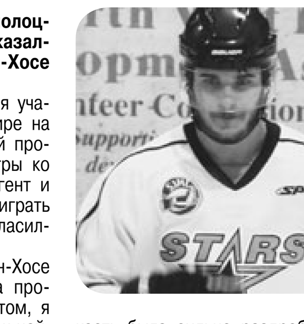
Мир
06.00 «180 минут».
09.00 «Как дела?».
09.30 **«Горожане».** Худ.фильм.
11.05 **«Стикс».** Худ.фильм.
13.00, 16.00, 19.00, 23.00 «Новости».
13.20, 01.20 «Маленькие тайны больших людей». Док.сериал.
14.10 **«Джамайка».** Сериал.
16.25 «Слово за слово».
17.20, 03.50 **«Товарищи полицейские».** Сериал.
19.25 **«Роман выходного дня».** Худ.фильм.
21.10, 23.15 **«Двое из ларца».** Сериал.
00.25 «Новости. Горячая тема».
00.35 «Культпросвет».
02.15 **«Девушка с характером».** Худ.фильм.

Польскі спадарожнікавы канал
07.00, 08.00, 12.30, 13.30, 18.30, 00.20 “Студыя “Белсат”.
07.25, 12.55 “Асабісты капітал”.
07.45, 13.20 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
10.20, 15.50 “Маю права”.
10.40, 16.15 “54%”.
11.00, 16.35 “Форум”.
11.40, 17.20 “Надзея Саўчанка. Наша Надзея”. Дак.фільм.
18.10 “Без тэрміну даўніны”. Рэпартаж.
18.55 “Два на два”.
19.30, 20.00, 20.30 “Навіны”.
19.35 “Свет”.
19.50 “Агляд падзей культуры”.
20.10 “Агляд медыяў”.
20.15, 20.35 “Гарачы каментарый”.
20.50 “Сальда”.
21.00 “Аб’ектыў”.
21.25 “Размова”.
21.50 “Рэпартэр”.
22.20 “Відзьмо-невідзьмо”.
22.50 “Трэцяя скрыпка”. Дак.фільм.

НОВЫЕ ИМЕНА

Игорь ЛЕОНЕНКО: «Канадские хоккеисты думают, что Беларусь – это город»

*Три года назад воспитанник Новополоцкой СДЮШОР **Игорь ЛЕОНЕНКО** уехал из Беларуси. В 17 лет нападающий команды «Химик-СКА 2» получил предложение попробовать свои силы в американском хоккее. Сейчас Игорь живет и играет в Канаде.*

– Игорь, как из новополоцкого «Химик-СКА 2» ты оказался в американском «Сан-Хосе Джуниор Шаркс»?

– В ноябре 2011 года я участвовал в хоккейном турнире на призы президента, который проходил в Минске. После игры ко мне подошел хоккейный агент и предложил попробовать поиграть в Америке. Я, конечно, согласился.

В Америке в городе Сан-Хосе живет моя мама, и, когда проходили переговоры с агентом, я попросил попасть поближе к ней. Так и оказался в команде «Сан-Хосе Джуниор Шаркс». На момент отъезда мне было 17 лет.

– До Америки какие-то предложения поступали?

– Нет. Играл за новополоцкий «Химик-СКА 2».

– Как сложились отношения в новой команде?

– Честно говоря, первое время было сложно – я не знал языка. Поэтому особо с другими игроками не общался. Ребята устанавливали себе на телефоны электронные переводчики, чтобы хоть немного понимать друг друга. Какие-то ключевые слова я, конечно, выучил, но было тяжело понимать, чего от тебя требует тренер и партнеры по команде.

– Как сейчас с языком?

– Уже свободно разговариваю. Но первые 6–7 месяцев были самыми трудными.

– За океан ты отправился за свой счет?

– Клуб оплатил билет.

– Знаю, что в Америке тебе помогло знакомство с российским хоккеистом Евгением Набоковым, который тогда играл в «Сан-Хосе Шаркс».

– Да, Женя хороший парень. В НХЛ не было игр (шел локаут), и ребята приходили на лед. Однажды пришел Набоков. Познакомились, начали общаться. А потом он мне оказал услугу – свел меня с хорошим хоккейным агентом. В «Сан-Хосе Джуниор Шаркс» я отыграл один сезон и перешел в другую команду.

– И где ты сейчас?

– Живу в канадском городке Норф-Баттлефорд. Играю за «Баттлефорд Норф Старз» (лига SJHL).

– Для игроков ты белорусский или русский хоккеист?

– Белорус или русский за океаном в любом случае – «раша». Некоторые ребята даже не знают, что Беларусь – это страна, думают, что город такой. Я им пытался объяснять, но все равно так и остался «русским»...

– Есть какая-то особенная система подготовки в канадском хоккее?

– Разница в одном: у нас тренировки по 45 минут, хотя в Новополоцке мы занимались по часу и более. В Канаде очень интенсивный график: игра, день отдыха и опять игра. Нет больших перерывов, как было в Беларуси – мы могли не играть по две недели.

Еще здесь маленькие площадки, и приходится очень много играть физически, т.е. использовать силовые приемы. Бывает, стекла разбиваем, да и иногда с трудом собираешь себя со льда.

– Травмы были?

– В сентябре приехал на предсезонные игры и сломал кисть. И очень неудачно: вставляли металлические пластины и болты – кость была сильно раздроблена. Пришлось лететь в Калифорнию на три операции. Пропустил четыре месяца. Сейчас уже восстановился.

– Как оцениваешь себя в прошедшем сезоне?

– Можно было показать лучший результат, но я пропустил много времени из-за травмы. В январе и феврале я собой доволен, руководство думаю, тоже.

– У тебя есть американский паспорт?

– Да. У меня американское гражданство. Когда есть паспорт – все гораздо проще. Можно отправиться в любую страну без визы. Для хоккеиста это очень удобно.

– Белорусов встречал за океаном?

– Нет, с белорусами пока не общался. В Канаде, где я сейчас живу, очень много людей из Украины. В Америку больше из России приезжают.

– Клуб снимает тебе жилье?

– Я живу в доме у волонтеров уже второй год. Бездетная семья, которая 17 лет принимает хоккеистов: предоставляют жилье, готовят еду. У них свой бизнес. Такие семьи находит руководство клуба. Много ребят из команды живут в домах у волонтеров. Когда я играл за «Сан-Хосе Джуниор Шаркс» в Америке, я жил у мамы либо в интернате, который предоставлял клуб.

– Тебя устраивает заработок?

– Если бы остался в Новополоцке и продолжил играть за «Химик», я вряд ли в 18 лет купил бы себе машину. А тут заработал на нее за один сезон в «Шарксе».

Существенный плюс – не трачусь на еду и аренду квартиры. Семья, в которой живу, не берет с меня никаких денег.

Иногда меня узнают на улице. Это радует. Город, в котором живу, небольшой, около семи тысяч населения. С командой мы часто посещаем детские дома, садики – делаем подарки маленьким детям.

– А какая у тебя машина?

– *(Задумался.)* Давай я не буду на этот вопрос отвечать. Люди могут подумать, что я хвастаюсь.

– Есть предложения от других клубов?

– Да, предложения поступают. Летом буду определяться, где продолжать карьеру.

– Наверное, мечтаешь об НХЛ?

– Ну а какой хоккеист не хотел бы играть в НХЛ?! Конечно, мечтаю. Я еще молодой и недостаточно подготовлен для игр на таком уровне. Чтобы там играть, нужно много работать над собой, чем я и занимаюсь. Сначала хочу попасть в АХЛ (Американская хоккейная лига), а оттуда уже в НХЛ.

Роман ВАСЮКОВИЧ.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
3 КРАСАВІКА 2015 г.

ПЯТНИЦА, 10 АПРЕЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.55 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 19.20 «Зона Х».
09.15 «Семнадцать мгновений весны». Сериал.
10.50, 19.55 «Военная разведка. Северный фронт». Сериал.
11.00, 13.00, 16.00 «90 секунд».
12.10, 16.30 «Семейные мелодрамы-2».
13.05 «День в большом городе».
14.00 «Маша в законе». Сериал.
15.15, 18.40 «Новости региона».
15.25, 00.25 «20 лет без любви». Сериал.
17.25 “Terra incognita. Беларусь неизвестная”.
17.55, 21.45 “Наши”.
18.10 “Большой репортаж”.
21.00 «Панорама».
21.55 «Третье небо». Худ.фильм.
00.15 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Телеутро».
09.00, 21.15 «Тэлебарометр».
09.05, 16.25 «Личные мотивы». Сериал.
10.05 «Копейка в копейку».
10.40 «Кости». Сериал.
12.35 «Я хочу это увидеть».
13.15 «Кипяток».
13.35 «Интерны». Сериал.

15.45 «Вот это да!».
17.30 «Виртуозы». Сериал.
18.30 «День независимости». Худ. фильм.
21.00 «КЕНО».
21.20 «Хочу в телевизор».
21.55 «Экстрасенсы ведут расследование».
23.00 «Репортер».
23.45 «Баффи – истребительница вампиров». Сериал.

Беларусь 3

07.15 “Дабраранак”.
07.50 “Хачу ўсё ведаць!”.
08.00, 12.50, 19.10, 00.00 “Калейдаскоп”.
08.10, 17.45 “Крок з даху”. Маст. фільм.
09.35 “На вайне як на вайне”. Маст.фільм.
11.00 “Баязет”. Серыял.
12.30 “Персона”.
13.00 “Сіла веры”.
13.30 “Навукаманія”.
13.55 “Снягурка”. Мультфільм.
15.00 “Размаўляем па-беларуску”.
15.10 “Бесценных слов транжир и мот”. Владимир Маяковский”.
15.30 “Гваздзік”. Серыял.
16.00 Святочны канцэрт да Дня яднання народаў Беларусі і Расіі.
19.20 “Вызваленне”. Серыял.
20.45 “Калыханка”.
21.00 “Штрафбаты”.
21.50 “Розум і пачуцці”. Маст. фільм.

Беларусь 5

03.05, 10.05, 15.40, 03.05 Баскетбол. НБА.
05.25, 12.30, 22.00 Теннис.
07.25, 05.25 «PRO спорт. Новости”.
08.25 Баскетбол. Единая Лига ВТБ. «Цмокі-Мінск» (Беларусь) – «Калев» (Эстония).
12.00 «Овертайм».
14.40 «Мир английской премьер-лиги».
15.10 «Фактор силы».
17.50 «Пит-стоп».
18.20 Муай-тай. К-1.
18.55 Футбол. Чемпионат Беларуси. БАТЭ (Борисов) – «Славия» (Мозырь).
21.00 Европейский покерный тур.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.05 «Наше утро».
09.05 «Жить здорово!».
10.25 «Контрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 «Новости спорта».
11.10 «Фазенда».
11.50 «Модный приговор».
13.10 «Мужское/Женское».
14.05 «Учиться жить».
14.35 «Время покажет».
16.15 «Афоня». Худ.фильм.
18.20 «Жди меня. Беларусь».
18.55 «Поле чудес».
20.00 «Время».
21.05 «Наследники». Худ.фильм.
22.50 «Что? Где? Когда?» в Беларуси».
00.25 «Вечерний Ургант».
01.15 «Ночные новости».

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35, 18.00 «Главная сцена». Специальный репортаж».
12.25 «Во бору брусника». Худ. фильм.
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.30 «О самом главном».
15.30 «Прямой эфир».
17.10 «Особый случай». Сериал.
18.55 «Пока станица спит». Сериал.
21.00 «Цвет черемухи». Сериал.
22.00, 23.10 «Главная сцена».

НТВ-Беларусь

06.00 «Кофе с молоком».
09.00 «Дело врачей».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
10.20 «Возвращение Мухтара». Сериал.
12.00 «Суд присяжных».
13.15 «Суд присяжных. Окончательный вердикт».
14.15 «Дело вкуса».
14.45, 23.00 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
15.10 «Все будет хорошо!».
16.25 «Улицы разбитых фонарей». Сериал.
18.00 «Говорим и показываем».
19.40 «Спасайся, брат!». Худ.фильм.
23.20 «Казак». Худ.фильм.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.20 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 22.55 «СТВ-спорт».
08.30 «Информатор». Худ.фильм.
10.40, 17.30 «Званый ужин».
11.35 «Семейные драмы».
12.30 «Не ври мне!». Сериал.
13.50 «Умножающий печаль». Сериал.
15.35 «Мои прекрасные...».
16.50 «Вовочка-3». Сериал.
18.35 «Такова судьба».
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Папе снова 17». Худ.фильм.
22.05 «Смотреть всем!».
23.00 «Территория заблуждений».
00.25 «Большая игра».
01.10 «Фантоцци берет реванш». Худ.фильм.

Мир

06.00 «180 минут».
09.00 «Истории из жизни».
09.30 «Впервые замужем». Худ. фильм.
11.20 «Роман выходного дня». Худ. фильм.
13.00, 16.00, 19.00 «Новости».
13.20 «В мире еды». Док.сериал.
14.15 «Джамайка». Сериал.
16.25 «Секретные материалы».
17.20, 02.25 «Товарищи полицейские». Сериал.
19.25 «Позвони в мою дверь». Сериал.
22.50 «Незаконченная жизнь». Худ. фильм.
00.50 «Высокие отношения».
01.30 «Маленькие тайны больших людей». Док.сериал.
04.05 «Член правительства». Худ. фильм.

Польскі спадарожнікавы канал

07.00, 07.55, 12.55, 13.50, 18.30, 00.40 «Студыя “Белсат”.
07.25, 13.20 “Два на два”.
10.15, 16.10 “Рэпартэр”.
10.40 “Відзьмо-невідзьмо”.
11.05, 16.35 “Трэцяя скрыпка”. Дак. фільм.
12.35 “Без тэрміну даўніны”. Рэпартаж.
18.05 “54%”.
18.55 “Маю права”.
19.15 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
19.30, 20.00, 20.30 “Навіны”.
19.35 “Свет”.
19.50 “Агляд падзей культуры”.
20.10 “Агляд медыяў”.
20.15, 20.35 “Гарачы каментарый”.
20.50 “Дэвайс”.
21.00 “Аб’ектыў”.
21.25 “Размова”.
21.50 “ПраСвет”.
22.30 “Камчатка. Жыццё ў цені вулканаў». Дак.фільм.
23.15 “Дом”. Серыял.

СУББОТА, 11 АПРЕЛЯ

Беларусь 1

06.50 “Існасць”.
07.20 «Оазис любви». Худ.фильм.
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 «Клуб редакторов».
09.50 «Кухня». Сериал.
10.50 «О еде!».
11.25 «Дача».
12.10 «Здоровье».
12.50 «Кулинарная дипломатия».
13.20 «Выход есть».
13.55 «Большая разница».
15.15 «Новости региона».
15.35 «Добровольцы». Худ.фильм.
17.15 «Найденыш». Худ.фильм.
19.00, 21.45 «Я могу!».
21.00 «Панорама».
21.55 «Дом на обочине». Худ. фильм.
23.50 Праздничное богослужение на Воскресение Христово из Минского Свято-Духова кафедрального собора. Прямая трансляция.
02.20 «День спорта».

Беларусь 2

07.05 «Короли Догтауна». Худ. фильм.
08.55 «Белорусская кухня».
09.35 «Клуб Винкс: школа волшебниц».
09.55 «Научное шоу профессора Открывашкина».
10.25 «Гарфилд». Худ.фильм.
11.50, 21.10 «Тэлебарометр».
11.55 «Копейка в копейку».
12.30 «Экстрасенсы ведут расследование».
13.40 «Вот это да!».
14.20 «Баффи – истребительница вампиров». Сериал.
16.45 «Хочу в телевизор!».
17.00 «Диверсант». Сериал.
21.00 «Спортлото 6 из 49».
21.05 «КЕНО».
21.15 «Дневники белорусского подполья».
21.45 «Аты-баты, шли солдаты...». Худ.фильм.
23.30 «Перезагрузка».
00.10 «Гаттака». Худ.фильм.

Беларусь 3

07.50, 12.05, 16.10, 23.55 “Калейдаскоп”.
08.00 “Вызваленне”. Серыял.
09.25 “Штрафбаты”.
10.10 “Блаславіце жанчыну”. Маст.фільм.
12.15 “Размаўляем па-беларуску”.
12.45 “Спячая прыгажуня”. Маст. фільм.
14.15 I Міжнародны фестываль “Хварастоўскі і сябры”.
15.45 “Камертон”.
16.20 “Навукаманія”.
16.50, 19.00 “Талаш”. Серыял.
18.35 “Дыяблог P.S.”.
20.45 “Калыханка”.
21.05 “Першы рыцар”. Маст.фільм.
23.15 “Подых струн”.

Беларусь 5

07.00, 02.55 «PRO спорт. Новости».
08.00, 22.00 Теннис. Турнир ВТА. Чарльстон.
10.05 Баскетбол. НБА.
11.55 Муай-тай. К-1.
12.25 «Мир английской премьер-лиги».
12.55 Футбол. Чемпионат Беларуси. «Неман» (Гродно) – «Динамо» (Минск).
14.55 Баскетбол. Единая Лига ВТБ. «Цмокі-Мінск» (Беларусь) – ЦСКА (Россия).
16.55 Хоккей. КХЛ. Финал. Первый матч.
19.15 Хоккей. Еврочеллендж.
21.30 «Пит-стоп».
02.00 Европейский покерный тур.

ОНТ

07.00 «Субботнее утро».
08.00, 09.00, 16.00, 20.30 «Наши новости».
09.05 «Смешарики. Новые приключения».
09.25 «Здоровье».
10.25 «Смак».
11.05 «Идеальный ремонт».
12.05 «Умницы и умники».
13.00 «Старые песни о главном-2».
14.30 «Тайны дворцовых переворотов. Падение Голиафа». Сериал.
16.15, 21.00 «Новости спорта».
16.20 «Барахолка».
17.15 «100 миллионов».
18.10 «Академия талантов. Курс четвертый».
21.05 «Сегодня вечером».
23.05 «Целитель Лука».
00.05 «Валентин и Валентина». Худ.фильм.

РТР-Беларусь

07.00 «ХА!». Маленькие комедии.
07.45 «Белая ворона». Сериал.
11.00, 14.00, 20.00 «Вести».
11.10 «Субботник».
11.45 «Женщины». Худ.фильм.
13.35 «Пасха. Чудо воскресения».
14.30 «Сергей Радонежский. Земное и небесное».
15.30 «Сила любви». Сериал.
19.00 «Картина мира».
19.55 «Погода на неделю».
20.30 «Танцы со звездами».
23.30 «Пасха Христова». Прямая трансляция Пасхального богослужения из Храма Христа Спасителя.

НТВ-Беларусь

06.10 «ЧС – чрезвычайная ситуация». Сериал.
06.55, 08.20 «Казак». Худ.фильм.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00 «Сегодня».
08.50 «Врачебные тайны плюс».
09.25 «Дело вкуса».
10.20 «Главная дорога».
11.05 «Поедем, поедим!».
11.55 «Квартирный вопрос».
13.20 «ГМО. Еда раздора».
14.15 «Очная ставка».
15.00 «Схождение Благодатного Огня». Прямая трансляция.
16.25 «Двое в чужом доме». Худ. фильм.
18.05 «Следствие вели...».
19.00 «Центральное телевидение».
20.05 «Новые русские сенсации».
22.05 «Ты не поверишь!».
23.00 «Русский крест». Сериал.

СТВ

06.05 «Папе снова 17». Худ.фильм.
07.45 «Тайны мира».
08.40 «Приключения дилетанта».
09.10 «Умнее не придумаешь».
10.00 «Секретные территории».
11.00 «Минск и минчане».
11.35 «Это – мой дом!».
12.00, 13.40, 00.05 «Приключения Шерлока Холмса и доктора Ватсона: двадцатый век начинается». Сериал.
13.30, 16.30, 19.30 «24 часа».
15.05, 23.10 «Документальный проект».
16.45 «Наше дело».
17.00 «Большой город».
17.40 «Хрустальная мечта Дарьи Домрачевой».
18.30 «На том же месте в тот же час».
20.00 «СТВ-спорт».
20.10 «Дом у озера». Худ.фильм.
21.55 «Звездный ринг».

Мир

06.00, 08.40 Мультфильмы.
08.10 «Союзники».
09.05 «Экспериментаторы».
09.30 «Ой, мамочки».
10.00, 16.00 «Новости».
10.15 «Любимые актеры».
10.45 «Ты – мне, я – тебе». Худ. фильм.
12.50 «Знахарь». Худ.фильм.
15.15 «Культпросвет».
16.15 «Подари мне воскресенье». Сериал.
23.00 «Пасха Христова». Трансляция.
01.30 «Пасха. Надежда на спасение».
02.30 «Горожане». Худ.фильм.
04.05 «Сердца четырех». Худ. фильм.

Польскі спадарожнікавы канал

07.00, 08.00, 21.00, 00.15 “Студыя “Белсат”.
07.25 “Маю права”.
07.45 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
10.20 “ПраСвет”.
11.00 “Казкі для дзетак”.
11.35 “У сэрцы пракаветнай пушчы”. Дак.серыял.
12.10 “Два на два”.
12.40 “Асабісты капітал”.
13.05 “Невядомае жыццё Ісуса”. Дак. фільм.
13.55 “Маналог. Прыватныя хронікі”. Дак.фільм.
15.30 “Дом”. Серыял.
16.50 “Рэпартэр”.
17.20 “Беларусы ў Польшчы”.
17.35 “Званы Беларусі”. Дак.фільм.
18.05 “Час гонару. Паўстанне”. Серыял.
18.55 “Mad Men. Утрапёныя-4”. Серыял.
19.45 “Мова нанова: кватэра”.
20.00 “Сейбіт”. Дак.фільм.
21.10 “Людскія справы”.
21.45 “Незабыўны красавік”. Маст. фільм.
23.15 ”Відзьмо-невідзьмо”.
23.45 “Рэмарка”.
00.25 “Супрасльская лаўра”. Дак. фільм.
00.50 “Шчаслівыя людзі”. Дак.фільм.

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 12 АПРЕЛЯ

Беларусь 1

07.20 «Женитьба Бальзаминова». Худ.фильм.
08.50 Слово Митрополита Павла на Светлое Христово Воскресенье (Пасха).
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 «Арсенал».
09.40, 00.35 «Кухня». Сериал.
10.45 «О еде!».
11.20 «XXL WOMAN TV».
12.10 «Новости. Центральный регион».
12.35 «Зона Х».
13.05 «Тайны следствия».
13.40 «Коробка передач».
14.15 «Вокруг планеты».
15.15 «Твой город».
15.30 «Дом, в котором я живу». Худ.фильм.
17.25 «Не было бы счастья-2». Сериал.
21.00 «Главный эфир».
21.55 «Навіны надвор’я».
22.15 «Диалоги о цивилизации».
22.45 «Оазис любви». Худ.фильм.

Беларусь 2

06.55 «Аты-баты, шли солдаты...». Худ.фильм.
08.30 «Турист».
09.20 «Клуб Винкс. Школа волшебниц». Мультсериал.
10.35, 20.25 «Тэлебарометр».
10.40 «Fitnews».
11.20 «Ваше лото».
11.50 «Пятерочка».
12.05 «Я хочу это увидеть!».
12.40 «Мама – детектив». Сериал.
14.45 «День независимости». Худ. фильм.
17.20 «Comedy Woman».
18.25 «Икра».
19.15 “Суперлото”.
20.05 “Кипяток”.
21.00 “Спортлото 5 из 36”.
21.05 “КЕНО”.
21.15 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Видеожурнал.
21.50 «Гаттака». Худ.фильм.
23.45 «Выше крыши».
00.15 «Короли Догтауна». Худ. фильм.

Беларусь 3

07.25, 13.30, 17.30, 00.40 “Калейдаскоп”.
07.35, 13.40, 17.40 “Размовы пра духоўнае”.
07.45 “Беларускі народны каляндар. Вялікдзень”.
08.00 “Талаш”. Серыял.
11.30 “Подых струн”.
12.10 “Наперад у мінулае”.
12.35 “Сто песень для Беларусі”.
13.50 “Лёс гігантаў”.
14.15 “Розум і пачуцці”. Маст.фільм.
16.30 “Сустрэчы на Чырвонай, 4”.
17.50, 00.05 “Культпрасвет”.
18.25 “Падкідыш”. Маст.фільм.
19.35, 21.05 “Звычайны цуд”. Маст.фільм.
20.45 “Калыханка”.
22.15 “Банкрут”. Спектакль Беларускага дзяржаўнага маладзёжнага тэатра.

Беларусь 5

05.05, 11.35, 22.05 Баскетбол. НБА.
07.30, 00.25 «PRO спорт. Новости».
08.00 Баскетбол. Единая лига ВТБ. «Цмокі-Мінск» (Беларусь) – ЦСКА (Россия).
09.40 Футбол. Чемпионат Беларуси. «Неман» (Гродно) – «Динамо» (Минск).
13.30 Хоккей. КХЛ. Финал. Первый матч.
15.25 Футбол. Чемпионат Англии. КПР–«Челси».
17.25 Футбол. Лига чемпионов УЕФА. Видеожурнал.
17.55 Футбол. Чемпионат Англии. «Манчестер Юнайтед»–«Манчестер Сити».
20.00 Теннис. Турнир ВТА.

ОНТ

07.00 «Воскресное утро».
08.00, 09.00, 16.00 «Наши новости».
09.05 «Воскресная проповедь».
09.20 «Смешарики. ПИН-код».
09.35 «Непутевые заметки».
09.55 «Пока все дома».
10.45 «Фазенда».
11.20 «Ералаш».
11.30 «Брэйн-ринг».
12.40 «Горько!».
13.40 «Голос. Дети».
16.15 «Новости спорта».
16.20 «Теория заговора».
17.15 «Точь-в-точь!».
20.00 «Контуры».
21.05 «Зеркала». Худ.фильм.
23.25 «Маленькая мисс Счастье». Худ.фильм.

РТР-Беларусь

07.00 «Комната смеха».
07.25 «Хлебный день». Худ.фильм.
09.05 «Любовь до востребования». Худ.фильм.
11.00, 14.00, 20.00 «Вести».
11.30 «Сам себе режиссер».
12.20 «Смехопанорама».
12.50 «Утренняя почта».
13.30 «Маша и Медведь». Мультфильм.
14.25 «Россия. Гений места».
15.15 «Однажды двадцать лет спустя». Худ.фильм.
16.40 «Четвертый пассажир». Худ. фильм.
18.30, 21.50 «Бариста». Худ. фильм.
23.40 КВН. Международная лига. 1/8 финала.

НТВ-Беларусь

06.05 «ЧС – чрезвычайная ситуация». Сериал.
06.50, 08.20 «Союз нерушимый». Худ.фильм.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
08.50 «Медицинские тайны».
09.25 «Едим дома!».
10.20 «Первая передача».
11.05 «Чудо техники».
11.50 «Дачный ответ».
13.20 «Я худею!»
14.15 «Две жизни». Юбилейный концерт Александра Буйнова.
16.20 «Я считаю: раз, два, три, четыре, пять...». Худ.фильм.
18.00 «Чрезвычайное происшествие. Обзор за неделю».
20.00 «Мама в законе». Сериал.
23.30 «Список Норкина».

СТВ

06.10 «Студенты international». Сериал.
07.40 «Добро пожаловаться».
08.00, 16.50 «Автопанорама».
08.25 «Дом у озера». Худ.фильм.
10.15 «Чистая работа».
11.00 «Большой завтрак».
11.40 «Здравствуйте, доктор!».
12.15, 13.40, 23.55 «Летучая мышь». Худ.фильм.
13.30, 16.30 «24 часа».
15.00, 22.10 «Документальный проект».
16.00 «Центральный регион».
17.30 «Город ангелов». Худ.фильм.
19.30 «Неделя».
20.25 «Мое большое греческое лето». Худ.фильм.
23.00 «Москва. День и ночь».

Мир

06.00 «Миллион вопросов о природе».
06.10 Мультфильмы.
09.05 «Знаем русский».
10.00, 16.00 «Новости».
10.15 «Почему я?».
10.45 «Позвони в мою дверь». Сериал.
14.15 «Ты – мне, я – тебе». Худ. фильм.
16.15, 22.10 «Пелагия и белый бульдог». Сериал.
21.00 «Вместе».
23.50 «Знахарь». Худ.фильм.
02.15 «Все в жизни бывает». Худ. фильм.

Польскі спадарожнікавы канал

07.00 “Студыя “Белсат”
07.10, 12.45 “ПраСвет”.
07.50, 11.10 “Фільм са страшнаю назваю”.
08.25 “Званы Беларусі”.
09.00, 23.40 “Сейбіт”. Дак.фільм.
09.50 “Беларусы ў Польшчы”.
10.10 “Два на два”.
10.45 “Рэпартэр”.
11.45 “Мова нанова: кватэра”.
12.05 “Скрадзеная малітва”.
12.25 “54%”.
13.25, 00.35 “Mad Men. Утрапёныя-4”. Серыял.
14.15 “Відзьмо-невідзьмо”.
14.40 “Архімандрыт”. Дак.фільм.
15.35 “Незабыўны красавік”. Маст.фільм.
17.05 “Падарожжа на Далёкі Усход: з Берліна ў Токіа”. Дак.серыял.
17.55 “Людскія справы”.
18.30 “Час гонару. Паўстанне”. Серыял.
19.20 “Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча”.
19.45 “Гісторыя пад знакам “Пагоні”.
20.00 “Эксперт”.
20.25 “Плынь кахання”. Дак.фільм.
21.40 “Кінаклуб”: “Прабачэнне крыві”.
21.50 “Прабачэнне крыві”. Маст. фільм.
01.25 “Усё прыдумана Богам”. Дак. фільм.
02.10 “Таямніцы Дамавіны Гасподняе”. Дак.фільм.

ШТО? ДЗЕ? КАЛІ?

6 – 12 красавіка

МІНСК

ТЭАТРЫ

Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы
7 – “Выкраданне Еўропы, альбо Тэатр Уршулі Радзівіл”.
8 – “Вячэра з прыдуркам”.
9, 10 – “Пан Тадэвуш”.
11 – “Офіс”.

Рэспубліканскі тэатр беларускай драматургіі
6 – “Если завтра не”.
7 – “Адэль”.
8 – “Нямое каханне”.
9 – “Містэр Розыгрыш”.
10 – “Адвечная песня”.
11 – “Тры Жызэлі”.

Нацыянальны акадэмічны Вялікі тэатр оперы і балета
7 – “Царская невеста”.
8 – “Баядерка” – 19.00. Музыкальные вечера в Большом. “Очарование романса” – 19.30.
9 – “Бал-маскарад”.
10 – “Эсмеральда”.
11 – “Иоланта”.

Беларускі рэспубліканскі тэатр юнага гледача
7, 8 – “Тэддзі”.
9 – “Ліса і вінаград”.

Беларускі дзяржаўны акадэмічны музычны тэатр
6 – “Дубровский”.
7 – “Голубая камея”.
8 – “Обыкновенное чудо”.
9 – “Тысяча и одна ночь”.
10 – “Софья Гольшанская”.
11 – “Красная Шапочка. Поколение NEXT”.

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя М.Горкага
7 – “Пойманный сетью”.
8 – “Затюканный апостол (Оракул)”.
9 – “Он и Она”.
10 – “Горе от ума”.
11 – “Пане Коханку”.
12 – “Земляничная поляна”.

Драматычны тэатр Беларускай Арміі
9 – “Я – твой офицер”.

Беларускі дзяржаўны маладзёжны тэатр
7 – “Имел бы я златые горы...”.
8 – “Бардо”.

9 – “Любовь студента”.
10 – “Бесприданница”.

Тэатр-студыя кінаакцёра
30 – “Мастер и Маргарита”.
31 – “Поле битвы”.
1,2 – “№13”.
3 – “Ограбление в полночь”.
4 – “Как выходят в люди, или На всякого мудреца довольно простоты”.
5 – “Миленький ты мой”.

Сучасны мастацкі тэатр
9 – “Два подкаблучника”.

Беларускі дзяржаўны тэатр лялек
9 – “Тартюф”.
11 – “Мойдодыр”.
12 – “Волк и семеро козлят”.

Новы драматычны тэатр
7 – “Яблочный пирог”.
8 – “Мудромер”.
9 – “Я буду жить!”.
10 – “Трибунал”.

БРЭСТ

Брэсцкі акадэмічны тэатр імя Ленінскага камсамола Беларусі
7 – “На дне”.
8, 9 – “Мост”.

ВІЦЕБСК

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя Я.Коласа
7, 8 – “Да трэціх пеўняў”.
9 – “Рамеа і Джульета”.
10 – “Ён. Яна. Акно. Нябожчык”.
11 – “Гэта ўсё яна”.

ГОМЕЛЬ

Гомельскі абласны драматычны тэатр
8 – “За двумя зайцами”.
9 – “Горько!”.
10 – “Убей меня, голубчик!..”.
11 – “Палата бизнес-класса”.

ГРОДНА

Гродзенскі абласны драматычны тэатр
9 – “Рождение”.
10 – “Наш городок”.
11 – “На всякого мудреца довольно простоты”.
12 – “Айболит и Бармалей” – 12.00 “Эта ... – любовь! (Курица)” – 19.00.

КАНЦЭРТЫ

Белдзяржфілармонія
Вялікая зала
7 – Святочны канцэрт. 75-годдзе капэлы імя Р.Шырмы.
8 – Фальклорны гурт “Купалінка”.
9 – “Мінская вясна – 2015”. “Класікі любімыя старонкі...”. Народны артыст Беларусі Ігар Алоўнікаў.
11 – “Класіка – гэта класна”. Дзяржаўны камерны аркестр Рэспублікі Беларусь.

Малая зала
7 – “Мінская вясна – 2015”. Вечар фартэпіяннай музыкі. Да 30-годдзя творчай дзейнасці заслужанага дзеяча мастацтваў Рэспублікі Беларусь, прафесара Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі ***У.М.Няхаенкі***.
10 – Канцэрт камернай музыкі. Заслужаны артыст Расіі, лаўрэат міжнародных конкурсаў, прафесар Маскоўскай дзяржаўнай кансерваторыі імя П.Чайкоўскага ***Кірыл Родзін*** (віяланчэль, Масква).
11 – “Спявайце, хлопцы!”. Канцэрт харавой музыкі.

УВАГА!

6 красавіка
(панядзелак)
на сядзібе ГА «Таварыства беларускай мовы імя Ф.Скарыны» (вул.Румянцава, 13)
адбудзецца
паэтычная вечарына сяброў ТБМ.
У праграме выступленні **Яўгена Гучка, Святланы Багданкевіч** і іншых.
Пачатак у 18.30.
Уваход вольны.

УЛЫБНИТЕСЬ...

***

Два друга.
– Подозреваю, что жена изменяет мне с пекарем.
– А почему ты так думаешь?
– Как откидываю одеяло – хлебные крошки на простыне.
– А... Тогда я тоже подозреваю, что жена мне изменяет со слесарем из нашего ЖЭСа.
– Что, инструменты в постели?
– Нет. Каждый день, как прихожу домой, слесарь лежит в нашей постели.

***

Летчик на медкомиссии.
– Год рождения?
– 1994.
– Вес?
– 83 кг.
– Спирометрия?
– Это что еще?
– Ну, сколько выдуваешь?
– А... литра два.
– А в карточке четыре.
– Так это по выходным...

***

Муж:
– Оргазм???
– Я не виновата, что ты в это время на работе...

***

Совет: при бессоннице считать до трех, а если не получится, то до полчетвертого.

Собрала Надежда ЛАЗАРЕВА, 84 года.

Адрас рэдакцыі: 220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл. (017) 3286871.
Тэл./факс рэкламнага аддзела: (017) 3286609
nvonlineinfo@gmail.com
http://www.nv-online.info

9 772071 964000 15026

Падпісныя індэксы: 63222 – для індывідуальных падпісчыкаў, 632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, правы ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 2.04.2015 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 25420 экз. Заказ № 1378.